

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.280,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Naš kralj na potu v Francijo

Včeraj se je naš vladar vkrcal na ru-
šilec »Dubrovnik«, ponos naše mlade
vojne mornarice, da na njegovem krovu
doseže sredozemsko obalo viteške za-
vezniške Francije. Že okoliščina, da si je
naš suveren izbral za ta zgodovinski po-
set morsko pot, ima namen poudariti
iskreno in pristransko razmerje med obe-
ma državama. Naš vladar bo ob priho-
du v Marseille stopil z jugoslovenskih
tal, — tudi krov naše ladje stoji pod
nedotakljivo jugoslovensko suverenostjo,
— neposredno na gostoljubna tla
razvniškega francoskega naroda. Tes-
na zveza in iskreno prijateljstvo med
obema narodoma sta tudi s to podro-
bno fineso znova poudarjena in naglašena.

Ko spremljajo našega vladarja na
njegovem potu vroče želje vsega nara-
da, da bi bila njegova pot ovenčana z
enakim uspehom, kakor ga je bilo de-
ležno vse njegovo dosedanje prizadeva-
nje na polju mednarodnega sporazume-
vanja in dela za evropski mir, se pri-
pravlja veliki francoski narod, da z do-
stojanstvom in s prijateljskim čustvom
sprejme suverena predstavitelja dr-
žave, ki se je v vojni in miru, v sreči in
nesreči izkazala kot najzvestejša in naj-
zanesljivejša zaveznička Francije.

Naš vladar živa v svetu, osobito pa
med francoskim narodom, sloves kralja
vojačka, ki je doživel vse faze opoteče
vojne sreče in zato tudi ve pravilno ce-
niti blagodat miru. V tem pogledu je
njegova miroljubnost naravnost odraz
čustvovanja vsega našega naroda, ki
stoji strnjeno za svojim vladarjem in iz
dna srca odobrava njegovo plemenito
prizadevanje za okrepitev miru.

Velik, naravnost zgodovinski pomen
družba pariski poset, ako ga ocenjuje-
mo z vidika ugodnih avspicij, ki jih je
ustvaril nedavni sofijski sestanek med
bolgarskim in jugoslovenskim kraljem.
Oba monarha sta mogočno doprinesla h
konsolidaciji na Balkanu, ko sta ustvari-
li psihološke predpogoje za popoln
sporazum obeh narodov in s tem dala
svojima državama čisto nov položaj v
mednarodni politični konstelaciji. Sve-
tovna javnost ve, da je naš kralj ne sa-
mo odlično sodeloval pri konsolidaciji
jugovzhodne Evrope, marveč da je od
njega največkrat izšla sama pobuda za
vedno nove korake v tem pravcu.

Francija in Pariz bosta svojega go-
sta pozdravila kot enega izmed najjač-
jih borcev za evropski mir in kot vla-
darja zavezniške države, ki s Francijo
nima prav nikakršnih spornih točk,
marveč se nje gledanje na posamezne
važne mednarodne probleme v vsem
strinjajo s nazori in pogledi francoskega
naroda.

Spoštovanje mirovnih pogojev tvori
temelj mednarodne politike obeh zave-
znic in njuna defenzivna zveza služi v
prvi vrsti ohranitvi miru in stanja, ki
so ga ustvarile mirovne pogodbe. Mo-
drna vlada našega kralja je v kratkem
času napravila iz Jugoslavije državo, ki
se ji v nobenem pogledu ne more oči-
tati, da pada kakorkoli v breme svojemu
zavezničku. Pariski poset, ki sledi veli-
kemu uspehu v pomirjenju Balkana, ima
namen, da posebno naglasi to dejstvo.
Vse naš narod je globoko prepričan, da
bo poset v tako temeljito izpremenjenih
mednarodnih prilikah le še ojačil za-
upanje francoskega naroda v njegovega
jugoslovenskega zaveznička ter utr-
dil tradicionalno prijateljstvo med obe-
ma državama, od katerega imata obe
velike koristi.

Obenem pa bo poset našega kralja v
francoski prestolnici pokazal priprav-
ljenost za nadaljnje tesno sodelovanje
ne samo med Francijo in Jugoslavijo,
temveč tudi našo pripravljenost za so-
delovanje z drugimi državami, ako bo
njih politika prežeta z idejami miru in
mednarodnega sporazumevanja. Naša
država, ki si je zadnja leta ustvarila ta-
ko močno pozicijo v zunanje-političnem
pogledu, se sme z vso upravičenostjo
sklicevati na svoje delo in na dosežene
uspehe ter z enako upravičenostjo za-
htelevati, da svet računa tudi z njenimi
pravičnimi težnjami in zahtevami.

Zato se smemo nadejati, da bo prvi
uradni poset suverena predstavitelja
naše države v Parizu obrodil bogate sa-
dove na polju pomirjenja med narodi ob
drugih naših mejah, kakor je modra
politika našega vladarja izvršila čudež
pomirjenja tam, kjer tega Evropa ni-
kdar ni pričakovala. S samozavestjo in
ponosom sledi ves naš narod svojemu
monarhu na potovanju v zavezniško dr-
žavo in navdaja ga globoko zaupanje,
da je vprašanje pomirjenja in medse-
bojne varnosti v dobrih rokah, ako se
ga je lotil naš kralj, ki lahko z zado-
voljstvom gleda na svoje dosedanje plo-
dosno delo in ki si je s pomirjenjem
Balkana stekel neveljavih zaslug za
evropski mir.

Eksplodizija v norveški municijski tovarni

Osko, 6. oktobra. AA. Tu je nastala eks-
plodizija v tovarni za izdelovanje razstreliv.
Tovarna je uničena, štirje ljudje so bili
mrti.

Z „Dubrovnikom“ na odprtem morju

Vojna ladja „Dubrovnik“ z Nj. Vel. kraljem Aleksandrom in njegovim spremstvom
na krovu plove že po Sredozemskem morju in se bo v torek zasidrala v Marseillen

Ercegnovi, 6. oktobra. Ob 10.45 dopoldne
je na rušilec »Dubrovnik« odpotoval Nj.
Vel. kralj Aleksander s svojim spre-
mstvom v Marseillen.

Kralj in kraljica sta odpotovala iz Beo-
grada najprej v Kosovski Mitrovici. V
njihovem spremstvu so bili med drugimi
Nj. Vis. knez Pavle in kneginja Olga ter
zunanj minister Bogoljub Jevtič. Od Ko-
sovske Mitrovice se je nadaljevala vožnja
z avtomobili. Čeprav je na poti do Erceg-
novega hudo deževalo, se je prebivalstvo
povsod zbiralo ob cesti, pozdravljalo kra-
ljevski par ter mu izkazovalo svojo ljube-
zen in zvestobo s prisrčnimi in navdušeni-
mi vzkliki. Kralj in kraljica sta ljubezni-
vo odzdravljala z mahanjem rok.

Ob 3. popoldne je vladarski par s svojim
spremstvom prispel v Podgorico burno
pozdravljen od številne množice, ki je na-
pravila gost špalir. Vsa Podgorica je bila
v zastavah, kar je še bolj podčrtalo tolo-
to in iskrenost sprejema.

Vladarska dvojica se v Podgorici ni usta-
vila, temveč šele pri reki Crnjaviči, kjer
so jo sprejeli pred dvorcem Leskovcem
ban zetske banovine Mujo Sokić, mitropolit
črnogorsko-primoski Dozić, komandant
zetske divizije, predsednik cetinske obče-
ne, sreski načelnik in velika množica ljudi.
Nj. Vel. kralj in kraljica sta podala roko
vsem prisotnim in se nekaj minut z njimi
razgovarjala. Nato sta odšla v двореc in
se tam pol ure odpočila.

Na poti do Cetinja je bilo izredno slabo
vreme. Ob prihodu v mesto si je avto krčil
pot sredi navdušenih ovacij. Na vožnji pro-
ti Budvi se je kraljevski par ustavil samo
pri samostanu Paskvice, kjer grade sedaj
vilo Nj. Vel. kralja in kraljice. Tu sta se
kralj in kraljica pomudila nad eno
uro in dajala navodila za nadaljnje delo.

Preko Trojice in Tivta je vladarski par
prispel sredi ob 7. do obale, kjer sta se
čakala dva motorna čolna vojne mornari-
ce. V njih sta se kralj in kraljica s svojim
spremstvom prepeljala na drugo stran
morja, avtomobile pa so prepeljali s pla-
vi.

Točno ob 7.30 sta Nj. Vel. kralj in
kraljica prispela v pristanišče v Zelenici,
kjer je bilo na kraljevski ladji »Dubrov-
nik« že vse pripravljeno za sprejem viso-
kih gostov. Kapitan korvete Grubišić je
dajal še poslednja povelja. Mornarji so
stali v vrsti na palubi, drugi pa so bili
pod orožjem na krnu ladje. Med zvoki
trobente so spustili zastavo. Na obali so
čakali prihoda Nj. Vel. kralja komandant
Boko Kotorske general Luković, kontre-
admiral in komandant mornarice Polić,
komandant obrežne primorske komande
Luterok, komodor ladje Balich in kapitan
fregate Papež, pomorski ataše francoskega
poslanstva v Beogradu fregatni kapitan
Rouche, predsednik občine, še poljele in
drugi zastopniki oblasti in uradov. Ko je
kralj stopil iz avtomobila, mu je prvi podal
ponoščil general Luković, nato pa kontre-
admiral Polić. Takoj nato so visoki gostje
odšli na ladjo, ki je odplula kakih 200 m
od obale in se nato zasidrala.

Davi po solnčnem vzhodu so na rušilec
svečano razobesili na glavnem jamboru
kraljevo zastavo, na zadnjem pa je vi-
hrala zastava naše vojne mornarice.

Okoli pol 9. so Nj. Vel. kralj, Nj. Vis.
knez Pavle in kneginja Olga odšli na palu-
bo. Nj. Vel. kralj je bil v uniformi admi-
rala s Karagorjevo zvezdo. Bil je odlično
razpoložen. Ostal je skoraj ves čas na pa-
lubi in se razgovarjal z zunanjim mini-
strom Jevtičem, ministroma dvora Anti-
ćem, banom Sokićem in drugimi dostojan-
stveniki. Ob 10.20 je dal komodor Balich
znamenje, naj bo ladja pripravljena za od-
hod, nekaj minut nato se je dvignila velika
zastava ter je ladja odplula iz pristanišča.
Nj. Vel. kralj je stal na palubi in ljube-
zljivo odzdravljala na ovacije velike množice
ljudi, ki so se zbrali na obali in v pristi-
nišču. Prav takrat so se raztrgali oblaki
in solnce je obsijalo Boko Kotorsko in po-
zdravilo kakor ves narod Nj. Vel. kralja
pri odhodu na veliko in pomembno potova-
nje.

Hotel „Crillon“

Pariz, 6. oktobra. AA. Nj. Vel. kralj Ale-
ksander in Nj. Vel. kraljica Marija se bosta
za bivanja v Parizu nastanila v znamenitem
hotelu Crillonu na trgu Concorde. Hotel je
zgradil leta 1756. slavnj arhitekt Gabriel za
vlado Ludovika XV. Zdal pripravljalo v
prvem nadstropju hotela še poslednje pri-
prave za visoka gosta francoske republike.
Nj. Vel. kralj bo imel v tem hotelu na raz-
pologo poleg drugih apartmanov tudi salon
Ludovika XV. in znameniti salon Orlova,
kjer je predsednik Wilson nekoč sestavljal
načrt Društva narodov.

Pariski časopisje pod vtisom poseta

Pariz, 6. oktobra. AA. Današnji listi pri-
občujejo dolga poročila o odhodu Nj. Vel.
kralja Aleksandra in kraljice Marije v
Francijo, slike Nj. Veličanstev in vojne
ladje »Dubrovnik«.

»Excelsior« je priobčil tudi več posnet-
kov fotografij iz bližnje in daljne pretek-
losti jugoslovenskega naroda, med njimi
sliko, ko je Nj. Vel. kralj Aleksander kot
regent Srbije obiskal l. 1916 Pariz. Regent
je v družbi tedanjega predsednika franco-
ske republike Poincarrea. Na drugi sliki je
tedanji regent Aleksander v spremstvu ge-
nerala Saraila, ko nadzira solunske čete.

Tudi »Figaro«, »Matin« in drugi listi pri-
našajo slike Nj. Vel. kralja Aleksandra,

kraljice Marije in članov kraljevskega do-
ma.

Listi objavljajo tudi članke, v katerh
obravnavajo sedanjí politični položaj v
Evropi in omenjajo razna vprašanja med
Jugoslavijo in Francijo.

Saint-Brice omenja v »Journalu« razne
spletke, ki naj bi skušale zasejati nezaupa-
nje med Francijo in njenimi starimi prija-
telji v srednji in jugovzhodni Evropi. Vse
te spletke pa morajo propasti. Uspeti bi
mogle le tedaj, če bi si sami pokvarili svojo
igro. Francija bo vse te spletke izigrala,
če bo le močna in zvesta napram svojim
preizkušnim zaveznikom, kakor to zahteva
ministrski predsednik Doumergue.

»Ere Nouvelle« posveča kraljevskemu
obisku v Parizu uvodnik, v katerem pravi

Ugledni francoski politiki o posetu

Pariz, 6. oktobra. č. Za obisk jugoslo-
venskega kraljevskega para v Parizu se za-
nimata vsa francoska javnost. Zastopnikom
tiska so podali danes krajše in daljše izja-
ve naslednji politični voditelji Francije:

Henry Cherot.

Poset Nj. Vel. kralja Aleksandra in kra-
ljice Marije bo vzradostil vso Francijo,
saj je ni francoske družine. ki ne bi pozna-
la jugoslovenskega naroda. Francoski na-
rod ljubi Jugoslavijo zaradi njenega jun-
štva, kakor tudi zaradi njenega dragocene-
ga sodelovanja za ohranitev miru. Pariz bo
v dneh poseta jugoslovenske kraljevske
dvojice z navdušenim vzklikal našim
tradicionalnemu prijateljstvu. In to na-
vdušenje bo zvest izraz čustev vsega naše-
ga naroda.

Champetier de Ribes,

šef demokratske ljudske stranke in bivši
minister:

Kako bi mogel v teh velikih trenutkih
ko prihaja k nam vaš veliki vladar, po-
zabiti, da sem imel veliko čast kot mini-
ster francoske republike zastopati svojo
vlado ob priliki odkritja velikega spomeni-
ka hvalčnosti, ki ga je Jugoslavija postavi-
la Franciji? Kako bi mogel pozabiti slavn-
e dni našega prijateljstva, ki nas že dolgo
veže in ki nas bo vedno vezalo? Danes ža-
lim poudariti blagost Nj. Vel. kralja Ale-
ksandra in kraljice Marije in izredno ljub-

med drugim: »Obisk Nj. Vel. kralja Ale-
ksandra je treba pozdraviti. Razgovori v
Parizu se bodo vnovič dotaknili vprašanj
obeh narodov. Potrdili bodo istovetnost
njihov političnih interesov. Ti interesi so
tesno zvezani z delom za mir, ki ga ogra-
žajo samo akcije proti ohranitvi dosedanje-
ga stanja in proti mirovnim pogodbam.

»Homme Libre« objavlja uvodnik o
osebnosti Nj. Vel. kralja Aleksandra in o
odnosih med Francijo in Jugoslavijo, v
katerem pravi med drugim: »Državniške
vrline, značaj in čuvstvenost Nj. Vel.
kralja Aleksandra so dragocena jamstva
miru. Zveze med Francijo in Jugoslavijo so
neodoljive. Kraljevski obisk jih bo le še
okrepil.«

»Kost prestolonaslednika Petra, ki sem mu
imel čast izročiti naše najvišje nacionalno
odlikovanje red legije časti. Kako bi poza-
bil na ovacije jugoslovenskega naroda
Franciji in kako na bivše bojovnike s so-
lunske fronte, ki so bili silni v dneh bojev
in slave? In tedaj potem, ko sem bil v Beo-
gradu, so prišli bojovniki pokojnega kralja
Petra in regenta Aleksandra k nam, da vr-
nejo poset svojim dragim tovarišem Fran-
cozom-Soluncem. In spet sem imel radost
in srečo, da jih predstavim našemu zuna-
njemu ministru Aristidu Briandru, v kate-
rem so zmagovalci z Vardarja videli enega
najzanesljivejših borcev za zmago miru.

Ko bo sedaj Pariz vzklikal jugoslovenske-
mu kralju Aleksandru in kraljici Mariji
bo to izraz zvestobe, prijateljstva in za-
upanja Jugoslavije.

Henry Lemery.

podpredsednik senatskega odbora za zu-
nanje zadeve:

Francija je radostna, ker bo lahko spre-
jela v posete Nj. Vel. kralja Aleksandra
in kraljico Marijo in bo lahko porabila
priliko, da izkaže svoje spoštovanje suve-
renoma, ki ju vsi cenimo in dejansko glo-
bokoko spoštujemo. Nj. Vel. kralj Alek-
sander si je ustvaril svoj značaj s strahotni-
mi izkušnjami svoje domovine. Zmaga, pri
kateri je ves njegov narod sodeloval v to-
liki meri, mu je zapustila edino željo, da
se do kraja posveti nalogi postati ustva-

ritel in organizator velike Jugoslavije.
Francija je s simpatijami spremljala nje-
gove napore. Francija ve, da so bila vse nje-
gova prizadevanja vselej navdahnjena z
najvišjimi smotri. Zgodovina bo priznala,
da je jugoslovensko edinstvo delo kralja
Aleksandra I. Zato smem primerjati čustva
nas Francozov s čustvi, ki so jih imeli na-
pram velikemu Albertu I., kralju Belgije,
ki so ga imenovali viteškega kralja. Strašni
napad, ki se mu je morala žrtvovati Srb-
ja l. 1914, je izzval odpor vseh Francozov.
Obramba male Srbije jih je napolnila z ob-
čudovanjem. Herojska mala armada se je
kljub temu, da je izgubila ves svoj narod-
ni teritorij, ljuto borila dalje do svoje
zmage. Ta armada nam bo ostala največi-
častnejši zgled junštva celega naroda v
dobi, ki je bila polna vzvišenih in veličast-
nih dogodkov. Francija je prav tako kakor
sama Srbija občutila veliko radost, ko je
bilo osvobodeno ozemlje njenega ljudstva, ko
so bile obnovljene njene naravne in pravič-
ne meje in ko je dobila pravično mesto v
Evropi. Francija je ponosna, ker je pripo-
mogla, da se je krivica popravila. Fran-
cosko-jugoslovensko prijateljstvo sloni
na jačjih osnovah, kakor so goli interesi, ker
sloni na sorodstvu duha in bratstva. Niti
najmanjši oblak ni še nikoli zatemnil tega
prijateljstva. Razvijalo se bo dalje s pol-
nim bleskom po vsej svetli poti, po kateri
stopata Francija in Jugoslavija ramo ob ra-
mi nasproti napredku in civilizaciji.

Lucien Hubert,

bivši podpredsednik vlade in bivši predse-
dni senatskega odbora za zunanje zadeve:

V času svetovne vojne je bil regent Ale-
ksander duša in ponos vaše države, ki je
bila napadena in opustošena. Danes je v
vašem vzvišenem vladarju Aleksandru I.
vtešeno edinstvo zmagovalne in zedinje-
ne domovine. Ze davno si je jugoslovenski
suveren Aleksander Karadjordjevič zaslužil
spoštovanje vseh Francozov. Njegov bliž-
nji poset pomeni nov dokaz starega in
zvestega prijateljstva, ki veže naši dve dr-
žavi.

Parlamentarni krogi napovedujejo, da bo
poset jugoslovenskega kralja Aleksandra v
Parizu izredno velikega pomena za na-
daljnji razvoj mednarodne politike ne le
na Balkanu in v srednji Evropi, marveč
v vsej Evropi.

Revolucionarni upor rdeče levice v španiji

Krvave borbe socialistov in komunistov s policijo
in vojaštvom — Hude izgube na obeh straneh

Madrid, 6. oktobra. g. Levčarski republi-
kanci so napovedali Lerrouxovi vladi boji
do skrajnosti. V svojem proglasu pravijo,
da smatrajo za veleizdajo, ker je bil re-
publikanski režim izročen njegovim so-
vražnikom in je zato vsako sodelovanje s
sedanjo vlado in njenimi organi nemogoče.

Po proglasitvi splošne stavke se vstaja
širi naglo po vseh pokrajinah. Po nekate-
rih vesteh so včerajšnji spopadi med upor-
niki in vladnimi četami zahtevali
nad 150 smrtnih žrtev.

Samo v Asturiji je v spopadih med voja-
štvom in delavci padlo 80 ljudi. Po urad-
nem poročilu madridske vlade je izgubilo
življenje do jutranjih ur 31, dočim je bilo
ranjenih 46. Glavna središča upora social-
stov in komunistov proti novi vladi so v
Asturiji in baskiških pokrajinah. V sver-
nih španskih pokrajinah, kjer so nedavno
sledili velike zaloge orožja vtihoaplje-
nega iz inozemstva, so bili včeraj popo-
dne

hudi boji

med policisti ter civilno gardo na eni stra-
ni in sindikalisti ter komunisti na drug
strani. Iz mesta Elbar so se uporniki
umaknili med pouličnimi boji v gorovje,
kjer so se zakopali. Vladne čete, ki so jim
sledile, so odbili, tako da so morale po-
zovati pomoč. Vojaštvo so prevažali v gro-
zene pokrajine s tovornimi avtomobili ter
se je borilo

proti upornikom s strojnimi

V malem gorskem mestecu Mierisu v Ka-
stiliji, kjer je eno izmed glavnih ognjišč
nemira, so uporniki napadli vladno poslop-
je ter mestno hišo in razobesili na njih
rdečo zastavo. Sprva je bila policija na-
pram njim povsem brez moči, ker se je
upornikom pridružil tudi prebivalstvo. Ko
so vladne čete dobile ojačenje, je bil od-
rejen napad na zasedena javna poslopja
in v bojih, ki so trajali več ur, je bilo ubi-
tih 6 civilistov ter 17 upornikov. Boji v
Mierisu so trajali pozno v noč, ker so se
vladne čete in uporniki zabarikadirali v za-
sebnih hišah. Pozno popoldne so zahtevali
iz Ovieda 6 bombnih letal, ki so že čez
pol ure krožila nad bojiščem.

Upor se tudi danes ni polegel. V severni
Španiji so uporniki po krvavih bojih za-
vzele več mest in

na mestnih hišah razobesili rdeče zastave.
Zmagovalcem se pridružujejo vedno nove
množice, prav tako pa dobivajo tudi nove
zaloge orožja. Središče revolucionarnega
pokreta je mesto Oviedo v rudarskem re-
viru Asturije. Drugo središče upora je na
jugu kjer je Barcelona zbirališče vsen sli-
ki hočejo »proč od Rima«. Kakor kažejo
vsi znaki, se bo najbrže Barcelona v ne-
prijateljski roki.

dnevih ločila od madridske centralne vla-
de. Katalonska vlada je izdala proglas
prebivalstvu, v katerem pravi med drugim,
da se bo Katalonija proglasila za samostoj-
no in neodvisno republiko.

Povsod vlada prav za prav
obsedno stanje.

dasi oficijelno ni bilo proglašeno. Policija in
vojaštvo sta prešla stroga navodila, da mo-
rata streljati na vsakega upornika, ki bi ga
našli z orožjem v rokah. Najtežji boji so bili
doseadaj v Asturiji, kjer je vlada poslala
v boj proti upornikom celo topništvo in
bomba letala.

Med Rimom in Berlinom

Hasselova misija v Rimu — Ponudba 10letnega pri-
jateljskega pakta — Hitler se začasno odpoveduje
Avstriji

Rim, 6. oktobra. k. Povratak nemškega
poslanika Hassla, ki se je nekaj tednov
mudil v Nemčiji in je imel več razgovorov
s Hitlerjem in zunanjim ministrom Neu-
rathom, je izzval v vseh političnih krogih
veliko pozornost, ker so obenem z njim
prispela iz Nemčije informacije, da je v
Berlinu dobil podrobna navodila za obsežne
diplomatske akcije za obnovu prijateljskih
odnosov med Nemčijo in Italijo, ki so se
sprislo juljskega narodno-socialističnega
upora v Avstriji znatno sklaili. Fašistični
tisk prinaša o akciji za ponovno italijansko-
sko-nemško zblizanje samo krajša poročila
iz Berlina in Pariza in ugotavlja, da je in-
cijativa za to izšla iz Berlina, ne pa iz Ri-
ma.

Za obnovu političnega prijateljstva med
Nemčijo in Italijo ima Hassel nalogo po-
nuditi Mussoliniju poleg gotove politične
pogodbe tudi kratkoročno jamstvo za ohr-
nitev avstrijske neodvisnosti. Nemčija bi
se obvezala za dobo nekaj let, da ne bo
usmerjala svoje ekspanzivne politike na-
pram Avstriji, kakor je to zahtevalo že
Mussolinijevo glasilo »Popolo d'Italia«, ki
je pogoje za italijansko sodelovanje z Nem-
čijo preciziralo takole: Nemčija sme usme-
riti svojo ekspanzijo na zapad, za nobeno ceno
pa ne sme imeti ekspanzivnih teženj na
pram Avstriji.

Po informacijah, ki jih je zbral rimski
dopisnik londonskega lista »News Chroni-
cle«, bo nemški poslanik Hassel predlagal
Suvichu naj se za zblizanje nemško-ita-
lijanskih odnosov sklene med Italijo in
Nemčijo 10letna prijateljska pogodba, po-
vsem tako kakršno sta sklenili Poljska in
Nemčija. Nemčija bi se s to pogodbo za-
vezala, da bo 10 let Avstriji dala mir in se

Uporniki so med drugim po zelo krvavih
bojih

zavzeli mesto Uncastillo,
ki šteje 15.000 prebivalcev in je 90 km se-
verno od Saragose. Pri tem je bilo ubitih 5
civilnih gardistov in poveljnik garnizije.
Številni častniki in vojski so bili deloma
hudo, deloma lahko ranjeni. Izgube upor-
nikov niso znane, so pa baje tudi zelo velike.
Vlada je odpelala v okolice Uncastilla mo-
nejše vojaške oddelke iz Saragose, deloma
v tovornih avtomobilih, deloma pa po želez-
nici. V vladnih krogih še resno boje, da bo
posamezni oddelki prestopili k upor-
nikom, ker kaže mnogo znakov, da se med
njimi krha disciplina.

Hadji boji so se vršili tudi za mesti Mie-
ris in Sabadell. V teh krajih so bili upor-
niki v premoči in so že zasedli obe mesti.
Prizadevanja vladnih čel, da bi upornike
spet izznale, so bila doslej brezuspešna. Iz-
gube so na obeh straneh velike.

V Asturiji in v okraju Sama del Mario so
komunisti proglasili »komunistično republi-
ko«.

Glavni vzrok za to nemško akcijo pa ti-
či v tem, da je nemška izoliranost prišla
v zadnjem času prav posebno do izraza
sprislo italijansko - francoskih pogajanj.
Kljub temu pa Nemčija za sedaj še ne
pristati na vsa ona jamstva, ki jih za av-
strijsko neodvisnost zahteva italijanska di-
plomacija. Mussolini ne samo, da se Nem-
čija docela desinteresira glede Avstrije,
marveč zahteva v svrhu avstrijske neod-
visnosti še druga jamstva tudi glede ne-
ške orientacije v drugih področjih. Zanimi-
vo je, da krožijo

Enotna ureditev sodišč

Ustanovitev okrožnih in sreskih sodišč v Južni Srbiji in Črni gori — Sodna organizacija je sedaj v vsej državi enaka

Te dni je podpisal minister pravde uredbu, ki jo lahko enkratno za najvažnejši ukrep v organizaciji jugoslovenskega pravosodstva. S to odločbo se namreč organizirajo sreska in okrožna sodišča tudi v onem delu kraljevine, kjer jih dosedaj še ni bilo, to je v Južni Srbiji in Črni gori. S tem se postaja ureditev našega pravosodstva zares enotna in popolna. Nova sreska in okrožna sodišča pričnejo posloovati že 1. novembra, novo imenovani sodniki in uradniki pa morajo nastopiti službeno mesta najkasneje do 28. t. m. Po vseh svetih bo tako izenačeno po vsej državi tudi kazensko postopanje, ki se je doslej vršilo v Južni Srbiji in Črni gori še po starih procesih. In ne bo dolgo, ko bo temu sledilo tudi uveljavljanje civilnopravnega postopnika na teritorijih apelacijskih sodišč v Skoplju in Podgorici. Doslej smo torej enega največjih ciljev, ki si jih je postavil režim 6. januara.

V Južni Srbiji in Črni gori je ustanovljenih 19 okrožnih in 48 sreskih sodišč. Sedeži okrožnih (ozitoma sreskih) sodišč so: 1. v Bitolju (v Bitolju in Resnu), 2. v Velesu (v Velesu in Kavadaru), 3. v Kosovski Mitrovici (v Kosovski Mitrovici in Vučitrnu), 4. v Kumanovu (v Kumanovu, Kralovu, Krivi Palanki in Preševu), 5. v Novem Pazaru (v Novem Pazaru in Sjenici), 6. v Ohridu (v Ohridu, Strugu in Debru), 7. v Peči (v Peči in Diakovici), 8. v Prizrenu (v Prizrenu in Oravohovu), 9. v Prilepu (v Prilepu, Kičevu in Krasjevu), 10. v Prištini (v Prištini, Uroševu in Gmilanu), 11. v Skoplju (v Skoplju, 12. v Strumici (v Strumici, Radovištu, Gjeveglji in Valandovu), 13. v Telovu (v Telovu in Gostivaru), 14. v Štihu (v Štihu in Košanu), 15. v Prijepolju (v Prijepolju, Plevlju, Novi Varoši in Priboju), 16. v Beranah (v Beranah, Belem polju in Andrijevici), 17. v Nikšiću (v Nikšiću in Savniku), 18. v Podgorici (v Podgorici, Kolašinu in Danilovgradu), 19. na Cetinju (na Cetinju in Baru). Posamezna okrožna sodišča imajo večinoma po dve ali trije sreski sodišči. Edino okrožno sodišče v Skoplju ima samo eno sresko sodišče, tudi v Skoplju. Troje okrožnih sodišč pa ima po 4 sreska sodišča,

in sicer kumanovsko, strumiško in prijepljsko. Posamezna sreska sodišča pa obsegajo teritorij enega ali večjemu dveh upravnih srezov. Število sreskih sodišč se bo postopno še povečalo.

Zanimivo je primerjati to najnovejšo sodno organizacijo s tisto iz Severne Srbije, ki je bila izvedena 1. aprila 1931, in ostalo v naših krajih. V Severni Srbiji obstoja 17 okrožnih in 78 sreskih sodišč. Tu obsegajo okrožna sodišča običajno po 4, 5 ali 6 sreskih sodišč. Edino okrožno sodišče za mesto Beograd obsega samo eno sresko sodišče, prav tako za mesto Beograd. Troje okrožnih sodišč, in sicer v Leskovcu, Zastaru in Smederevu obsega po 8 sreska sodišča. Edino okrožno sodišče v Požarevu in Jagodini pa imata vsako po 7 sreskih sodišč.

V Sloveniji imamo štiri okrožna sodišča z 49 sreskimi sodišči; pod ljubljansko okrožno sodišče spada 13 sreskih sodišč, pod novomeško 13, pod celjsko 12 in pod mariborsko 11.

Bozna in Hercegovina imata 6 okrožnih in 57 sreskih sodišč, Dalmacija 4 okrožna sodišča in 33 sreskih sodišč; Hrvaška, Slavonija in Medimurje 10 okrožnih sodišč in 81 sreskih sodišč; Vojvodina 7 okrožnih in 26 sreskih.

Ker je organizacija apelacijskih sodišč že izvedena, imenujemo danes potemtakem najbrž zadnji pravne teritorije po starih nazivih. Srbija in Črna gora imata skupaj 36 okrožnih in 126 sreskih sodišč, tako zvan prečasniki kraji pa 31 okrožnih in 246 sreskih sodišč; razmerje med številami sreskih sodišč pa se bo, kakor že omenjeno, znatno spremenilo, ko bo sodna organizacija popolnoma dovršena in dobila večje število sreskih sodišč.

Pravosodna uprava Jugoslavije je torej razdeljena na kasacijsko sodišče, čigar sedež se ni določil (Zagreb ali Beograd), in ki ima začasno še samostojne oddelke za posamezna pravna področja, dalje na 8 apelacij (Ljubljana, Zagreb, Split, Sarajevo, Novi Sad, Beograd, Skopje, Podgorica), potem na 67 okrožnih in za enkrat na 372 sreskih sodišč.

Svečanosti v Skoplju

Proslava 20 letnice vstopa skopljanskih dijaških bataljonov v svetovno vojno

Beograd, 6. oktobra. p. V Skoplju se je danes vršila svečana proslava 20 letnice, ko so bili skopljanski dijaški zaprtašeni kot volaki in so formalno dijaške bataljone, ki so se udeležili svetovne vojne. V mestu se je danes zbralo okrog 2000 bivših bojevnikov-dijakov, da bi skupno praznovali obilnico skupne usode in se poklonili svojim padlim tovaršim.

Že snoči je prišel v Skopje vojni minister general Milovanović, ki je na svečanih zastopal vlado. Nj. Vel. kralja je zastopal general Kostić.

Svečanosti so se pričele že zgodaj zjutraj. Posebna delegacija se je odpravila na Kajmakčalan, kjer je pokopanih mnogo dijakov-bojcev. V Skoplju se je med tem formalno velika povorka. Ob 11. dopoldne je bila spominjska seja v Oficirskem domu. Dvorana je bila nabito polna. Sejo je otvoril podpredsednik odbora za te svečanosti Miladen Bogdanović, ker je bil predsednik, zunanji minister g. Bogoljub Jevtić službeno odsoten. General Milovanović se je kot zastopnik vlade z lepim govorom zahvalil dijakom-bojcem, ki so izvršili svojo dolžnost napram domovini in zamenjali knjigo in šolo s puško, da bi doprinesli svojo žrtve za osvoboditve. Nato so govorili še zastopniki dijaških batalionov letnikov 1893, 1894 in 1895.

Opoldne je bilo na dirkališču skupno vojaško kosilo.

novoga poročila poseben parlamentarni odbor načrt nove indijske ustave, ki naj bi dala Indiji široko avtonomijo, so se desničarski konservativni krogi upirali vsakemu predlogu, po katerem bi del državne oblasti prišel iz angleških rok v indijske. Na letošnjem kongresu pa je prišlo do soglasja, ker sedaj tudi skrajni desničarji v indijskem nacionalističnem pokretu ne vidijo več take nevarnosti kakor še lansko leto.

Istočasno s konservativnim se je vršil tudi kongres laburistične stranke, ta pa v Southportu. Delavska stranka je danes v parlamentu v taki manjšini, da ne more, dokler ta zbornica obstoja, v nobeni konstelaciji upati na vpliv na državne posle. Zato so njene debate bile uperjene bolj v bodočnost, zlasti pa preračunane za demagoški vpliv na množice. Po nadomestnih volitvah, ki so se zadnje čase vršile v Angliji, se je pokazalo, da si je delavska stranka že opomogla od katastrofe, ki jo je zadela pri državnozborskih volitvah, in da spet zbira svoje sile, tako da socialistična nevarnost, s katero se je bavil konservativni kongres v Bristolu, ni le prazno strašilo. Debate v Southportu so bile čisto pod vplivom levičarskih elementov, ki jih vodi predsednik socialistične lige Crips. Njihov program obsega nacionalizacijo rudnikov, vseh prometnih sredstev, bank in odpravo lordske zbornice. Največje razburjenje pa je povzročila resolucija kongresa, ki zahteva zmanjšanje izdatkov za oboroževanje. Voditelj desničarske struje v vladi vojni minister lord Hailsham je označil laburistične zahteve za bedaste vprico današnjega stanja na svetu, ko se vse države oborožujejo do zoba.

Oba kongresa sta pokazala, da tudi Anglija preživlja pod navidežno mirno površino globoke izpremembe v notranjopolitičnem življenju. Na zunanje obstoja še vedno le tri tradicionalne stranke, konservativna, liberalna in delavska, v resnici so pa te tri stranke že davno razdeljene v skupine, ki se vedno bolj oddaljujejo. Tako je konservativna stranka razbita v dve fronti, med katerima postaja spor od časa do časa tako močan, da je ogrožal večkrat obstoj Macdonaldove vlade. Večina sledi še vedno zmerumemu Baldwinu, toda desničarski uradniki so danes po svoji ideologiji že tako daleč od njega, da so že bližji kakšni fašistični stranki na evropski celine kakor pa stari konservativni stranki. Liberalci so že dolgo razcepjeni v tri skupine: sira Herberta Samuela, sira Johna Simona in pa družino Lloydja Georgea; samo Simonova skupina je v vladi, ostali dve sta v opoziciji. Nacionalni laburisti, ki imajo v vladi predsednika, nimajo za bodočnost skoraj nobenih izgledov, posrečilo se jim bo obdržati te par mandator, ki jih danes premorejo, le če bo Macdonald vodil tudi prihodnjo volilno vladu. —

Macdonaldov povratek

sj — London, 4. oktobra.

Danes je na Downingstreetu zopet prevzel svoje pošte ministrijski predsednik Macdonald, ki je svoj trimesečni dopust prebil izven Evrope, po večini v Kanadi. Ko je odhajal na dopust, so mnogi bili mnenja, da trajno odhaja s svojega položaja, ker so se tedaj v nacionalni vladi kazale precejšnje razpoke in je izgledalo, kakor da so se konservativci naveličali svojega zavezništva ter da hočejo oblast prevzeti izključno v svoje roke. Zdravstveno stanje ministrskega predsednika, ki že dalj časa bolega na resni očesni bolezni, naj bi jim nudilo dobrodošel razlog.

Toda nič ni videti, da bi se žilavi Macdonald hotel umakniti prostovoljno z vodstva imperijske politike. Čim se je vrnil, je imel daljši razgovor z voditeljem konservativne stranke Baldwinom, ki ga je za časa njegove odsotnosti nadomestoval. Oba državnika sta razpravljala o položaju, ki je danes bistveno drugačen kakor tedaj, ko je Macdonald odhajal na dopust. Popoln neuspeh razorožitvene konference je imel za posledico, da so v Angliji v najširših krogih začeli zahtevati okrepitev zračne vojne sile ter okrepitev sodelovanja s Francijo. K temu je prišel še vstop Rusije v Društvo narodov. Vse to je ustvarilo precej drugačno stanje od onega, ki ga je zapustil Macdonald, ko je odhajal. Angliški parlament bo na ta način postavljen pred važne naloge in obe največji stranki, konservativna in laburistična, sta se že pretekli teden sestali na svojih kongresih, da določita smernice svoje politike v zbornici.

Kongres konservativne stranke je bil v Bristolu in je takoj v začetku sprejel zaupnico nacionalni vladi. Na dnevnem redu je bila cela vrsta zelo važnih vprašanj, predvsem reforma lordske zbornice, izdelava načrta za pobijanje socialistične nevarnosti pri novih volitvah, vprašanje imperijske obrambe in slednjč indijska ustava. Slednji dve sta dominirali nad vsemi ostalimi. Na znameniti seji parlamenta dne 30. julija, ko je večina na podlagi dokazov podkrepjenega govora vojnega ministra Hailshama sklenila povečati zračno brodogradnjo Anglije, je desničarska stranka konservativne stranke, ki jo vodi Churchill, izjavila, da se ji zdi vlađni program nezadosten in da zahteva še odločnejše ukrepe za varnost Anglije. Churchill je svoj napad obnovil na kongresu, pa je zopet ostal v manjšini.

Indijska ustavna reforma povzroča že dolgo časa slabo kri v angleškem javnem življenju. Odkar izdeluje na podlagi Simo-

Avto - vacuum tromba

za varnost prometa. Enostavno in poceni. — Samoprodaja:

A. GOREC, d. z o. z.

Ljubljana
Tyrševa cesta 1. Telefon 30-06.

Novi sodniki iz Slovenije

Beograd, 6. oktobra. V zvezi z novo organizacijo sreskih in okrožnih sodišč, ki pričnejo s 1. novembrom t. l. posloovati tudi v Južni Srbiji in Črni gori, je bil večer na predlog ministra pravde podpisan obširen ukaz Nj. Vel. kralja o novih namestitvah sodnikov, državnih tožcev, starih in predsednikov v območju Južne Srbije in Črne gore kakor tudi o premestitvah sodnikov v ostalih pokrajinah države. Zlasti mnogo premestitev je bilo izvršenih v območju Severne Srbije in Vojvodine, nekaj pa tudi iz Dalmacije in Slovenije.

Tako so imenovani za sodnike sreskih sodišč: v Grocki (okrožno sodišče Beograd) Vatroslav Tratin, pristav iz Novega mesta; v Mladenovcu (okrožno sod. Beograd) Milan Jug, pristav v Ljubljani; v Umki (okrožno sod. Beograd) dr. Ivo Dougan, pristav v Ljubljani; v Surdulici (okrožno sod. Vranje) Viktor Svetel, pristav v Novem mestu; v Vladicinem Hanu (okrožno sod. Vranje) Ljubomir Štefanović, pristav iz Celja; v Kragujevcu dr. Stane Leskovic, pristav v Ljubljani; v Trsteniku (okrožno sod. Kruševac) Fran Peterca, pristav iz Ljubljane; v Leskovcu Milivoj Flešić, pristav iz Ljubljane; v Kuršumliji (okrožno sod. Niš) Leopold Rupnik, pristav iz Maribora; v Valjevu Stanko Černić, pristav iz Metlike; v Rekovcu (okrožno sod. Jagodina) Evgenij Maslov, pristav iz Ljubljane; v Svilajncu (okrožno sod. Jagodina) Lojze Ferlan, sodniški pripravnik iz Vranja; v Smederevski Palanki (okrožno sod. Smederevo) dr. Odon Planinšek, pristav iz Maribora; v Ivanjici (okrožno sod. Čačak) Dušan Pipenbahr, pristav iz Ptuja; v Arilju (okrožno sod. Užice) dr. Rudolf Kyovsky, pristav iz Maribora; v Požegi (okrožno sod. Užice) dr. Ludvik Gruđen, pristav iz Dolnje Lendave; v Užicu Martin Perovšek, pristav iz Ljubljane; v Benkovcu (okrožno sod. Šibenik) dr. Alojz Finžgar, pristav iz Celja; v Skradinu (okrožno sod. Šibenik) Viktor Prohanc, pristav iz Ljubljane; na Visu (okrožno sod. Split) dr. Leo Pompe, pristav iz Ljubljane; v Vrgorcu (okrožno sod. Split) dr. Bogdan Merhar, pristav z Vrhnike.

Mussolinijev govor v Milanu

Milan, 6. oktobra. AA. V svojem govoru, ki ga je imel pred milanskimi fašisti, se je predsednik italijanske vlade Mussolini dotaknil tudi razmerja s Francijo. Med drugim je dejal: »Ni dvoma, da se najmanj že leto dni naši odnosi s Francijo znatno popravljajo.« Te besede so nekateri poslušalci sprejeli s ploskanjem, nato je nastala tišina, potem so pa poslušalci začeli navdušeno pritrdjevati.

Atmosfera se je zboljšala, je nadaljeval Mussolini, in če se nam posreči doseči sporazume, česar se nadejamo, bodo zelo koristni in plodoviti za obe državi in za vso Evropo. To se bo videlo proti koncu oktobra ali pa v začetku novembra.

Te besede je množica spet sprejela s pritrdjevanjem.

Gömbösov obisk v Varšavi

Varšava, 6. oktobra. AA. »Kurier Warszawski«, piše o skorajšnjem obisku predsednika madžarske vlade Julija Gömbösa v Varšavi in naglašja, da pri tem obisku sploh ne govorimo o političnih, temveč le o gospodarskih vprašanjih.

Tihotapstvo orožja na Madžarsko

Praga, 6. oktobra. p. Češkoslovaška obmejna straža je v bližini vasi Padjeni ustavila skupino tihotapcev, ki so skušali prepeljati na madžarsko ozemlje več vozov orožja in streliva. Tihotapci so priznali, da so vtihotapili na Madžarsko že večje količine materijala.

Novi neredi na Kubi

Havana, 6. oktobra. AA. Razne skupine levičarskih strank so poslane skupno zahtevo Mendietu in Batisti, naj se umakneta ter groze s splošno stavko v nedeljo opolnoči, če ne bo njihovi zahtevi ugodeno. Bati se je, da bi se stavka razvila v krvavi upor. Batista je izjavil, da se bo umaknil šele po izvršenih rednih volitvah.

Bolgarski nogometaši v Beogradu

Beograd, 6. oktobra. p. Danes popoldne se je na igrišču Jugoslavije odigrala nogometna tekma med moštvioma SK Levskega iz Sofije in SK Jugoslavije. Tekma se je zaključila z zasluženim zmago domačinov v razmerju 3 : 1 (3 : 1). Sodil je g. Bora Vasiljević. Publika je bila izredno nepristranska in je mnogo aplavdirala gostom. Jutri nastopi enajstotica sofijskih nogometašev proti BSK.

Kongres kovinarskih delavcev

Beograd, 6. oktobra. p. V Beogradu se je pričel danes osmi kongres zveze kovinarskih delavcev kraljevine Jugoslavije. Na kongres so prišli tudi delegati iz Rumunije in Češkoslovaške. Po otvoritvi so takoj prišli k strokovnemu delu. Strokovna poročila so zavzela skoraj obe današnji seji. Razpravljali so o položaju v zvezi, o delovnem času, o zaposlitvi kovinarskih delavcev, o minimalnih medzid, ki znašajo 3.50 do 7 Din na uro in o drugih prečitih vprašanjih.

Pekel nad Bohinjem

Katastrofalni nalivi na Gorenjskem — Gore je pobefil sneg

Bohinj, 6. oktobra. Včeraj je doživel Bohinj tak dan, kakor ga ni bil že dolgo vrsto let. Ljudje so mislili, da se je zgrnil pekel na njim.

Že pred večeršnjim je po malem nalezaval dež ves dan, vendar pa ni dal niti slutiti, kaj se pripravlja. Včeraj zjutraj pa se je že ob sedmih vili dež, kakor iz škafa. Vmes je bobnelo in treskalo kar brez presledka. V ozko zgornjo bohinjsko dolino so seveda takoj pridvele vode s hribov in jo zalile. Potočki, ki poleti sploh izginejo, so narasli v hudournike, ki so prinesli s seboj ogromne količine kamenja in celo velikih skal ter uničili vse, kar so na poti srečali. Zlasti Ribnica, ki je drugače tako pohlevna, se je razbesnela. S seboj je privahila ogromne skale, ki so se nagomile nad jezero, ki ga je po zadnji veliki povodnji pred osmimi leti zgradila Zgradba hudournikov, tako da so vode še bolj zavrele in je bil jez v veliki nevarnosti. Kolikor so domačini mogli, so sproti odstranjali največja debla, ki jih je hudournik prinesel s seboj, da so vsaj delno pospešili odtok ogromnih mas vode. Seveda je Ribnica odnesla nad jezero kaj hitro eno dolgo brv, ki vodi k Hodnikovemu (Užmanovemu) mlinu. Voda je tekla po cesti in jo na več krajih hudo razkopala, silila je pa tudi v hiše, da so se ljudje komaj ubranili. Tudi betonski most čez Ribnico v Srednji vasi bi bila razbesnela voda skoraj odnesla. Veliko škodo je napravila po njivah, ki jih je zasula, ponekod pa je voda, ki je stopila iz struge, odtrgala cele kose njiv. Dobro je, da so kmetje v zadnjih lepih tednih pospravili večino pridelkov, zlasti krompirja in turšičice, drugače bi bila škoda neprecenljiva.

Voda je napravila ogromno škodo tudi v vasi Studor, kjer je odnesla en most in ponekod vdrla v hiše.

Pri Stari Fužini je divjala zlasti Mostnica in le malo je manjkalo, da ni odnesla velikega mostu sredi vasi, ki se je nevarno zibal. Vsekakor bo treba most dobro pregledati, ko voda odteče, da se morda pozneje ne pripeti kakšna nesreča, ker so temelji nedvomno razrahlini.

Huje je v okolici Bohinjskega jezera, ker

se malo prej združila Ribnica in Mostnica. Tam je voda vdrla na cesto ter jo hudo razkopala. Prišla je tudi v hiše.

V Jereku je podrla voda most in napravila dosti škode po poljih. Lotila se je tudi nove ceste, ki veže Mrzli studenec z Jereko, jo ponekod raztrgala in odnesla, drugje pa nanosila obilo kamenja. V ozki soteski Koritih, je zapustila strugo in zalila cesto. Malo pred Bistrico je Sava Bohinjka zalila cesto na kakšnih sto metrov daleč, tako da je bil izprva promet sploh nemogoč in je bila zgornja bohinjska dolina od spodnje odtrgana, potem pa je le toliko upadla, da je bil prehod z vozovi mogoč. Vendar pa je drla s tako silo, da je v zvoze in avtomobile kar zanašala.

Ponoči je še zmeraj deževalo in ljudje so se čudili, kako da ni voda še bolj narasla. V strahu so čakali, kaj še bo, zjutraj pa so odkrili pravi vzrok. V višinah nad 1200 metrov je zapadel prvi sneg, ki je rešil Bohinj hude katastrofe. Prav lepo se vidi, kako leži sneg še kakšnih 100 do 200 metrov pod kočo na Voglu.

Tudi dalje proti Bledu so vode hudo divjale. V Soteski je bila voda včeraj popoldne ponekod le še dve pedit pod železniško progo in cesto, zlasti v bližini postaje Soteske. Vsa ozka dolina je kakor dolgo jezero in le seniki in druga drevesa gledajo iz njega. Voda žene s seboj hlode, deske, buče in še marsikaj. Kolikor je doslej znano, voda žrtve še ni zahtevala in upamo, da jih tudi ne bo. Točnih poročil pa še nimamo iz krajev med Boh. jezerom in Bohinjsko Bistrico. Verjetno pa je, da je tu napravila Sava največ škodo, ker je ta ravnila zelo nizka.

Z vseh hribov od Bohinja do Bleda in še naprej drvi voda, slap pri slapu. In vse te ogromne mase vode se vale dalje.

Telefonske in brzojavne zveze so pretrgane, zato je vsaka zveza razen železniške z ostalim delom Gorenjske nemogoča.

Kakor se zdi videti, nas je sneg rešil nahuškega, seveda pa je še vprašanje, ali ni ta rešitev le začasna. Dežuje še zmeraj in ljudje gledajo s skrbjo v bodočnost.

Celjski mestni svet

Počastitev spomina generala Maistra in Jerneja Vengusta — Oddaja del za regulacijo Savinje — Gradnja razglednega stolpa na Tovstvu

Celje, 6. oktobra. Celjski mestni svet je imel v petek zvečer prvo redno sejo po uveljavitvi novega zakona o mestnih občinah. Predsednik občine dr. Gorican je ob otvoritvi seje pozdravil navzočega zastopnika banke uprave sreskega načelnika dr. Vidmarja, nato pa se je z lepimi besedami spomnil poleti umrlega osvoboditelja Maribora generala Rudolfa Maistra in 30. septembra smrtno ponesrečenega odličnega gasilkega organizatorja Jerneja Vengusta, višjega poštnega kontrolorja v Celju.

Solski upravitelj v p. g. Jožko Bizjak, ki se je preselil iz Celja v Ljubljano, je podal ostavko na mesto občinskega odbornika. Predsednik je omenil zasluge g. Bizjaka v šolskem, društvenem in občinskem sodelovanju v Celju ter se mu zahvalil za vestno sodelovanje v celjskem mestnem svetu. Po prizadevanju narodnega poslanca in občinskega odbornika g. Ivana Prekorskega je ministrstvo za zgradbe pooblastilo bansko upravo v Ljubljani, da razpiše določa za regulacijo Savinje od Tremerja do Grenadirjeve brvi v Poluh pri Celju. Stroški so proračunirani na 2.116.977 Din. Licitacija teh del bo 31. t. m. na sreskem načelnstvu v Celju.

Za občinskega tajnika je imenovan občinski uradnik g. Drago Znidarčič. Izvedene so bile redukcije plač onih uslužbencev, ki živijo v skupnem gospodinjstvu.

Za člana novega mestnega disciplinskega sodišča sta bila izvoljena pravni referent dr. Kalan in personalni referent direktor Mravljak. Občinski svet bo prosil bansko upravo, da po novem zakonu o mestnih občinah določi delokrog podpredsednika občine. V članstvo občine so bili sprejeti: zasedbeni Marjeta Zampartitjeva in Milada Kržanova ter delavec Franc Gril, prošnja g. Evgena Rajerja in njegove soproge za zagotovitev sprejema v članstvo občine pa je bila odklonjena.

Letošnji znesek 100.000 Din za regulacijo Sušnice se bo kril iz posojila v znesku 600 tisoč Din, ki ga je že pred meseci dovolil Pokojniški zavod v Ljubljani. Zagrebško podjetje »Svetlota« namerava filmati Celje in okolico, zahteva pa, da plača mestna občina polovico stroškov, t. j. 12.000 Din. Občina bo zahtevala še razne informacije, predno se bo odločila za prispevek. Za idejne osnutke za gradnjo nove mestne ubožnice na Sn. Lanovcu, ki bo stala okrog 1.500.000 Din in bo imela prostora za 150 oseb, bodo razpisane tri nagrade. Mestni svet je odobril obračuna obrtno in gostilničarske nadaljevalne šole v Celju. Vojštinici kralja Petra in kralja Aleksandra morata plačevati vodarino od 1. januarja 1933 dalje. Letošnji kredit za zdravljenje mestnih uslužbencev je povznan od 15.000 na 35.000 Din. Za nabavo materiala za vajo v obrabni in zaščiti pred strupenimi plini in žrčnimi napadi je odobrenih 15.344 Din. Občina bo na lastne stroške zgradila podstavek za Pimatov kip Ivana Cankarja, ki ga bodo postavili v Mestnem gledališču. Za gradnjo javnega stranišča pri cerkvi na Hribu sv. Jožefa bo mestna občina prispevala 2300 Din, okoliška občina pa 1500 Din. Občina bo dala popraviti tople grede v mestni vrtnarji; proračun znaša 4808 Din.

Popravila bo tudi pokvarjeno centralno kurjavo v Mestnem gledališču in etažno kurjavo v novem traktu na dvorišču mestnega poglavarstva, Savinjski podružnici SPD pa bo dala brezplačno na razpolago les za gradnjo razglednega stolpa na Tovstvu.

V odbor Vajenskega doma v Celju sta bila kot delegata mestne občine izvoljena obč. odbornika Letnik in Rebeuschev. Občinski svet se je izjavil za prenos gostilniške koncesije g. Savodnikove na gospoda Aichholzerja, zanikal pa je krajevo potrebo za gostilniško koncesijo g. Franciške Kacove na Kralja Petra cesti, ter za prenos točilniške koncesije g. Brziča na Kralja Petra cesti na go. Ano Reševu in prenos točilniške koncesije g. Jajaca za Kresjo na g. Roka Meštrova.

Pri slučajnostih je obrtni referent Dobovnik izjavil, da se bodo prodajne mize na Glavnem trgu odsele snazile vsak mesec, dočim so jih doslej snazile vsake tri mesece.

Važna odločba za denarne zavode

Skoro vse regulativne hranilnice in kreditne zadruge določajo v svojih pravilih, da člani vodstva (ravnateljstva, načelnstva) ne morejo dobiti od svojega zavoda posojila in tudi ne smejo biti poroki za posojila drugim. Tako določajo tudi pravila neke naše mestne hranilnice, da člani ravnateljstva ne smejo stopiti k zavodu v razmerju dolžnika ali poroka. Mnogi so to določbo tolmačili tako, da člani ravnateljstva ne morejo dobiti posojila, dokler traja njihova funkcija, da pa lahko postanejo člani ravnateljstva, čeprav so dolžniki zavoda. Neki konkretni primer je bil povod, da sta banska uprava v Ljubljani in ministrstvo trgovine odločali o tem, kako naj se omenjena določba razlaga. Obe nadzorstveni instanci sta soglasno zavzele stališče, da član ravnateljstva ne sme biti, torej ne samo ne sme na novo postati dolžnik ali porok pri svojem zavodu.

Odlikovanje

Beograd, 6. oktobra. AA. Odlikovan je z redom sv. Save V. stopnje Srečko Zalokar, v.šji tehniški manipulant na gozdnom ravnateljstvu v Ljubljani in p.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za danes: Pričakuje se, da se bo zvedrilo na severu in severozapadu države, oblačnost v drugih krajih in mestoma dež z nalivi. Temperatura bo še padla.

Zagrebška vremenska napoved za danes: Zelo oblačno, ponekod dež, bolj hladno in vetrovno.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Manj oblačno; padavin ne bo več, toda še hladno. Pozneje se bo temperatura dvignila.

SEGAJTE PO SREČKAH DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

dokler jih je še kaj na razpolago.

Poskusite svojo srečo!

Srečke si morete kupiti v poslovalnicah »Jutra« in v podpisani hranilnici.

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

VICHY-ETAT
COMPRIMÉS

ZA LASTNO IZDELOVANJE
ALKALIČNE GAZIRANE VODE
DOMA

Naši kraji in ljudje

Ob sedemdesetletnici univ. prof. dr. Eda Šlajmerja

Ljubljana, 6. oktobra.

V ponedeljek, 8. t. m. bo prof. dr. Edo Šlajmer dopolnil 70. leto svojega plodonosnega, znanosti in narodu posvečenega življenja. Njegovo življenje je bilo do lani, ko se je odpovedal praksi ter se preselil v St. Vid, polno vztrajnega dela in tudi velikih uspehov. Svoj življenjski cilj in ideale svojih dijaških let je dosegel v največji meri.

Rodil se je 8. oktobra 1864. kot sin deželosodnega svetnika Ferdinanda Šlajmerja v Cabru. Maturiral je l. 1882 na hrvatski gimnaziji na Reki, medicinske študije pa je dovršil na graški univerzi ter je bil l. 1888. imenovan za člana operaterskega zavoda. Kot asistent Wölflerjeve klinike je služboval do 16. januarja 1891., ko je postal asistent na kirurškem oddelku ljubljanske bolnišnice. Ta oddelki je vodil takrat 70 letni primarij dr. Fux, kateremu so Šlajmerja dodelili ne samo kot asistenta, marveč kot namestnika s pravico do nasledstva. Primarij dr. Fux je umrl marca 1892. in dr. Šlajmer je postal primarij kirurškega oddelka ljubljanske deželne bolnišnice.

Dr. Šlajmer je bil že ob nastopu svojega službovanja v Ljubljani opohalen pojav v našem medicinskem svetu, saj je prinesel v Ljubljano znanja in sposobnosti visoko nad povprečjem, bil pa je tudi osebnost, ki je nudila najboljša jamstva velikih napredkov. Po potresu se je dr. Šlajmer selil v nov kirurški oddelki ob Zaloški cesti, ki je bil zgrajen in opremljen po njegovih načrtih ter je predstavljal za konec prejšnjega stoletja najboljši in najmodernejši na tem polju. Na tem oddelku je deloval dr. Šlajmer 15 let. Siguren pogled in intuicija, poleg tega pa izredna praktična izkušnja so bili podlaga njegovih velikih uspehov kot diagnostika in kirurga. Dve generaciji slovenskih zdravnikov sta podedovali njegovo znanje in njegovo metodo.

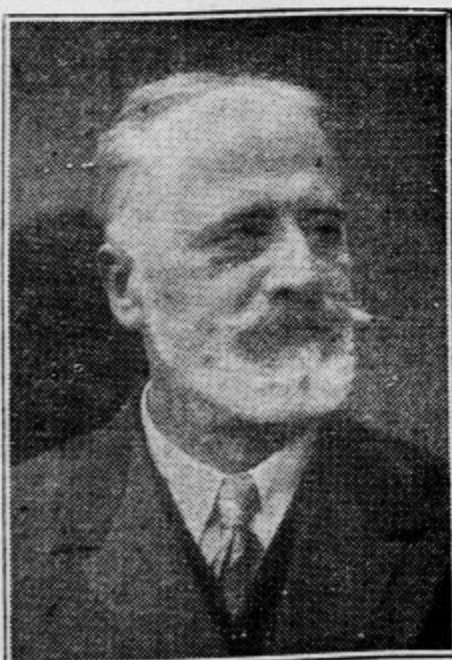
Vsa odlikovanja in počastjenja si je primarij dr. Šlajmer doma in v tujini pridobil samo kot znanstvenik, ker ni nikdar iskal kakih političnih podpor. Bil je strogo narodnega mišljenja, politike pa se je izogibal kar največje moč. Da se je v največji meri posvečal narodu, iz katerega je izšel, jugoslovenstvu in slovanstvu, pa svedoči to, da je postal že l. 1901. častni član srbskega zdravniškega društva. Leta 1905. ga je srbski vladar odlikoval z redom sv. Save III. stopnje, isti red II. stopnje je dobil l. 1912. Naslednje leto mu je bil podeljen društveni križ srbskega Rdečega križa, februarja 1914. pa je postal častni ljubljanski občan. Več let je bil predsednik društva zdravnikov v svoji domovini, l. 1908. je postal častni član združenja čeških zdravnikov, bil pa je tudi član mnogih združenj kirurgov, tako na primer tudi član mednarodnega združenja v Bruslju ter dopisni član zdravniških društev v Pragi in Beogradu. Član najvišjega sanitetnega sveta na Dunaju je postal 1911.

Zaradi političnih razprtij, ki so se zanesle tudi v bolnišnico, je l. 1911. prošil kranjski deželni odbor za upokojeitev. Upokoje je bil aprila istega leta ter je od tedaj delal le po svoji zelo razširjeni privatni praksi. Za časa turške in bolgarske vojne se je mudil v Beogradu, kjer je kot vodja kolone Rdečega križa staval na razpolago svoje veliko strokovno znanje.

Slovensko zdravniško društvo je hotelo sedaj proslaviti njegov jubilej, slavljenec pa je v svoji veliki skromnosti prosil, naj odbor opusti vsako proslavo, češ, da je vedno deloval le po svoji dolžnosti kot človek in zdravnik. Svoj rojstni dan bo slavljenec preživel pri svoji 89 leti stari materi na Hrvatskem. Prof. dr. Šlajmerju, ki si je s svojim delovanjem postavil najlepše in najtrajnejše spomenike, želimo v njegovem pokoju še mnogo srečnih let.

Nadučitelj Karel Maršič praznuje 70 letnico

Čin in krepak obhaja g. Maršič Karel upokojeiti nadučitelj v Braslovčah 70letnik rojstva. Čvrsto stopa med že precej razredčeno staro gardo slovenskih učiteljev in ne pozna se mu razven bele brade — njegovih 7 križev.

Rojen dne 8. oktobra 1864. v St. Pavlu pri Preboldu je po maturi na mariborskem učiteljskem služboval v Savinjski dolini, nato pa kot nadučitelj v Jaršincih pri Ptuj. A ne dolgo. Prelepa savinjska dolina ga je

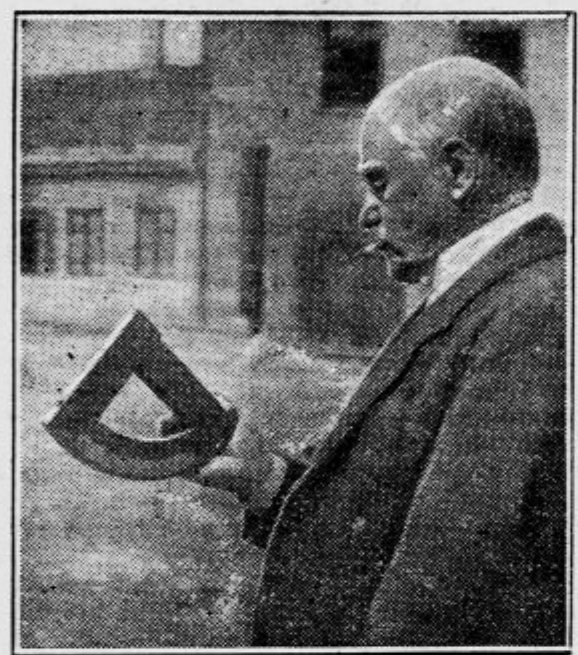
vabila in kot pravega Savinčana spet zabil v svoj objem. Preselil se je z družino v Braslovče in nastopil nadučiteljsko mesto v idiličnem, a takrat precej razpitem Letušu. V 14 letih vztrajnega dela v šoli in zunaj nje je tu marsikaj preobličil, za kar so mu Letušani še danes hvaležni. Ustanovil in vodil jim je gasilno društvo, pevsko društvo, orkester in še marsikaj, svetoval tu, pomagal tam — kratka, priklenil je nase vsa srca.

Po upokojitvi se je povsem posvetil družini in javnemu delu v Braslovčah. Je med ustanovitelji hranilnice in posojilnice in sokolskega društva in njega večletni starosta. Bil je tudi več let občinski svetovalec. 70letnici rojstva in 50letnici mature želimo pač mnogi Maršičevemu »tateku«: še na mnoga leta!

Zanimivo udejstvovanje starega znanstvenika

Ljubljana, 6. oktobra.

Pred tremi leti je beležilo »Jutro«, da je bil v Banji Luki profesor Franjo Harazim za 50 letno znanstveno delo in pedagoško udejstvovanje odlikovan z redom sv. Save 3. stopnje in da so njegovi bivši dijaki ustanovili na banjaški gimnaziji fond pod njegovim imenom, ki podpira siromašne dijake. Profesor Franjo Harazim je sedaj star že 79 let, pa še ni odnehal z znanstvenim udejstvom. Baš nasprotno, intenzivno se je posvetil proučevanju velikih matematičnih problemov in uspešno je reševal tako znanega Fermatovega problema. Te dni bo izšla njegova razprava, ki je zaradi zvez z nemškimi univerzami tiskana v nemškem jeziku.

Neumorno delavni znanstvenik prof. Harazim se je rodil 25. marca 1857. v Virovici, na zagrebški univerzi pa je bil eden izmed prvih slušateljev matematike in fizike. Leta 1880. je nastopil službo na nekdanji veliki realki v Osijeku, potem je služboval v Karlovcu, od leta 1900 pa v Banji Luki, kjer je ostal tudi po svoji upokojitvi leta 1927. Kot profesor je užival najboljše sloves in vsi njegovi bivši učenci se ga spominjajo z radostjo in velikim spoštovanjem. Plodonosno pa je bilo ves čas tudi njegovo izvenšolsko udejstvovanje. Obdelal je Janus-logaritme, moderniziral starodavno arabsko irtifo — solnčno mero, dosegel pa je tudi važen izum za tkanje v treh barvah. Zanimivo je, da se sedaj v visoki starosti posveča matematičnim problemom.

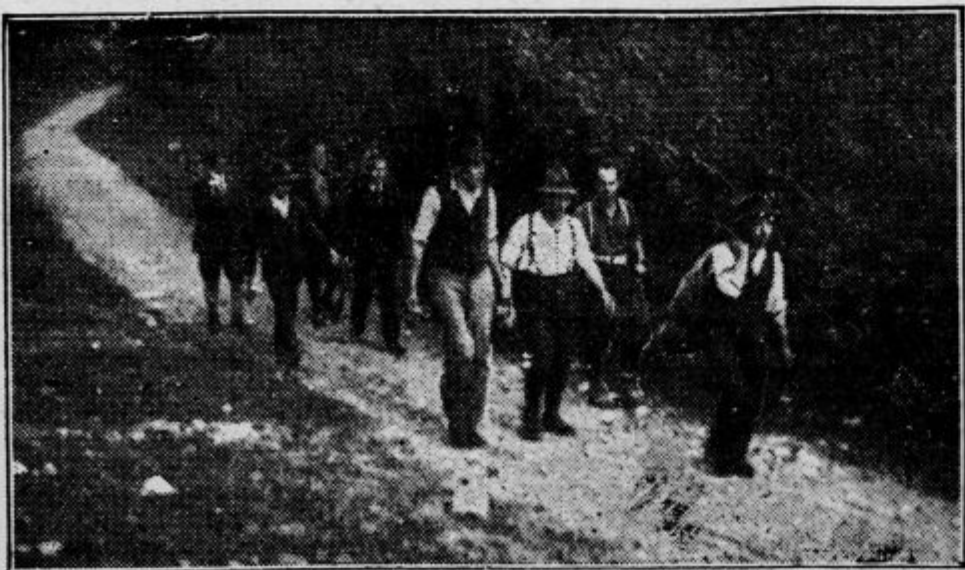
Svojemu sinu, ki je v Ljubljani uradnik pri ravnatelstvu TPD, je nedavno o svoji sedaj dovršeni razpravi pisal tudi tole: Gimotne koristi od naše publikacije ne bo pač pa dovolj denarnih in drugih žrtev. Prave koristi pa so na drugi strani. Z rešitvijo more, ki je skoraj 300 let tlačila toliko velemov, se daje priložnost, da se duševna energija, ki bi se še dalje zaman bavila s Fermatovim problemom, lahko posveti reševanju drugih nalog, morda koristnejših od Fermatove.

Eno noč med polharji

V teh mokrih dneh mineva sezona ene najlepših in najbolj romantičnih udejstev slovenskega rustikalnega življenja: sezona za poljši — ali kakor se po starem reče — za poljšo lov. Navada, ki je bila včasih važna, pomembna kos primitivnega gospodarkega dejanja in nehanja našega naroda, je v teku let ostala samo še romantično lep kult narave in njegovega veličastnega nočnega življenja, kult, ki so mu ostali zvesti samo redki privrženci. Poljšega love, kakor ga je opeval Jurčič, dandanes ni več. Namesto starih očancev, ki so včasih posedali okrog ognja, pekli krompir in pletli nenavadne pripovedi, se zdaj zbirajo okrog ognja po večini gospodski ljudje, ki jih je privabil iz mesta čar zanimive tradicije.

Človek se je močno izpremenil v teh nekaj desetletjih, gozd pa in narava v njem sta ostala, kakršna sta bila. In tako je lov na polhe tudi danes še veliko doživelje, ki mu je vredno žrtvovati malo hoje v hrib in eno neprepano noč.

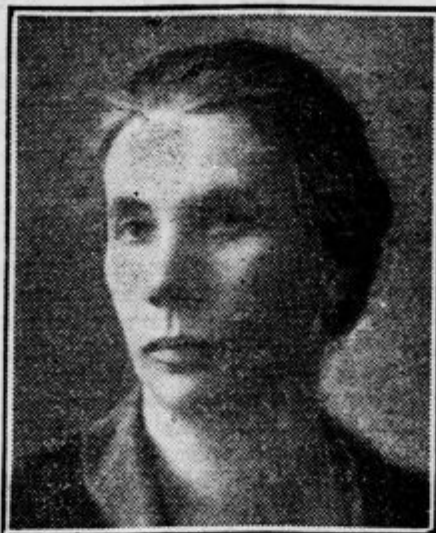
Prihajajo posnetka sta s znamenitima poljšega love, ki ga je pred dnevi priredil v svojem gozdu na Suhem hribu pri Logarju industrijskec g. Jože Jelovešek z Vrhnice. Ne lov je g. Jelovešek povabil tudi skupino časnikarjev iz Ljubljane, ki so od polhar-

Slovo od zgledne učiteljice

Hrastnik, 6. oktobra.

Upraviteljica hrastniške deželske šole gđ. Hermina Lundrova odhaja v pokoj, ko je v Hrastniku službovala polnih 25 let, prej pa na raznih šolah v breziškem srezu toliko časa, da je dosegla 36 službenih let. V Hrastniku se je vseh 25 let tudi vneto udejstvovala pri vseh narodnih in kulturnih organizacijah. Svojim učencem je bila

najboljša vodnica, tovarišica in mati, šol pa najboljša upraviteljica. Ko so se nedavno nčenke od nje poslovile, je emi jok vzel pripravljene poslovilne besede, druga, ena od najstarejših, pa je v svojem poslovilnem govoru dobro izrazila globoko hvaležnost in ljubezen vse mladine do odhajajoče vzgojiteljice. Poleg mladine se tudi vsa hrastniška javnost najsrečneje zahvaljuje odhajajoči šolski upraviteljici za njeno 25 letno požrtvovalno udejstvovanje ter ji želi ob slovesu še mnogo srečnih let v zasluženem pokoju.

Vaš način življenja ni pravilen, ker preveč sedite!

Popravite pa se lahko mnogo, ako redno pijete Rogaško slatino »Tempele«.

Odhod majorja Milana Cvetkovića iz Kranja v Šabac

Kranj je zapustil ta teden orožniški major g. Cvetković Milan. Premješčen je bil k žandarmerijski četi v Šabac. Komej tri mesece je bil g. major Cvetković v Kranju, kamor je prišel iz Ptuja. V kratki dobi svojega bivanja v Kranju se je g. major takoj udomačil ter si s svojim finim, ljubivim nastopom pridobil prav mnogo prijateljev. Prav tako je bil priljubljen pri svojem moštvu. Ob slovesu iz Kranja želim g. majorju Cvetkoviću na novem mestu obilo uspehov.

Napravijo obleke žene lepe?

Ako poslušate moške se boste prepričali, da obračajo večjo pozornost na lep obraz in negovane roke. Žene se ravno po tem. Imajo izvršno sredstvo, da ohranijo kožo lepo in čisto in to je redna nega z

ELIDA CREME

de chaque heure

Res žalosten pogreb

„400 Din kavcije, če žele svojci kondukt“

Sv. Križ pri Litiji, 6. oktobra.

Prejšnji petek smo imeli pri nas pogreb, ki bo vsej župniji gotovo ostal še dolgo v živem spominu. Pokopavali smo gospo Jerico Migličev, vdovo po dolgoletnem svetokrižkem organistu in znanem cerkvenem skladatelju in mater upokojenega župnika prof. Rača Migliča. Staro smo zaradi njenega ljubeznivega značaja in vzglednega življenja vsi globoko spoštovali in ljubili. Bila je iz znane rodbine, pri kateri je bila služba cerkvi doma že nad sto let. Njen oče je bil cerkovnik na Igu in ona sama je že kot šestnajstletno dekle prala cerkveno perilo ter je od mladosti pa do sive starosti služila cerkvi okrog 60 let. Njen pokojni soproj France Miglič je bil najprej organist in cerkovnik na Igu, potem pa se dvajset let pri Sv. Križu. Po moševi smrti in po upokojitvi njegovega sina, ki je bil župnik na Vrhcu sv. Treh kraljev, se je vrnila k Sv. Križu, kjer je spet še nekaj let pomagala pri cerkvenih opravilih. Razen tega, da so simpatični starki opešale življenjske moči, je bil eden izmed razlogov, da je opustila cerkveno službo, tudi krivica, ki je kot ena najbolj vernih žena daleč naokrog ni mogla prenesti. Bila je petdeset let članica tretjega reda in prav v jubilejnem letu je svetokrižki župnik gosp. Leopold Erzin 76-letno staro izključil iz tretjega reda brez vsakega objektivnega razloga. To je globoko pobožni ženi hudo razgledno zadnje ure življenja, čeprav je bila v svojem srcu prepričana, da v nebesih

ni vse tako razvezano, kakor razveže svetokrižki gospod.

Prejšnji petek smo pokopnico pokopavali, a čeprav se je od blizu in daleč zbiralo mnogo znancev, prijateljev in sorodstva, je bil pogreb tako žalosten, da ga še ni izlepa imela kakšna fara na svetu. Naroden je bil pogreb s konduktom — to se pravi, s spremstvom duhovščine do pokopališča —, kakršen je običajen med dostojnimi kristjani na vasi. Pogrebci so se zbrali pred domom rajnice, a zaman so čakali na župnika, ki ga ni bilo od nikoder. Čele pol ure je župnik v vsem ornatu stal na vratih pokopališča, ki je komaj 3 minute oddaljeno od pokopališča doma, med tem ko so pogrebci tu čakali nanj. Ko so se ljudje zanimali, zakaj župnik ne pride, so izvedeli, da zahteva 400 dinarjev kavcije, če žele svojci pokopnice kondukt. Po takšah škofjskega ordinarijata pa se sme za takšen kondukt v resnici računati samo 30 do 40 dinarjev. Ne bomo popisovali vseh podrobnosti tega pogreba, toda tudi najboljšim vernikom naše župnije so se trgala srca, ko so videli, kako brez vsakega sramu svetokrižki župnik baranta za takšno obupno ženo, ki je 60 let živela z vsem svojim delom same cerkvi. — Kolikor vemo, župnik po cerkvenem pravu nima pravice, da bi za pogreb zahteval plačilo ali kavcije naprej, in prav tako je po cerkvenem pravu dolžan, da opravi pogreb s konduktom. O tej sramoti ni zadevi bo, kakor čujemo, še govorilo sodišče.

Lastno mater je ustrelil

Zanikern posestnik je v jezi pomeril z lovsko puško na mater in jo na mestu ubil

Murska Sobota, 6. oktobra.

Ljudje so se zganihi ob strašni novici: ali je mogoče? Potem so umolkli. Molč zaradi kajnovske sramote je najhujši. Vsa velika tragika dogodka je v molčanju ljudstva. Kakor, da bi samo sebe oblatilo, če govori o človeku, ki se je tako daleč izpazabil, da je ubil njo, ki mu je s trpljenjem dala življenje.

Zločin je bil storjen na Domajnskem vrhu, ki pripada k občini Domajncem. Kraj leži ob cesti Cankova-Rogaševci, s katere pa je dobro uro hoda do kmetu Smodiša Jožefa. Kmetije niso baš bogate a tudi ne siromašne, zato tudi na Smodiševi domačiji ni bilo pomanjkanja. Smodiš je bil prišel leta 1921. iz Amerike ter je doma prevzel posestvo. Oče je kmalu nato umrl, njegova mati Ana pa si je izgovorila običajen prevzitek. Spočetka je bilo vse dobro. Jožef si je ustvaril družino, šest otrok je rastle pri hiši, dva hodiča sedaj v šolo. Mati je pomagala, kolikor je mogla. Ob pridnem delu je 12 oravov zemlje dalo vsem dovolj kruha. Ali... kljub številni družini je Jožef začel zanemarjati delo. Na vseh sejmih ga je bilo polno, tudi gostilni se ni izogibal. Posledice: nezadovoljnost, nasilnost nasproti družini in drugim. Kot suroveža ga slika ljudstvo, ki nima zaprtih oči. Posebno s svojo 70 let staro materjo Ano Smodišovo se je sin kaj rad prepiral. Očitil ji je brezdele, da je samo za to pri hiši, da je. Zagrejal ji je sleherni grizljaj. Vzrok preprirov v zadnjih letih je bil tudi ta, ker je pač hotela mati spraviti sina spet na dobro pot. Kljub zapečkanosti si je pač še vedno lastila nadzorstvene pravice nad sinom. Ali kakor da bi izpodnikal kamen za kanonom, se je slednjič zrušila stavba...

Nedavno jutro je Jožef zarana vstal in se takoj podal v hlev, da nakrmi živino. Ko se je čez čas vračal proti hiši, je srečal svojo mater Ano, ki je nesla košaro jabolk v srambo poleg hleva, kamor vsako leto spravljajo sadje. Stopil je za njo in takoj se je začel prepri med njima, ker je baše mati polagala slaba jabolka na dobro. Beseda je dala besedo in v prepriro je sin tudi vprašal mater, kje je njegovih 600 Din, ki jih potrebuje, da bo lahko šel na sejem. Nato mu je mati zabrusila: »Ali si že tako nemaren, da niti za svoj lastni denar ne veš!« Po teh besedah je zapustila srambo in se napotila proti koncu gospodarkega poslopja. Sin pa je ves razsrjen

zgrabil za puško, ki jo je imel baš v tem prostoru skrito za tramom. Divji je stopil na prag. Mati je hotela zaviti baš okoli ogle, ko je sin pomeril iz razdalje sedmih korakov in sprožil. S krikom se je zgrudila mati in negibna obležala v mlaki krvi...

Nikdo ni bil priča njenega kratkega prepri, le pok sta začela dva sosed, ki sta delala na bližnji njivi. Misleč, da je ustrelil kakšen lovec v bližini hiš ali da se je gotovo zgodila kaka nesreča, sta prišla na dvorišče. Tu se jima je nudil grozen prizor: ob mrtvi materi je stal še vedno nepremično s puško v roki sin — morilec.

Vzela sta mu orožje. Na vprašanje, kaj je napravil, je Smodiš mirno odgovoril: »Ustrelil sem jo!«

Soseda sta takoj odšla po orožnike v Cankovo. Medtem pa je sin zapustil svojo žrtev ter odšel v sobo in se preoblekel. Ko je bil gotov, je šel še v klet in se napil jabolčnice... Nato se je podal v Cankovo, odločen, da se sam javi oblastvom. Spotoma pa je že srečal orožnike, ki so ga takoj ukenili in ga peljali zopet nazaj na mesto zločina. Vpričo svoje žene, ki se je medtem vrnila s polja domov, je ob truplu pokojne matere priznal zločin. Ali čim je žena odšla, se je začel izgovarjati na nesrečo, češ: »Puška je bila za nič, hotel sem jo vreči stran, pa se je slučajno sprožila in strel je zadel mater v hrbet...« Slednjič pa je le klonil pod težo dokazov. So ga po zaslišanju orožniki odgnali od kraja zločina, se je obrnila njegova plakačica žena do njega in ga bridko zaprosila: »Skloni se vendar k mrtvi materi in jo poljubi v znak kesanja!« Ali Smodiš je samo nagnil glavo, odkimal in zapustil v spremstvu orožnikov mrtvo mater, družino in domačijo...

Naslednji dan je prispela na kraj umora sodna komisija iz Murske Sobot: sodnik Komotar, sreski sanitetni referent dr. Gregor, dr. Kavkler in zapisnikar Rodč. Obdukcija trupla nesrečne matere, ki se je izvršila v mrtvašnici, je dognala, da je ves naboj iz neposredne bližine zadel staro v desno stran hrbta: na ped širokem prostoru je bilo 52 luknjic, povzročenih od siber. Le 4 so ostale v kožni plasti, a ostalih 48 je vdrla v notranjost in raztrgalo pljuča in žile. Smrt je nastopila zaradi notranje krvavitve in bi bila vsaka zdravniška pomoč brezuspešna.

Smodiš je zdaj v preiskovalnem zaporu sreskega sodišča v Murski Soboti. Je popolnoma miren in prav nič ne kaže, da bi se kesal svojega dejanja.

Kurje perje

nečohano, kg po 5 Din

razpošilja po povzetju iz Maribora
VILJEM ABT., EKSPORT, MARIBOR.

Najmanjši odjem 15 kilogramov.

Borba za novo spojko

Inž. Grebenarović je konstruiral nov način spenjanja železniških vozil — Uspeli poskusi na naših progah — Sistem je prijavljen Mednarodni železniški uniji, kjer ga bo preizkusila posebna komisija

Vsem, ki so si na potovanju po železnici bliže ogledali katerokoli železniško vozilo, je znano, da ima sleherni vagon, sleherni lokomotiva na obeh čelnih koncih po dve obojnički in med njimi še sponko ali spenjačo, ki veže vozila medsebojno, dočim srbijo obojnički s svojimi zavirami vzmeti, da ne nastajajo med vozovi preveliki sunki; s tem dajejo vsemu vlaku primerno trdnost in razmeroma veliko enotnost. Vendar pa obstoji v tehničnih krogih že desetletja namen, da bi se odbojna in vlečna na naprava združila tudi pri velikih železnih v en sam ustroj, kakor je to n. pr. izvedeno že pri cestni železnici, manjših ozkotirnih progah in pri velikih ameriških glavnih progah. V Evropi se vedno prevladuje sistem dveh obojničkov in posebne spenjalno-vlečne naprave pri prav vseh železnih v teku časa je bilo izumljenih nekaj takih zaželenih skupnih obojničkov. Spojno-vlečnih naprav, vendar pa doslej še niso bile uvedene v praktično življenje iz raznih vzrokov.

Med drugimi konstruktorji moramo imenovati tudi jugoslovenskega rojaka inž. Milana Grebenarovića, načelnika strojnega oddelka subotičke direkcije v penziji, ki se je tudi lotil reševanja tega velenja vprašanja in je tudi dosegel prav zanimive in praktične uspehe. Že pred tremi leti je stopil s svojim prvim izumom v javnost. Tedaj je dosegel, da je po njegovih načrtih opremila železniška uprava nekoliko pokritih tovornih vagonov z njegovim samodelnim spojnikom. Poskusi so pokazali, da je stvar praktično uporabljiva, nakar so bili predmetni vozovi uvrščeni za stalni tek v nekaterih potniških vlakih med Beogradom in Zagrebom kot prijazni sovzovi. Do danes so se izkazali kot vsestransko uporabljivi. Sicer tega prvega izuma gosp. Grebenarovića še ni smatrali za popoln korak od dosedanjega načina spenjanja vagonov in sedanjih obojničnih naprav, saj je prav za prav spremenil samo spenjačo kot tako ter pustil dosedajšnji dvoobojniški način, toda kot prvi poskus ga moramo vsekakor omeniti, zlasti, ko so bili z njim doseženi dobri uspehi.

Mednarodna železniška unija pa stremi za tem, da bi se moglo dvoobojniški način sploh opustiti in bi se ustvarila skupna centralna obojna in spojna naprava. Sicer obstoje v strokovnih krogih v tem pogledu zelo deljena mišljenja in so strokovnjaki razdeljeni v skupino, ki zagovarja dosedajšnji dvoobojniški način z argumentacijo, da je z njim zagotovljen mnogo mirnejši tek vozil v vlaku, dočim skuša druga skupina dokazati prednosti enoobojniške sestave. Zadnji skupini je uspelo, da je v dovoljni meri zainteresirala imenovano Unijo za ta predmet, kar je seve dvignilo zanimanje za vse nadaljnje poskuse.

Iz tega razloga se je inž. Grebenarović odločil, da izdela svoje načrte tudi za enoobojniški centralni sistem in ga stavi ministrstvu za promet na razpolago. Po njegovih načrtih je izdelala delavnica v Nišu modele za livarno grofa Turna in Ravnan, kjer je bilo nato iz litega jekla izdelano vse potrebno. Delavnici v Subotici je bilo potem poverjeno, da montira novi obojniški sestav na dvoje štirostnikov, da bi nato lahko uradna železniška komisija generalne direkcije naših železnic izvršila vse potrebne poskuse na raznih progah. Komisijo so tvorili inž. Jurman in Pavlović iz strojnega oddelka generalnega ravnateljstva v Beogradu ter načelnik ljubljanskega strojnega oddelka inž. Franjo Fine. Ob navzočnosti izumitelja je komisija prevozila vse najtežje proge našega omrežja, da preizkusi delovanje novega sistema pri vožnji navzgor, navzdol, v ostrih lokih, pri potiskanju vlaka, pri zaviranju i. t. d.

Lahko trdimo, da je izum inž. Grebenarovića zadostil vsem tehničnim zahtevam, ki jih stavi Unija na slične enoobojniške osrednje spojne sisteme. Vsa dosedanja potovanja potrjujejo to.

Iz tega razloga smatramo za potrebno, da izpregovorimo o Grebenarovićevem spojnem načinu nekoliko več besed, da bo naša javnost vedela, da se tudi naši železnice vsestransko zanimajo in tudi udeležujejo pri ustvarjanju novih in boljših ustrojev pri železnici. Slike nove naprave priložujemo.

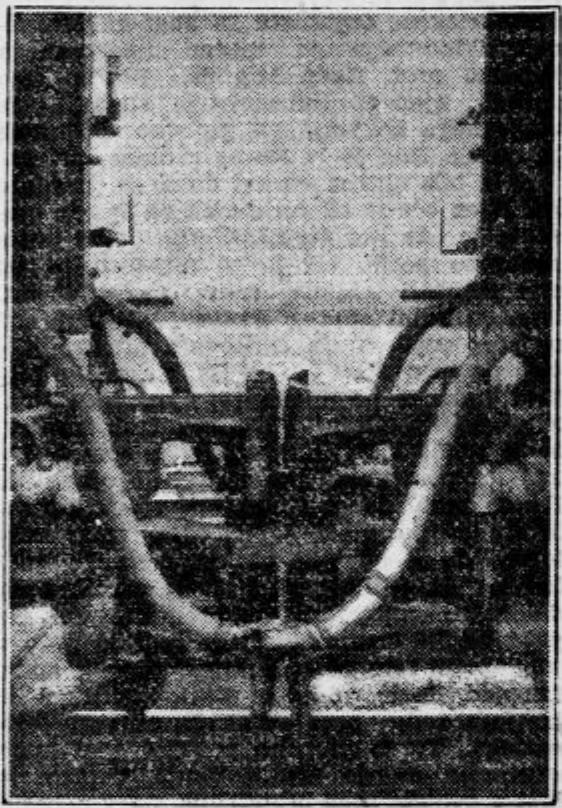
Samodelna Grebenarovića spojka je iz dveh delov: centralnega obojnička in vodoravnega kretajočega se močnega kavlja z ročnim potegom za razpenjanje in neavtomatično spenjanje. Obojniček je votel in ima v svoji sredini močan navpičen stebrič, za katerega zagrabijo pri spetju vodoravni kavelji od sosednjega vozila. Vsak centralni obojniček ima tak kavelj, ki je spojen z vozovnim postavitkom potom ekscentričnega čepa; okoli svoje sredine pa je opremljen s podpornikom, ki drsi po naklonjeni ravnini, vdelani v obojniček in katere naloga je, da vedno porača kavelj avtomatično v položaj za samodelno spenjanje. S tem je omogočeno, da obdrži kavelj vedno svoj vodoravni položaj, in se torej kretava vedno v vodoravni ravnini; poleg tega pa omogoča kavlju, da lahko zavzame višjo ali nižjo lego v navpični ravnini. Kavelj sam ima dve poglavitni legi: za samodelno delovanje in za odpetje. Pri spetnem vlaku prijema samo en kavelj, ki zadošča za sprejemanje in prenašanje predpisane vlečne sile lokomotive 50.000 kg, drugi kavelj od sosednjega vozila pa služi kot rezerva, torej kot pomožna spojka, kakor je to predpisano. Centralni obojniček prenese poleg navedene vlečne sile tudi 20.000 kg obojne sile, ki deluje nanj ob priliki sunka na sosedni, mirno stoječi ali do 20 km/h brzine tekoči vagon, kakor zahtevajo zadnji pogoji.

Za razpenjanje je nameščen na vsaki čelni strani vozila na vsakem vogalu po en dvokraki vzvod, ki je zvezan s kavljem s pomočjo prostega potega in še enega v vodoravni ravnini pokretnega dvokrakega vzvoda, zglavkasto nameščenega na eni strani na centralnem obojničku. Poleg tega je preskrbljeno s posebno napravo tudi za pritezanje in popuščanje spojke s pomočjo obračanja ekscentričnega čepa za 180°, s čimer se kavelj približuje ali pa oddaljuje od vozovnega postavitka.

Slednjič ima Grebenarović sistem tudi to prednost da onemogoča takozvano nahajanje enega vozila na drugo, kar se pri dvoobojniških vagonih pri močnejših udarcih ob vozilo pogostoma zgodi. To pa zaradi tega, ker prijemata oba spenjalna

kavlja že imenovane pokončne stebriče v školjkastem obojničku in napravljata vso zvezo trdno in dovolj togo, da se nahajanje prepreči. Dalje je omogočeno avtomatično in neavtomatično spenjanje in razpenjanje tudi pri vozilih, katerih obojnički niso povsem v točno enaki višini. Poskusi so tudi pokazali, da je vožnja preko najostrejših lokov in največjih vzponov in padcev povsem varna in nemotena. Saj že sama konstrukcija onemogoča vsako opasnost, zlasti tudi pri najneugodnejših vremenskih prilikah.

Obstojte pa druge ovire za splošno uvedbo sličnih izumov v praktično železnico. Pred vsem so bili dosedaj pogoji Mednarodne železniške unije v Parizu sami na sebi tako velika ovira, da se je skoraj vsaka železniška uprava premišljala, ali naj Uniji pripravi svoj predlog v praktično preizkušeno. Zahteva se namreč, da mora biti 525 vagonov že opremljenih z dotičnim izumom, preden ga sploh vzame v pretes strokovna komisija pri Uniji. Stroške komisije pa mora seve tudi plačati dotični ponudnik. Pri tem pa še ni gotovo, če ne bo komisija izuma zavrnila kot neustreznega, jočega in bi bil v takem primeru vsi stroški opreme 525 vozil in komisije popolnoma zastopni. Konkretno rečeno bi znašala oprema 525 vozov naših železnic s prvotnim Grebenarovićevim izumom, ter j. samo z avtomatičnimi spenjačami ter sedanji dvoobojniškim načinom okroglo 10 milijonov dinarjev in stroški za strokovno komisijo še milijon povrhu. Ako pa bi hoteli opremiti predpisano število vagonov in lo. komotiv z Grebenarovićevim centralnim obojnično-spenjalnim načinom, kakor smo ga pravkar opisali, bi stroški narasli kar na

46 milijonov. Tega seveda ne bi tvegala nobena uprava, saj bi lahko strokovna komisija še vedno vse skupaj kot neustreznega zavrnila in denar bi bil zaman. Zato tudi bogate države dosedaj niso pripravljale svojih izumov v presojo, pač pa so zahtevale, da mora Unija svoje pogoje povsem predrugačiti.

Na pritisk je slednjič Unija po posredovanju Mednarodnega urada za delo na posvetovanjih v Luganu pristala na korekcijo pogojev ter je bila sestavljena posebna komisija iz delegatov Unije, Mednarodnega urada za delo in nekaterih velikih železniških uprav. Komisija ima nalogo, da preuči vse dosedaj izdelane konstrukcije avtomatičnih spenjal in priporoči za splošno uvedbo najboljše, ne glede na to, ako slednje predvideva odpravo sedanjega dvoobojniškega sistema ali pa predstavlja popolni centralno-obojniški-spenjalni način, ozirajoč se pri tem seve tudi na finančno stran rekonstrukcije vseh obstoječih železniških vozil.

Naša železniška uprava je nato predložila komisiji prvi izum inž. Grebenarovića tudi na konferenci v Luganu ter je priložila tudi vse potrebne načrte, izračune, poročila o praktičnih izkušnjah itd. Verjetno pa je, da bo sedaj, po izvršenih poskusih, prijavljen mednarodni komisiji tudi Grebenarovićev centralno-obojniški sistem v presojo, kakor hitro se bo ona sestala k delu. Kakor smo že omenili v uvodu, se je z mislijo konstrukcije avtomatične spojne naprave za železniška vozila pečalo mnogo inženjerjev in nekateri med njimi so se zavzeli za uvedbo centralnega obojniškega sistema. Predlogi, ki so bili izdelani in praktično preizkušeni, bodo prišli v doglednem času pred mednarodno komisijo.

Jesen in jerebi

V zgodnji pomladi, ko otajajo prvi sončni žarki ledene okrove v prisojni rebi, ko zazvoné po lozah prvi zvoncečki in zabrne trobentice, se otajajo tudi drobna srčca gozdnih jerebov. Samec veselo zapoje svoj tanki »ci-cici-cici-cici«. Samica, s katero sta prebila skupaj v hudih zimskih dnevi, mu zašepčala, da ga je slišala. Šepetavi »plii-plii-plii-plii« samice pa sta slišala tudi sosedu, in sicer tisti, ki mu je družico jeseni zadavil belorjav maček, in pa tisti stari stric, ki je rajši prezimoval sam, kakor da bi stradal skupaj z družico. Pomladno sonce, ki je rodilo ljubezen, je vzbudilo tudi prepirljivost in ljubosumnje. Posledica so bili boji, hudi pretepi. Drobna samičica je s strahom gledala, kdo bo zmagoval, kajti le tisti bo tudi njen ženin. Prvi je bil pri vestnem redniku stari stric. Ko sta se pretepala, bi se bila samica najrajši vmešala in naglala zlobnega sosedu. Vsa srečna je bila, ko jo je odkril stari stric oguljen na vratu in krvav na glavi v bližnje borove. Toda tiha sreča ni trajala dolgo. Že prihodnje jutro je bil na bojišču nov vitez, ki je samici še skoraj bolj ugajal kakor njen rednik. Nastala je spet borba, hujša kakor ona prejšnjega dne. Perje je frčalo, udarjala so krila, jereba sta se vlačila sprjeta s kljuni, dokler ni omagal ubogi rednik. Zanašal se je bil bolj na hvalenost kakor na zvestobo, toda ne eno in ne drugo ni držalo. Sosed mu je odpelel njo, ki ni bila vredna, da bi jo spremljal in skrbel za njo vso dolgo, hudo zimo. Dokler je bilo stradanje, je

ki bo končno veljavno odločila, ali ostane mo pri dosedanjem dvoobojniškem načinu in sedanjih spenjačah ali pa se bo v vsej Evropi uvedlo kaj modernjšega in boljše. ga. Vsekakor bo med predlogi zastopana tudi naša domovina in to po zaslugi izumitelja inž. Grebenarovića in seve tudi naše železniške uprave, ki je omogočila izdelavo modelov in praktične preizkušnje obeh njegovih izumov. Želimo samo, da bi tudi tamkaj obveljala praktičnost in smotrenost naporov našega človeka v prid vsem železnicam.

Višnja gora in promet ob njej

Višnja gora, 6. oktobra. Že dolgo ni bilo nikakega poročila od nas, kakor da ni pri nas nikakih novic več. Pa ni tako. Naša Višnja gora z okolico se udeležuje vsestransko. Gradnja nad 5 km dolge ceste na Polico se bliža svojemu koncu. Z njo bosta zvezani dve fari, ki do sedaj nista imeli med seboj nikake zveze. Za našo dolino je to prav velikega pomena, pa se kljub temu izmed naših ljudi najde kdo, ki trdi, da je cesta odveč in naj bi se rajši napravilo kaj drugega. No, nergači so povsod in pridejo do besede šele takrat, ko so drugi delo že končali.

Pri Sv. Duhu nad Višnjo goro že stoji ponosna stavba prvega dolnjskega smučarskega kluba »Polje«. Mnogo težkega truda je v njej, vsa hvala postaviteljem. Višnja gora jim daje vse priznanje. K temu domu gradi sedaj občina avtomobilsko cesto iz Peščenjaka, ki bo domala ravna, brez vseh posebnih vzponov in strmih. Bliznja otvoritev doma smučarjev bo za Višnjo goro velik praznik in mejnik med primitivno preteklostjo in boljšo bodočnostjo. Vitalna briga Višnjegorcev pa bodi sedaj izgraditev lepe steze od mesta do bližnje vasi Pristave, kar bi ne prizadejalo prevelikih izdatkov, potrebno pa bi bilo nekaj dobre volje. Na glavni državni cesti pri »Hribarju« pod Višnjo goro so zgradili nov betonski most. Pretekli četrtlet so armirali na njem veliko, močno železobetonsko ploščo, ki bo z lahkoto nosila ves, še tako težki cestni promet. Most je zgradil podjetnik Mudrovič iz Ljubljane.

Po dolini mimo kolodvora trasirajo novo državno cesto, ki ima namen, izogniti se velikim in strmim ovinkom na sedanji cesti. Če bo ta trasa ustvarjena, kakor je zamišljena, bo mesto Višnja gora odrezano od vsega prometa. Odločujoči činitelji v mestu so z vsemi silami na delu, da Višnja gora ne izgubi edine prometne žile. Toda njihova resnost je mogoče dvomljiva, če pogledamo samo na polomljene klopi olepševalnega društva, ki leže že celo leto na poti na kolodvor, a se jih nihče ne umili, da bi jih vsaj odstranili. Te namreč govore dokaj glasno, kakšno je naše »prizadevanje« in kamo to pelje. Slika, ki jo s tem nudimo tujcu, prišedemu v Višnjo goro, je za nas porazna. Kdo nas bo ob tem vpošteval?

Jovan Sterija - Popović

Danes odkrijejo v Vrhu v Vojvodini spomenik dramatik Jovanu Steriji Popoviću. Skoraj osemdeset let po smrti dobiva ta zaslužni književnik v mestu svojega rojstva in smrti vidni, kameniti znak narodove hvalnosti. Sterija Popović! Kdo ga ne pozna, »srbeskega Moliera«! Tudi na slovenskih odrih so igrali njegovega »Kir Janjca«, njegove »Rodoljupce«, tudi naš človek se je smejal njegovim tipom, posmetim iz vojvodinske družbene sredine tam v času prosvetljenosti, narodnega preporoda, leta osem in štiridesetega.

Jovan Sterija Popović je značilen pisatelj dobe, ki je duhovno živela od klasičnega in romantike, od velikih gesel francoske revolucije, od zanosnega rodoljubja prebujenega srbstva. Pisateljstvo je pričel pred dobrimi 110 leti, l. 1828 je izdal zgodovinski roman »Boj na Kosovu«, že zdavnaj neuporabni spis naivno romantične barve, ki je vzlic književni brezpomembnosti, imel prav kakor poznejši Sterijini pripovedni spisi, narodno in kulturno vlogo. Pomagal je dramiti in širiti srbsko zavest, obračal je duševne poglede mladine v prebujajočo se Srbijo in naznačil njen končni smoter: osvoboditev Kosova, zedinjenje vsega naroda.

Važen preokret se je izvršil v Steriji aredi tridesetih let prejšnjega stoletja, ko je zavrgel posnemanje pieških vzorcev tretje vrstne romantike in se je pričel baviti s komediografskim delom. Svojo solzavo romantiko je obsodil v spisu »Roman bez romana«. L. 1837 je dovršil »Trvdico ili Kir Janjca«, leto dni pozneje »Zlo ženo« in »Pokondreno tikvo«. Pisal je tudi tragedije; v eni je obdelal smrt Stefana Decanskega, v drugih takisto smrt motive iz narodne zgodovine. Njegovo stremljenje je bilo, dati Srbom nacionalni repertoar. Kot aktivni prosvetni organizator mlade Srbije je sam najbolje čutil pomanjkljivost njene kulture, in kot rojak iz Vojvodine, križišča srednjeevropskih kultur, je vedel, kako morajo Srbijanci hiteti, da dohitijo druge

bil dober, sedaj, ko se je pričel čas ljubezni, se bo veselil drugi!

Toda veselo pomladno rajanje ni trajalo dolgo. »Jerebulja« je kmalu začutila posledice, tekla je v goščavo, počepnila pod bukov štor in znesla sedem jajček. Skrbno je valila in po dobrih treh tednih so se odprle lupine, iz jajec so zlezli mladički, ki so že po nekaj dneh z materjo zapustili gnezdo. Jereb je medtem pohajal okoli gnezda in tu pa tam še kakšno zapel. Prav tako je bilo, ko so bili mladiči izlezli. Ogledoval jih je le bolj od daleč. Sele, ko so mladiči pokusili borovnice in jim je pričelo rasti perje, se jim je starec tu pa tam pridružil za kratek čas. Vse življenje je bilo tiho, tako tiho, da niti lisjak, ki ima tako dober nos in vse prevoha, ni odkril ne valeče jerebovke, niti skobec družine. Lovci jih je videl prvič, ko je iskal starega srnjaka. Izenadil jih je bil na tleh, toda kar hitro so završali in se porazgubili po drevmu in med grmičjem. Kmalu je sledil svarilnemu »pit pit pit« zategnjeni »tiii tiii tiii tiii«. Samica je sklicala družinico, ki se je spet mirno pasla in brskala med grmičjem in po travni planici. Malo pred velikim šarnarom pa so mladiči že pričeli poskušati frčati in s tem se je pričela rahljati družinska vez. Ko so o mlem šarnaru mladiči znali celo »vživo«, je bilo konec družinske sreče. Mati jerebica jih ni mogla držati zadoosti skupaj, vsak je hotel po svoje. To je bil povod, da je odšla k možu, ki jo je začel vabiti prav s tišto kitico kakor pomladi.

Jesen je druga pomlad in menda je nobena druga ptica tako močno ne občuti

naroda. Zato je Sterija Popović ustvarjal tudi preko svojih sposobnosti, posamezni je tudi vzorec in si celo privajal tuje motive, nenehno delujoč za kulturne smotre prosvetljenca in rodoljuba. In tudi v zadnjem razdobju svojega razgibanega življenja, po letu osem in štiridesetem, ko je razočaran in razgoren samotaril v svojem domačem Vrhu, se je Sterija Popović boril med posemhom svojem okolju »Rodoljupci« in gorečo, četudi že elegično ljubeznijo do Srbije (pesmi »Davorije«).

Sterija Popović je imel nesrečo, da je deloval v prehodni dobi, na prelomu kulturnih dob. Ni se mogel vživeti v Vukove reformne, ostale je zvest »slavoserbskemu« jeziku in je v srbski literaturi na daljeval linijo prosvetljenca (Obrovčević, Mušicki), ki jih je vse preživel.

Kot pripovednik je Sterija Popović brez večjega pomena, njegove tragedije imajo samo še literarno-zgodovinski pomen, med njegovimi pesmimi so pa nekatere, ki se dvigajo visoko nad povprečno dobo, ko je srbski Parnas obvladoval Lukijan Mušicki. Najtrajnejšega značaja so Sterijeve komedije. Res je, da kaže »Kir Janja« predčito sorodstvo z Molierjevimi »Skopuhom«, toda sam Kir Janja je tip, ki živi še danes in ki je po karakteristikah in barvi Popovićev. To velja tudi o ostalih komedijah. Še večja nego njih dramska vrednost je njihov nacionalni pomen: Sterija Popović je postal

Konec uspešne slatinske sezone

Od maja do konca septembra je bilo 6008 gostov Slovesen sprejem novega nadžupnika

Rogaška Slatina, 5. oktobra.

Jesenska sezona se je končala, toda posamezne skupine gostov se še sprehajajo po parku. Ali tudi ti bodo kmalu zapustili zdravilišče in tako ostane po navadi Rogaske Slatine preko poznih jesenskih in zimskih mesecev tiha in kakor vase zatopljena. Zdravilni vrelci so utihnili na zunaj, zato pa žubore in sikajo tembolj živahno pod zemljo. Tudi oni zbirajo novih moči preko zime za pomladno sezono. Saj so nasitili in odzdravili spet velike množice bolnikov in izletnikov, ki so se v letošnji sezoni mudili okoli njih. Kopalšča imajo vsak dan manj posetnikov, nekatera so že zaprli, pri drugih pa pospravljajo, le Sterija je ostala še v obratu, kjer dobiš poleg medicinskih kopeli lahko tudi vse hidroterapevtske procedure in masaže. Toda kmalu se bodo tudi tukaj vrata zaprla in potem ostane le še Ljubljanski dom, ki bo nudil v zimskem času razvajenemu gostu vse, stanovanje in kopeli. Ta dom je bil letos prenovljen in oskrbljen s hladno in toplo vodo, tekočo vodo ter s centralno kurjavo, tako da bo vsak gost lahko zadovoljen. Zdravilno rogaško slatino bo lahko pil tudi v sobi ali pa jo dobi v nalivalnici odnosno direktno pri izviru pod zemljo.

Ob koncu sezone je dobila fara Sv. Križa pri Rogaske Slatini novega župnika v osebi č. g. Julija Vajde iz župnije Prihove pri Konjicah. Sprejet je bil nad vse veličastno. O tem so pričali številni slavočki, ki so jih postavili domačini na raznih mestih

J. N. A. D. Jadran abiturientom in abiturientinjam

Prišel se je vpis na univerzi, tej naši najvišji kulturni ustanovi, s katero se je tudi nam Slovencev po več desetletij trajajočih borbah priznala enakopravnost z ostalimi kulturnimi narodi. V teh dneh, ko se vpišujete na fakultete, za katere ste se odločili in za katere čutite prirodno nagajenje, morate kot bodoči akademiki premisliti tudi to, da morate narodu, iz katerega ste izšli, dati ono, kar upravičeno pričakujete od vas.

Poleg strokovnega študija, ki vam bo vzel mnogo vaših ur, se morate seznaniti s problemi sodobnega življenja, ki je vprav v teh letih gospodarskih depresij v razkroju in se poraja za enkrat še meglena, vendar že zaznavna kontura bodoče družbe in bodočih gospodarskih sistemov. To najlažje dosegate v akademskih organizacijah. Čas, ki ga boste porabili v akademskih društvih, ne bo brezplodno porabljen, ker nudi vpogled v javno življenje z ene strani, s katere ni možen onim, ki so neorganizirani, odnosno ne pridejo v stike s poznavalci razmer.

Naloga, ki jih vrši mladina v različnih pokretnih in gibljivih, kjer prihaja do izraza enotna ideja, lastna vsejši določni generaciji kot vera in usmerjenost, so dale vedno in bodo dajale smernice bodočemu življenju narodov. Jugoslovansko napredno akademsko društvo Jadran je hodilo vedno ravno pot kljub vsem mogočim političnim položajem in te poti se bomo držali tudi v bodoče. Odklanjamo vsako uniformiranje ter dogmatično usuznjevanje duha. Pod naprednim razumemo stremljenje in delovanje za svobodo in duhovni razvoj, uveljavljanje vseh socialnih in gospodarskih zahtev, ki morejo koristiti napredku naroda. Nacionalno idejo poimenujemo kot kulturni program

kakor gozdni zereb. Tihi gozdni koticček, za katerega se ne brigajo ljudje, ker pač ne nudi nobenega dobička, pa oživi. Vpravi v tem zapuščenem kraju je toliko lepega, mnogo več, kakor v najbolj bogatih delih visokodebelnega gozda. Čudno razpoloženje: medtem ko se druge ptice pogovarjajo jeseni z enoličnim čvikanjem vsakdanje stvar, veliki petelin, posebno pa gozdni jereb pojeta prav tiste kitice kakor pomladi. Govorita o ljubezni.

Starka je odšla k staremu jerebu ali h kakemu drugemu starejšemu prijatelju. Mladiči se vedno bolj oddaljujejo od rojstnega kraja in se naselijo za nekaj časa tam, kjer je kaj prida hrane. Navadno se oglašajo zjutraj in proti večeru, včas, posebno ob spreminjajočem se vremenu pa so nemirni ves dan. V tistem tihem gozdnem koticčku ropotajo, frče in se oglašajo. Čim bolj se uveljavlja jesen, tem bolj so nemirni.

Hladen dih, ki je zaključil prvo jesensko deževje, je pobelil vrhove visokih gor. In prav takrat je priroda najlepša. Lepša kakor pomladi. Prva slana pglzati gozd, v pisanih opokah pa zažare gozdni sadeži v nepopisno lepih barvah. V teh dnevih prikipi razpoloženje jerebov do vsika. Posebno živahne so samice, ki jih drugače sliši ali vidiš le redko kdaj. Z zategnjenimi »tiii-tiii-tiii« vabijo samce dokler se jim ne oglase. Če to ne pomaga, zašepčejo pravo jerebov kitico, seveda bolj rahlo kakor samci. Videti je, da jim ugaja. Če je več snubev in se ti pograbijo v tem času se naraščajo tudi samičice prav tako kakor samci. Lepo jesensko vreme izrahlja

utemeljitelj srbske dramatike, izvršil je literarno pionirstvo, ki je olajšalo pot drugim talentom in novim strujam. V tem je njegova veličina.

Ta zaslužni komediograf se je rodil baš na Novega leta dan v Vrhu. Oče mu je bil Grk — Cincar, mati hčerka srbskega slikarja Nikole Neškovića. Proti očetovi volji se je izločil za advokata, l. 1840 je nastopil državno službo v Srbiji, kjer je najprej počeval pravo na novoustanovljenem liceju v Kragujevcu, potem je postal načelnik prosvetnega ministrstva. Reformiral je srbijsko šolstvo, izdal prvi srbski zakon o šolstvu z naslovom Ustrojenje javnog učilišnog ustrojstva (l. 1844), sestavil je predlog za ustanovitev srbske znanstvene akademije, dal pobudo za prvi Narodni muzej v Srbiji itd. L. 1848 je nenadno zapustil Srbijo, baje zaradi ozkosrčne stališča Vučićeve stranke glede Srbov, ki so prišli »s preka« in zaradi spremembe v ministrstvu. Vrnil se je v Vrhu in je tu živel kot književnik vse do smrti (26. februarja 1856).

S spomenikom v Vrhu poplača narod tudi ta dolg nasproti enemu izmed mož, ki so v prvi polovici 19. stoletja stali temelje današnjega kulturnega stanja in ki imajo vso pravico, da se jih spominjajo ne le Srbi, marveč tudi vsi Jugoslovani. Zakaj vsi so bili nezavedni sotrudniki na delu, ki ga šele sedaj dovršujemo.

ter velika množica ljudi, ki se je zbrala v bližini farne cerkve. Gospoda nadžupnika je pozdravil v imenu zdravilišča g. ravnatelj inž. Dietrich, v imenu občine okolic Rogaske Slatine njen župan g. Verk, za nadžupnijo g. provizor Sunčič, v imenu kulturnih in narodnih društev svetnik g. dr. Kolterer, za občino Rogaske Slatine župan g. Šentjanc in še mnogi drugi. V lepih besedah se je zahvalil g. nadžupnik vsakemu govorniku. Njegov govor je bil prežet vroče ljubezni do faranov, do domovine in do našega zvišenega vladarja, Vsa nadžupnija s Slatino vred je prepričana, da je prišel na to odlično mesto mož, ki v vsakem pogledu odgovarja temu položaju in ki ga čisla vsakdo. Iskreno čestitamo!

Pravkar je zdravilišče po ohtelskih oblikih sestavilo statistiko o gibanju tujcev v letošnji sezoni od maja do konca septembra. V tem času je bilo v Rogaske Slatini 6008 gostov. In sicer 4760 iz Jugoslavije, 1248 pa iz tujcev. Med slednjimi so prednjačili Avstrijci, bilo jih je 515, na drugem mestu pa je bilo 314 Madžarov. Statistika deli goste tudi po poklicih ter navaja, da sta Rogaske Slatino obiskala dva ministra in dva škofa, 6 generalov in admiralov, 14 poslanikov, 148 višjih državnih funkcionarjev, dalje 750 trgovcev, 88 industrijecev, itd. Na enega gosta je odpadlo povprečno 13 prenočnin. Skupna frekvenca je izkazala v sezoni višek 13.33 odstotkov nasproti lanskim sezonam.

posameznih narodov, ki vpliva posredno na razvoj in dobrobit celotnega človeštva. Jugoslovenstvo pojmujemo sintetično, dopuščajoč evolucijski zakon, kateremu je narod kot prirodna dinamika tvorba nujno podvržen. S tem ne bomo žrtvovane nobene, posameznim Jugoslovenom lastne vrednote, ki doprinajajo k pravi naši skupni ceni, pač pa se bodo združevale sicer samostojne sile v močno rezultanto.

Jadran združuje v svojih vrstah mladino iz vseh delov prostrane domovine in dela na ustvaritvi organizacije, ki bi družila pri resnem delu mladino vseh treh naših univerz. Pri nas ni gostov, vsi smo si enakovredni bratje, ki se skupno vsajamo v duhu vzajemnega spoznavanja, razumevanja in združevanja. Le tako morejo vzrasti pravi Jugoslovani. Naše društvo goji med članstvom socialen čut kot prvi pogoj socialne pravičnosti, ki naj odstrani vse absurde in krivice individualističnega gospodarskega liberalizma. Smo na prelomnici, ki ne potrebuje alabotnih hujskačev, nego močno strokovno usposobljene ljudi, da bodo na bodočih odločitvah položajih zmogni trdno sodelovati pri socialnih in gospodarskih reformah. Na nas mlade čakajo ti problemi; koe jim bomo po svoji poštenosti in sposobnosti. Zato naj vsak posameznik gleda, da bodo v njegovem bistvu same ležale vse potrebne sankcije.

Kdor spada po svojem čustvovanju in prepričanju v naše vrste in se hoče vzgojiti v pozitivno praktičnega delavca na vseh žez akademiku dostopnih poljih in za poznejše javno življenje, ga vabimo, da se nam pridruži.

Službene ure so vsak dan od 9. do 12. v društvenih prostorih (Iomanova ulica, srena Narodnega doma). Tam dobi vsakdo točne podatke o društvu, študiju in socialni oskrbi. J. N. A. D. Jadran.

vso družinsko vez starejših jerebov in marsikatera starejša »jerebulja« se približava veselo počemu mladiku. Takoj pa ji sledi tudi samic, ki bi se rad pomeril z njim, ker mu hoče motiti družinsko srečo. Ali večkrat se zgodi nasprotno, da pride najprej samic in nato samica. V takih dnevih samci »vozijo kočijo« in škriplejo kakor njihovi večji polbratje ruševci v ranih pomladnih jutrih. Dobro razpoloženi samci včas cepi v grmičevju in ponavljajo po četrte ure žvrgolenju drobne ptice podobno kitico. Vsega tega ne vidi in ne čuje lovec, ki gre skozi gozd z zaprtimi očmi in zamanišeni ušesi.

Kdor se dolgočasi v gozdu in ne zna opazovati, bo vse to prezrl. Treba je poznati tiste tihe koticčke, potrebno je potrpljenje, da se dobi pravi čas in pravi dan. Ko pa pomori slana vrtno cvetje, ko prične odpadati z dreva listje, ponehava dobro razpoloženje gozdnih jerebov. Samci samicami se umaknejo polagoma spet v svoje stalne kraje; tisti samic pa, ki nima samic, si poišče prijatelja, ki ga preganja prav tako usoda kakor njega, da mora živeti brez drobne družice. Skupaj se naselita, se malo oddaljita in nato spet pokliče. Vsem je poglavitno da prebivajo v krajih, kjer je zadosti hrane. Če je prične primikanjati, se seli tudi v oddaljene kraje. Ko pa zapade sneg in prične briti skozi gole gozdove pusta burja, takrat se jerebi večkrat spet snidejo v jarkih, poraslih z leščevjem in jelšami, kjer si polnijo žolodčke s popjem in vabrenki.

Pomladi pa se prične spet novo življenje, nova ljubezen, novi boji.

Po slavnostnih dnevih

Še malo reportaže: o gori Vitoši, o kraljevskem gradu Vrani, o koncu nepozabnih dni

Z avtom na Vitošo

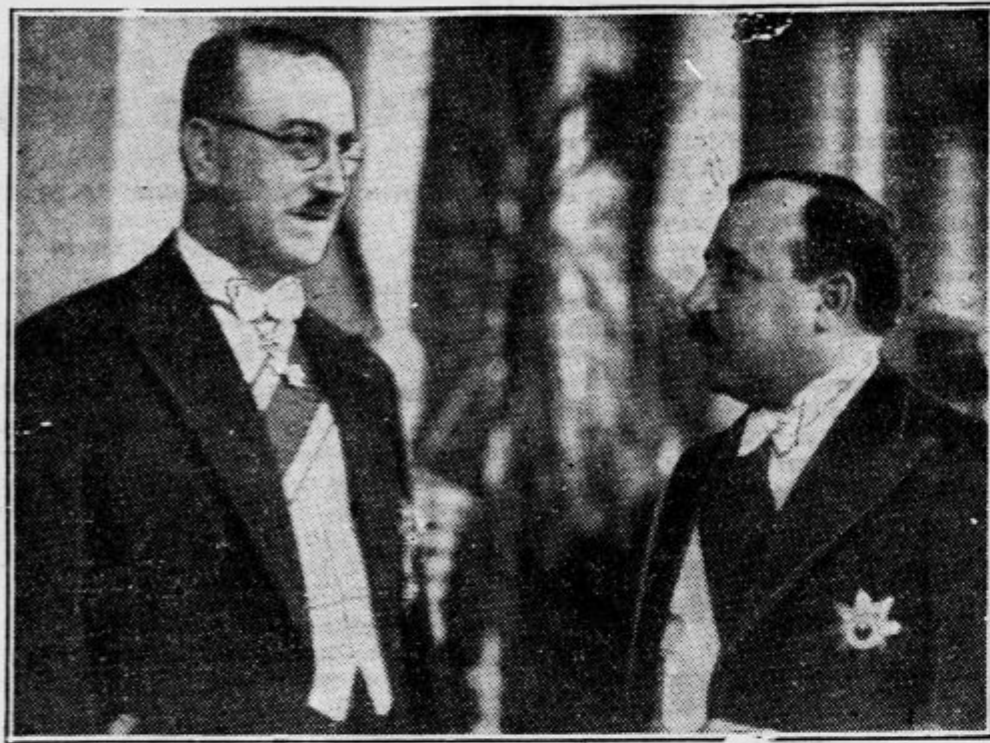
Ponosni prestolnici Bolgarije bi zaradi nepopolnitve njene mikavnosti želeli dve dni neizvedljivi reči: reko, ki pristojna slehernemu mestu, ker zaokroža njegovo obliko in grič sredi mesta, Sofija leži na širokem platoju in nima ne reke ne pošte ne vzpetine. Ima pa nekaj, česar nima več, postavimo, New York: vprav ogromno prostora za nadaljnjo rast. Zato si lahko prvočeli udobje, kakršnega si ne more marsikatero zapadno mesto, n. pr. pet kilometrov dolgi park (Borisova gradina).

Če hočeš uživati panoramo tega mesta, se moraš povzpeti na Vitošo. Tako se imenuje gorovje, ki mogočno zapira velik de soljskega obzora. Zaradi njega ima Sofija mnogo vztrajnih in navdušenih planincev, in po njenih rebri hodijo prijatelji prirode v kopalnih oblekah, z nahrbtnikom in v gozdaricah. V okolici Beograda ne vidiš takih izletnikov.

Po ljubeznivosti nekoga soljskega polkovnika smo dobili na razpolago dva avto.

koliko hladnem skoraj fevdalnemu okusu: zabasan je s slikami iz prirode, z lovskimi motivi in trofejami, z neštetimi portreti; med mnogimi so tudi ena, ki so na nje. nih stenah same karikature. Vsa oprema te soban in dvoran spominja na pozitivistično devetnajsto stoletje, ko so prevladovali prirodne vede. V novem gradu razločno čutiš stil novega časa, tu srečuješ prejšnji vek... in kdo ve, kakšne senice preteklosti hodijo po lepih, profanemu pogledu tako zaprti prostorih, kadar se skozi široka okna sentimentalno razlije bela mesečina... Na kraljevski mizi sem videl intimno vokvirjeno sliko sedanjega kralja Borisa kot majhnega dečka, na knjižni polici med drugim Schnitzlerjeve zbrane spise, mnogo angleških monografij o likovni umetnosti in francoske zgodovinske knjige v težki usnjeni vezavi. Nekje je ležala prekrasna izdaja Dantejeve »Divina commedia«.

Okrog gradu se razprostirajo vzorno urejeni vrtovi, park z lepimi stezami sega kl.

Naš zunanji minister Jevtić in ministrski predsednik Kimon Georgijev

mobila in se odpeljali na Vitošo. Že pred vodo je bila zgrajena prav do vrha široka cesta, v bližnji bodočnosti jo nameravajo nadaljevati po drugem pobočju in tako ustvariti krožno cesto. Sofija-Vitoš-Sofija: načrt, ki čaka boljši časov. Niti dvajset minut avtomobilske vožnje ne uživa prahu ravninske ceste potem se pričinja svet dvigati, nenadoma smo sredi pramenov, kjer so ovčje črede in balkanski pastir z vsake strani ceste kakor za dekoracijo. Blizu gozda, kjer je še malo zelene trave, se pasu konji. Na cesti se nam umikajo vozniki z bivoli.

Še malo, in šinem, skozi vas na pobočju planine ter se ustavimo nekoliko višje pri samostanu Svete Bogorodice. Tu je ena najstarejših bolgarskih cerkva s freskami iz trinajstega stoletja, mlad menih črno brado se zavija v raztrgan plašč, samostan pravkar preurejajo v letovalnico za revno soljsko dečo, ki jo bo tu vzdrževal bolgarski Sveti sinod. Odpočivamo na najlepšem razgledišču, v gorski krčmi, ki se imenuje Hitra pomoč ali kako že in gledamo Sofijo daleč pod seboj, na veliki rumenoploskvi, v popoldanskem solncu. Zdi se nam vsa majhna, a sila razsežna: mesto iz kock ki so ga sestavili otroci na veliki plošči. Samo mogočna katedrala Aleksandra Nevskega dostojanstveno vstaja nad množico našega vidika majkenih hiš.

Potlej prične avto oblegati že docela spodobne gorske vrhove, a cesta je voljno tpepljana, hlad struji iz gozdov, ki še niso orumeneli, skozi prah in bencin in zaznavamo osvežujoč vonj gorskih trst. Ves čas je cesta prijetna za vožnjo, vse ostrejši postaja zrak in ko izstopimo nekako v višini 1600 m, blizu planinskih koč, ki jih je na tej strani šest ali osem, se vse občutje preljuje v široko prostora. Spodaj je soljski plateau, na drugi strani stari Balkan. Slastno uživamo planinski zrak in vsrkavamo vonj trave in planinskega cvetja, ki se še ni uklonilo povelju jeseni. Pred nami so vrhovi, vulkanske forme črne vrha se ostro rišejo na sinjem ozadju. Žal da ni smo mogli višje, ker nas je program klical nazaj v Sofijo, toda nekoliko te njihove Vitoše smo vendarle užili, nabrali za spomin malo planinskega cvetja in se spustili v dolino, drveli, lovili Sofijo na njeni ogromni plošči in jo dosegli v prvih večernih lučeh...

Preprosto, kaj ne? Nobenih dogovorščin. Samo malo planinske lirike po zgodovinski epiki soljskih slavnosti...

Grad Vrana

Zdaj drže avtomobili po široki, med planine zaprti ploskvi, ki se je na nji nasrmedila Sofija, — ne vem iz kakšnih prometno-zgodovinskih in gospodarskih razlogov. Vozimo se v kraljevski grad Vrano, ki čepi na tej ravnici, kakih sedemnajst kilometrov od prestolnice. Bolgarski kraljevski dom razpolaga nekako z desetiimi gradovi: Vrana je na soljskem platoju, krasen grad je blizu slovečega rilskega samostana, še lepši je ob črnem morju, toda v Vrani je bolgarski vladar najčvršče, tu sta tudi ova- la visoka gosta iz Jugoslavije.

Prispeli smo tja kmalu po odhodu našega kralja in kraljice; komaj so bili pospravili sobe, že so imeli v kraljevskih dvorah drveče reporterje. Upravnik dvora polkovnik Dimitrov nas je sprejel s prijateljskim smehljajem in vodil po vsem gradu. Razdeljen je v dva, po arhitekturi različna dela, v stari in novi grad. Novi grad je bil zgrajen po vojni in je opremljen z vsem, kar lahko nudi bivališču kraljev sodobna etanovanjska tehnika in prefinjena kultura notranje opreme. Šlo smo skozi njegove salone, med katerimi je najzanimivejši salon s starobolgarsko opremo, bili smo v krasni jedilnici z okni na vrt; opremljena je po staroruskem okusu in velika jedilna miza, ki lahko sprejme trideset oseb, je vsa iz dragocenejšega lesa sibirske breze. Bili smo v apartmanih našega kralja in kraljice, pa v ravnih dvorah, ki imajo na stenah slike iz 17 in 18. stoletja; figure davnih vladarjev, kronanih lepotic in zalih dauphinov orleanke in bourbonske krvi...

Stari grad je bil poletna rezidenca carja Ferdinanda in je urejen po njegovem ne-

lomtre daleč, v primerni razdalji so gospodarska poslopja, kjer se je na dvorišču zbrala množica tolstih krav. V vsem se kaže vzorno gospodarstvo, snaga, red. Ena največjih znamenitosti Vrane je Alpinum, ki obsega okrog 3000 alpskih cvetov. Saxifrage in sempervivae vseh vrst zavzemajo poseben hriček. Ne pozabimo, da smo na posestvu kralja, ki ni samo velik ljubitelj marveč tudi odlični poznavalec rastlin, zakaj botanika je poleg mehanike največja znanstvena strast kralja vseh Bolgarov. Ob tihih urah išče med cvetlicami oddiha od vladarskih skrbi in dela, poglablja se v tajne njihovega skromnega življenja, sam sodeluje pri križanju raznih vrst in uživa v novih lepotah neizčrpne flore. Kraljevski vrtovi in cvetličniki na Vrani so najlepši botanični vrt, kar sem jih kdaj videl. Tu je vse, kar ti poželj okoli: ovo, tamle je v vodi mogočna Victoria regia, rastlina, ki je dostojna kraljevski skrbi. Poleg nje raste razne vrste vodnih lilij. Kdo bi naštel vse vrste in kdo naslikal barvne odtenke neštetih tuberov, dalij, kakor ženske oči plamenečih ciklam, vrtine in najrazkošnejšega cvetočega grmičevja, kakor ga nisem

Ali Vam je znana NIVEA šola za telesno vzgojo?

Biti lepa, biti vitka in ravna, korakati veselo in razpoloženo, z lahkimi korakom, sveže in elastično — to je želja nas vseh. Tu vam pomore Nivea-šola za vzgojo telesa: 12 dobro premišljenih vežb, ki jih lahko vsakdo izvede. Te poživljajo telo, ustvarjajo veselje do življenja in radosten telesni občutek. Ta prospekt lahko dobite v lekarnah, drogerijah in parfumerijah ali pri tvrdki: Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. a. o. j., Maribor, Gregorčičeva ulica šte. 24.

Lepa in vitka NIVEA šola za telesno vzgojo

Turistična vzajemnost držav Male antante

Zanimive izjave bivšega češkoslovaškega prometnega ministra inž. Josipa Hula

Dubrovnik, 5. oktobra.

Med udeleženci konference gospodarskega sveta Male antante v Beogradu je bil tudi bivši češkoslovaški prometni minister g. inž. Josip Hula, ki je po zaključku konference v spremstvu znanega turističnega strokovnjaka g. Fencila prispeval v Dubrovnik. Sestel se je s predstavniki raznih turističnih in drugih organizacij ter podal zanimive izjave o ukrepih za napredek turizma v državah Male antante.

Pri nas ustanovljeni klub prijateljev Male antante, je dejal g. inž. Hula, je prevzel nalogo vzajemne turistične propagande. V Jugoslaviji imamo jadransko riviero, v Rumuniji črno morje, v Češkoslovaški pa mineralna kopališča in zdravilišča. To pomeni, da lahko vzajemno izmenjavamo goste, da pri tem ne bo nihče oškodovan, marveč da bodo imele vse države Male antante velike koristi in vedno večji napredek na turističnem področju. Naš klub zaradi tega ne deluje samo za češkoslovaško, temveč tudi za rumunsko in jugoslovensko javnost. Kjerkoli smo doslej razlagali smernice našega kluba, povsod smo našli veliko navdušenje v vladnih, trgovskih, gospodarskih in drugih krogih. Na čelu akcije v Rumuniji je general Vicola, ki se je zavzel za klubove načrte z največjo poštrevnostjo, ter jim posvetil vse neprecenljive koristi svojega velikega ugleda. Okrog njega se je zbral krog vnetih sodelavcev in je tako vzajemna turistična akcija v Rumuniji najbolje uteleljena.

Potem smo krenili v Jugoslavijo in tudi tam našli veliko razumevanje in navdušenje. Profesor beograjske univerze dr. Miletić je prevzel funkcije tajnika za Jugos-

slavijo. Na delu so seveda tudi vsi češkoslovaški diplomatski predstavniki in tako bodo v kratkem urejene sekcije kluba v Beogradu in drugih jugoslovenskih mestih.

O vzrokih ustanovitve kluba pa je g. inž. Hula pripovedoval takole: Klub turistov v OR uživa puste na železnih in parknih. Državljanji drugih držav pa dobivajo 50 odstotni popust, če bivajo v čeških kopališčih 10 dni. Klub prijateljev MA zahteva sedaj za vse potnike držav MA recipročno pri postopih, tako da bodo imeli potniki iz Jugoslavije in Rumunije popuste ne samo kakor drugi inozemci, ki bivajo v čeških kopališčih po 10 dni, temveč 50 odstotni popust v vseh treh državah MA brez oziroma na to, koliko časa se mudijo v kakem kopališču ali letovišču. Od takih voznih olajšav bodo imele velike koristi vse tri države. Vse propagando bo klub opravljal brezplačno, ker ne bodo nje. govi člani samo hotelski podjetniki, temveč tudi vsi turisti vseh treh držav. Klubova članarina bo 20 Kč za OR, 30 Din za Jugoslavijo in 100 lejv za Rumunijo. V treh jezikih bo klub izdal svoje glasilo, pri katerem bodo sodelovali znani pisatelji, novinarji in turistični strokovnjaki. List bo izhajal mesečno za vsa tri središča držav MA z isto vsebino. Klub je nadalje uredil potniško društvo »Tourist Lloyds« z podružnicami v Pragi, Beogradu in Bukarešti. Dosedanji potniški uradi (Evropa, Čedok, Putnik) vršijo splošno propagando za vse države in ne morejo izvrševati vsega. Potniški urad kluba pa bo specializiral za turistično propagando v državi MA. Ta potniški urad obstoječim potniškim uradom ne bo konkuriral, temveč celotni koristil, ker bo pri njih nabavljaj vozovnice.

OPOZORILO!

Na klevete veleprodajne »Salus« d. d. v Ljubljani z oglašom v tem dnevniku opozarjam javnost na sledeče:

Ni res, da je načelnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje dovolil prodajo aparata »SALUS STANDARD« vse dotlej, dokler se ne preizkusi, temveč je nasprotno resnica, da je gospod minister socialne politike in narodnega zdravja z rešenjem od 7. septembra 1934, št. S. 18340 odredil, da se ta aparat preizkusi na klinikah, oziroma bolnicah ali zavodih, a je odobril medčasno oglaševanje v mejah obstoječih pravilnikov.

Ker aparat »SALUS STANDARD« ni škodljiv za zdravje, kar je dokumentirano z mnogimi zdravniškimi in privatnimi priznanicami, overljenimi po javnem notarju, bom za to kleveto tožil pri sodnijski »Salus«, veleprodajni v Ljubljani, ki še davno ni obstajala, ko so se že prodajale po svetu higienske specialitete »SALUS«, ki jo zastopam in ki so danes patentirani v naši državi kakor v vseh kulturnih državah sveta.

Vilko Heger

zastopnik higienskih specialitet »SALUS«, Zagreb, Varšavska ulica 11.

8120

videl niti v sanjah? Posebne zanimivosti so se mi zdele razne vrste zajedav, ki jim visoki botanik očitno posveča posebno skrb. Svojevrsna zanimivost sta dva pritlikava bora iz Japonske, ki sta bila umetno ovirana v rasti, a sta vendar zavzela v miniaturni isti obliki kot odraslo drevo: nehoti pomisli na cirkušne pritlikavce, ki ti se gajo malo nad koleno, a imajo zavahane brke in močate, izkušene oči...

Teško je bilo zapustiti lepi kraljevski grad, okoli katerega je toliko razkošnega miru in prirodne ubranosti. Večrilo se je Nad Vitošo so se pričeli zbirati oblaki. V zraku so čivkala ptičja krčela, ki so se zbiral k odhodu: že je dihnil bližajoči se oktober v gozde in na trate.

Med grmovjem, ki je plantelo v barvah listja in cvetja, je stopala stara štorlija. Oskrbnik nam je pripovedoval njeno preprosto, a nekam melanholično zgodbo, primerno za prihajajoči večer na bolgarski ravnici:

— Vse štorlije so že odletele, ta je pa stara in onemogla in ne more nikamor. Včasih stoji cele ure na trati, zdj se, da gleda v nebo in kdaj pa kdaj ji lahko vzdihne oslabele peroti.

Štorlija čaka zimo in smrt.

Dragoman

Prva postaja na poti iz Jugoslavije v Sofijo se imenuje Dragoman. Ko pri Caribrodu zapuščate naše ozemlje, ti prihajata radovednost in tesnoba, prav na meji se vlak za trenutek ustavi, potlej pa te nosi mimo večernih kontur skrivnostnih bregov v bolgarsko deželo, vedno dalje na vzhod.

Nas so v Dragomanu sprejeli zastopniki soljskih tovarštev in nam dali občutiti, kako smo jim dobrodošli. »Direkcija na petat, ki jo vodi ljubeznivi in simpatični dr. Hristov in soljsko žurnalistično društvo sta nam predredila zakusko ob prihodu in odhodu. Bilo ti je prijetno pri srcu, ko si lahko takó stopil prvič na bolgarska tla, in malce otožno, ko si soljskim tovaršem zadnjič stisnil roko...

V Dragomanu smo sedeli pri dobri jedi in pijaci skupaj z obsejnim častniki in z dragomanskim županom, ki ga tam imenujejo »kmet«. In z dobrih bolgarskim vinom v kozarcih smo prvič napili veliki in tolažljivi ideji, ki nas je v senci našega vladarja pognala na dolgo pot in ki bi želeli, da bi — po stari krilatici — živele, rastle in cvele —

Ideji jugoslovansko-bolgarskega bratstva!

Zadeva je definitivna, je g. inž. Hula zaključil izvajanja, pričakujejo se samo še sankcije oblastev in tako lahko rečemo, da bo prihodnja sezona otvorena v znamenju turistične vzajemnosti držav Male antante.

Koniec afere s knjigo »Jedno dopisivanje«

Na tem mestu smo poročali pred meseci o tožbi, ki jo je vložila praška Jugoslovanka, generalova žena ga. dr. Julka Chlapec-Gjorgjević (po rodu iz Novega Sada) zoper zasluzno češko prevajalko iz erbohrvašine go. Anno Urbanovo, soprogo urednika »Nar. Listov« in agilnega delavca za češkoslov-jugoslov. zbližanje, Jaroslava Urbana. Ga. Urbanova je v obzorniku »Ženski Obzor« odklonila opazke o češkem žensstvu, o Čehih in čeških institucijah, ki jih je nazivala ga. dr. Chlapec - Gjorgjević v svoji knjigi »Jedno dopisivanje«. Povedala je, da tako omalovažujoče stališče o Čehih bolj pristojna menahiteti predvojnega Dunaja nego jugoslovanske ženi. Zaradi tega jo je avtorica

knjige »Jedno dopisivanje« tožila, in mi smo na tem mestu poročili poročilo o prvi razpravi pred praškim sodiščem.

Na to poročilo je reagirala ga. dr. Chlapec - Gjorgjević z izjavo, ki je izšla v »Jutru« in v beograjski »Politiki«. Te dni je bila pred istim sodiščem druga razprava in na nji je imela posebno važno vlogo izjava, ki jo je ga. dr. Chlapec - Gjorgjević med tem objavila v »Jutru« in ki vsebuje novo krivico go. Urbanovi. Zaradi tega položaja go. dr. Chlapec pri sodni razpravi dne 2. t. m. ni bil lehak in se je nanovele izmotala tako, da je umaknila svojo tožbo. Tožiteljica in obtoženka sta podpisali novo izjavo. Ga. dr. Chlapec - Gjorgjević prekljuje izjavo v »Jutru«, češ, da je ga. Urbanova pisala svojo kritiko iz osebnih razlogov, ga. Urbanova pa izjavlja, da ni hotela s svojo kritiko obdolžiti go. dr. Chlapec - Gjorgjevićeve nepatriotičnega čustvovanja ali celo renegatsva, kakor je tožiteljica napadno razumela njeno kritiko, vendar pa vztraja pri stvarni vsebini svoje kritike.

Tako je bil zaključen proces, ki je v praških jugoslovanskih in nam naklonjenih čeških krogih vzbudil mnogo pozornosti in komentarjev.

Skajžni oča — šteje 95 let

Obisk pri Metuzalemu Ant. Ambrožiču nad Ortnekom

Ortnek, v oktobru.

Nad Ortnekom pri Ribnici, v prijazi vasi Velikih Poljanah, znanih po čistem ozračju, v hišici, ki ni velika ne prostorna in stavil je umetnik nic — prebija in kraljuje na Metuzalem Ant. Ambrožič ali po domače »skajžni oča«. Tu ga najdeva s tovaršem. Za lep jesenski popoldan je sicer nenavaden, ali njemu najljubši hišni kotiček na prostorni kmečki peč.

V marcu 1849, torej pred 95 leti, je zagledal naš oča luč sveta. Nisem imel prilike, pripovedovati živahni oča, da bi zahajal v šolo, ker je bila preoddaljena, pa vendar sem se kot samouk naučil za silo branja, pisanja in potrebnega računanja. Že v rani mladosti sem moral trdo delati, v nasprotju z mojimi vrstniki, ki so uživali prešerno mladost. Da, da, se zamišljeno zazre naš oča nekam v daljavo, bili so nekoč drugačni časi: je močnik vse tedne, ob nedeljah in praznikih pa koruzni žnanci, to nam je bila glavna hrana. Ko sem bil star 20 let, sem

prišel hoditi z ostalimi za zaslužkom tja dol na Hrvaško in v Bosno, kjer smo delali v gozdovih, podirali drevesa, da je bilo veselje. Dvajset zim sem prebil v gozdovih Hrvaške in Bosne in poslušal tuljenje volkov, da me je bilo kar groza; pošten sem bil in vedno so me izbrali za »kosatorja« ali po naše: za vodjo delavske skupine. Poštenje, to je na svetu vse!

Po očetu je podedoval posestvo, ne veliko, na katerem pa je oča s prirojeno pridnostjo ter s pomočjo ljubljene žene »got« vzredil 6 otrok, ki so vsi dobro preskrbljeni. Najmlajša hčerka pomaga pri gospodarstvu na posestvu, ki ga naš oča še vedno krmari. Pred dvema letoma je umrla ljubljena žena, s katero sta živela 63 let v srečnem zakonu. Od spomina na ženo se očku zasvetijo v obeh svetle solze, pač znak velike zakonske zvestobe!

Pa so še mladostni in čili naš oča in z veseljem opravljajo vsa kmetijska dela. »Še vo letošnjo košnjo sem sam opravil, le vid mi je prišel malo pešati, da ne morem sam eklepati kose, — pa bo že šlo kako!« — Lenuh, sem se pridil učiti! — Zraven kakor sveča, s palico, ki jo nosi bolj iz navade, kakor iz potrebe, je oča še nedavno tega premeril 14 km dolgo pot. V največje veselje mu je ljubljani vrtiček, s katerim sta že nad 60 let nerazdružljiva prijatelja. Če ni pri hiši tobaka, tudi ni veselja v srcu očetovem.

Sredi našega ljubeznivega razgovora pri-teje v hišo petletna deklica. Prišla je na obisk k ocerodnikom. Zanimiv prizor: praded in pravnukinja si podajata roki... Povabila sva očeta pred hišo, kjer je opravil tovariš na njihovo veselje fotografsko delo. »Denašnji sveit je pa reje kinšlou.« — so postavili oča v pristni dolenščini. »Več elabega kakor dobrega sem užil na svetu in star sem že, pa vendar bi rad še nekoliko časa živel,« — so rekli oča ob slovesu. Je naša želja, da bi vrli oča v krogu mnogih vnukov, vnuki, pravnukov in pravnukinj doživeli 100 let in še nekaj več.

Ob uprizoritvi Rostandovega »Orliča« v Ljubljani

Znana prevajalka iz slovenščine v francoščino, gospa prof. S. Jerasova, po rodu Francozinja, je napisala za »Jutro« zanimive in tople vtiske o uprizoritvi Edmonda Rostanda velike francoske nacionalne drame »Orliček« (L'Aiglon).

Francozi in Francozinje moje generacije so nekoč videli v Rostandu pisatelja-junaka, ki je vtelesil v svojih dramah velike čednosti francoskega naroda: hrabrost, duhovitost, ponos, ljubezen do domovine, zvestoba do vladarja in čar tiste Francije, ki vabi »Orlička« nazaj v rojstni kraj. Nič nas ni motilo, da se Rostand ni strogo oklepal zgodovine in da je predvsem mislil na dramatične učinke. Močna osebnost njegovih kreacij nas je popolnoma prevzela. Cyrano in Orliček sta stala pred nami: jasni, svetli podobi francoskega duha. Na izust smo se učili Cyranovo monolog, Flambaujevo gorečo izpoved, Chantelerjevo himno solncu, balado o pesniku, ki ljubi »daljno princeso«. Spominjam se svojih dijaških let: v pokrajinskem mestecu srednjepozadnje Francije, kjer je gledališko poslojje pomena stavba, a brez stalnega osebja, amo polni hrepence in pričakovanja čakali na prihod kakšne potujoče igralske družine, ki nam bo uprizorila odlomke iz »Cyrana« in »Orlička«.

To je bilo navdušenje! Takrat je namreč mladina še znala biti navdušena... Dijski in dijakinje smo bili kar očarani, Rostandovi verzi, njegov blesteči izraz, njegove neopazne kreacije, vse to nas je osvajalo. Pozneje smo sicer spoznali marsikak nedostatek in napako, toda čar ni prenehal. Rostand nas očara še danes.

Duhovitost Cyrana prevzame gledalca, a še bolj ga zagrabi epoe »Orliček«. Napoleona legenda učinkuje na vsakega Francoza (naši bo sicer še tak republikanec) in razvname njegovo ljubezen do domovine in do njene veličine. Navdušenje napolnjuje dvorano ob vsaki uprizoritvi »Orlička«, in enako navdušenje je spremljalo prvo predstavo

Rostandove drame v Ljubljani.

»Orliček« na slovenskem odrju je še vedno Rostandov »Orliček«, — tisti, ki ga zgodovina ne pozna, ki pa je bil vreden sin svojega očeta. Ne maram se spuščati v podrobnosti, naj samo zapisem, da je prevod g. Albrechta ohranil Rostandov poseben čar. Veliki duh Napoleona lebdi nad vso dramo in jo vodi do konca. Drama slavi spomin Napoleona, mikavnost Francije, dežele svobode in bratstva... in ta mikavnost je odedevala tudi ljubljanskega odrja ob uprizoritvi »Orlička«.

Ko prisostvujem predstavi »Orlička«, se nehoti spominjam Sare Bernhardtove, nositeljice te vloge do pozne starosti. Bila je nepozabna v nji, eni svojih najboljših kreacij. Živo mi je ostala v spominu taka, kakršno sem videla v »Orličku« tik pred svetovno vojno. Podoba »Orlička«, kakor jo je ustvaril nosilec te vloge v ljubljanski drami, ne pomeni razočaranja. Drugačna je, toda lepa, močna in rosinčna. Druge kreacije so posrečene, kažejo jasne oblike.

Premiera »Orlička« je bila vsekar pomemben dogodek. Pokazala je, kaj zmore ljubljanska drama. Pri takih mojstrovinah francoske dramatik naše časa, kakor sta »Cyrano« in »Orliček«, more zmagati samo ambiciozen in odličen embela.

Ni malenkost, da so prevajalec in igralci znali ohraniti Rostandovi drami originalno veličino in lepoto. Rostandov čar, njegova elovena beseda, moč in mikavnost ostanejo celo za Francoza, če mu je slovenska beseda dovolj znana. In to je vse, kar je hotela ob tej priliki poudariti nekdanja občudovalka Rostanda.

Prof. S. Jerasova.

Krasno vinogradno posestvo

Mestni vrh pri Ptuj, v najboljšem stanju, s prvotnostno stanovanjsko hišo in gospodarskimi poslopi, približno 30 oravov je

ugodno naprodaj

Povprašati pod št. 5000 Ptuj, pošto ležbo.

DANES VELIKA GLASBENA KOMEDIJA

VELIKA LJUBEZEN MLADEGA PRINCA

Izredno zabavna komedija, pri kateri se mora vsak smejeti in zabavati. Nežne ljubavne melodije iz starih časov.

V glavnih vlogah:
WILLY FRITSCH, TRUDE MARLEN, PAVEL HÖRBIGER, IDA WÜST.

Predstave ob 3, 5, 7, 9, 11. — Predprodaja vstopnic od 11. do 1/13. ure.

ELITNI KINO MATICA

Domače vesti

O anekdoti Bosne in Hercegovine bo v nacionalni uri radia danes predaval g. Hrvati Bjelavac. Na berlinskem kongresu leta 1878, ko so veslele dale Avstro-Ogrski okupatorski mandat za področje Bosne in Hercegovine, je bila zapečatena usoda teh jugoslovenskih dežel. Avstro-ogrski uprava je bila v teh pokrajinah v pravem pomenu besede okupatorska. Ustavljena s silo proti volji naroda se je ves čas udeleževala tudi nasilno, njeno nasilje pa je izkuzovalo vedno ostriši in odločnejši odpor vseh narodnih slojev. Herceg-Bosna je bila zaradi anekdote postala žarišče jugoslovenske nacionalne revolucije. Revolucionarni žar pa se je naglo širil tudi preko meja sosedne dežele. Vse, kar je avstrijska uprava počela na vseh področjih

stitev turistično propagandnega materiala iz Velike Britanije od uvozne carine, izjavo Avstrije skladno s členom 30 berneške konvencije za zaščito literarnih in umetniških del po izpremembi rokov za zaščito avtorske pravice, razpis št. 70 po značaju lastnika blaga na tovarnih listih pri izvoznih posiljkih, objave banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934 in razne objave iz »Službenih Novic« in kazalo za prvo polletje 1934.

Kakor običaj, tako morajo biti tudi ne-održki narejeni po meri in po telesu. I. Solaj, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 2/L.

Slovene pokolenje Vladimira Vidriča. Po sporočilu ugodnega prijatelja lista je bil mladi, rano umrl slovenski pesnik Vladimir Vidrič, o katerem je poročalo »Jutro« v svoji kulturni rubriki, slovenskega rodu. Časopisje o tem ni poročalo, pa bi bilo prav, da se ne pozabi. Njegov oče dr. Lovro Vidrič, ki je bil advokat v Zagrebu, je bil namreč doma iz kmečke hiše v Strmici, župnija Studene pri Planini. Rodbinsko ime se pravilno glasi Vidrih, ki si ga je v Zagrebu po hrvatsko preglasil. Prilimek Vidrih je močno razširil po divšem postojnskem okraju in vseh Notranjskih sploh. Tako je torej tudi Vidrič eden izmed onih mnogih, slovenskega rodu, ki je pomagal graditi literarno stvarbo bratskega naroda.

Premestitve na meščanskih šolah v dravski banovini. Z novim šolskim letom so bili premeščeni: Bekar Marja iz Mežice v Vojnik, Farazin Lovro iz Dol. Lendave v Ptuj, Gregorič Edvard iz Senovega v Mežico, Igar Franjo iz Subotice v Mežico, Masten Antonija iz Krškega v Brežice, Prah K. iz Slovenjgradca v Ormož, Medved Stane iz Erdevika v Trbovlje, Grkovič Ljudmila iz Dobroja v Maribor na t. de-kluško, Šarben Friderika z učiteljskega v Ljubljani na I. dr. dekluško meščansko šolo v Ljubljani, Azman Anka iz Paga na deško meščansko šolo v Mariboru, Čermut Janko s Jelenice v Mežico, Rupnik Josip iz Drnjava v Slov. Bistrico, Hladnik Julija iz Brežice v Senovo, Pogacnik Vida iz Ljutomerja v Novo mesto, Veras Alojzija iz Slov. Bistrice na I. dr. dekluško v Mariboru, Osterc Anton, upravitelj v Trzinu za upravitelja v Senovem, Goršek Josip, upravitelj v Senovem za upravitelja v Trzinu, Zacherl Minka s učiteljskega v Mariboru na II. dekluško v Mariboru, Praprotnik Stanislav iz Ormoža v Slovenjgradec, Kunc Iva s Raketa v Zg. Sisk, Lapajne Marija iz Mežice na VI. pri Ljubljani, Koptar Ciril iz Trčica na II. deško v Ljubljani, Fajdija Palmira iz St. Vida na I. dekluško v Ljubljani, Hvala Just iz St. Vida v Novo mesto, Stancor Josip iz Subotice v škofjo Loko, Cilenšek Franc sa vršila dolžnosti upravitelja na dekluško šolo v Celju, Deisinger Ema sa honorarno nastavljalca s I. deške na II. dekluško meščansko šolo v Ljubljani.

Borovniški ljubljani. Ena od najpomembnejših oseb v Borovnici, pismonoša Fr. Moré obhaja nadve časten in redek jubilej: pred 70 leti se je rodil v Borovnici, 40 let že prenaša pošto in 40 let se že vneto udeležuje med gasilci. Sedem križev bi ljubljani nihče ne prisodil, ko v svoji službi še danes prej pride na Rakitno ko marsikdo od tistih mladih fantov, ki se ravno začnajo postavljati po vasi. Zaradi svoje službe, ker prenaša ljudem vednoma le prijetne novice in denar, in zaradi svojega šegavega značaja je postal najljubljenejša oseba v vsem okolišju. Čakajo ga zaljubljeni, da jim prinese toliko zaželjeno pismo, čakajo ga pa tudi upoko-jeanci, da jim izroči skromno pokojnino. Kdo ve, kdo ga težje čaka. Šolarčki ga dražijo: Ali je kaj za nas? — on pa jim že 40 let odgovarja: Za vas so pa zemlje. Pred nekaj leti so ga hoteli upokojiti, pa je bil zaradi tega tako potr, da ga je sedanja poštarica spet vzela v službo. Moč je postal del borovniškega življenja, tihga in hrupnega, vsega in žalostnega. Vsa Borovnica se z velikim, resničnim veseljem spominja jubileja priljubljenega moža ter mu želi, da bi doživel še dosti srečnih in veselih let.

Mednarodna prometna konferenca je prišla s svojim delom v petek v veliki dvorani oficirskega doma v Dubrovniku. Konferenco so udeležujejo predstavniki 17 evropskih držav, ki so zainteresirane pri prometu mednarodnih viakov. Konferenco je otvoril pomočnik našega prometnega ministra g. Dimitrije Knežević, potem pa je bil izvoljen za predsednika konference vodja francoske delegacije. Doselej je konferenca že sprejela zaključke o uvedbi direktnih vozov na progi Pariz-Basel, Zürich, Beograd-Istanbul. Prometni konferenci bo kakor znano, sledila evropska železniška konferenca.

Jubilej enega od najstarejših vojvodinskih pevskih društev. V Pančevu se bodo vršile 13. in 14. t. m. velike slavnosti, ker bo pevsko društvo »Venac«, ki je eno najstarejših pevskih organizacij vojvodinskih Srbov, slavilo 50 letnico svojega delovanja. Pokroviteljstvo te pomembne proslave je prevzel Nj. Vel. kralj. Zgodovina društva »Venac« je polna znamenitih dogodkov. Društvo je bilo ustanovljeno že leta 1848. kot Srbsko-cerkveno pevsko društvo. Ustanovil ga je slavni narodni voditelj dr.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefov« grenčice neovirano lahko izboljšanje črevesja, kar čisto učinkuje izredno dobrodejno na obolenje organe.

Najbolje je najti virek in pričetek boleznim, kar pa je pri vsaki bolezni najvažnejše, ker takoj v začetku je še vsaka ozdravljiva. Često se dogaja, da človek pride k zdravniku takoj, čim začuti, da nekaj ni v redu. Zdravnik pa še ugotovi, da je bolezen zastarela. Bolezni so postopne! Zaradi tega je najbolje paziti na zdravje in preprečiti bolezen še tedaj, ko se še ne pojavi. To je edino mogoče s rednim pitjem glasovite Radenske. Če se neugodno počutite, ali če zdravnik ne more ugotoviti takoj, kaj vam je, začnite takoj redno piti Radensko slatino! Obširno brošuro o Radenskih vodah dobite zastonj, le sporočite željo na naslov: Zdravilišče Slatina Radenci. 88-6

Nikola Grigoričević. Po nekaj letih, ko se je društvo preimenovalo v splošno pevsko in kulturno organizacijo, pa so madžarski oblastniki ukrenili vse, da bi to važno organizacijo vojvodinskih Srbov zatrli. Več let je bilo društvo res razpuščeno, pred 56 leti pa se je reorganiziralo kot pevsko društvo »Venac«.

Filmski ljubljenci. Stare in mlade se zanjma za filmske igralce in igralki, med katerimi ima vsak svoje ljubljence. Velikotično njihove slike in se dostojnim takim zahtevam ni dalo v dovoljni meri ustreči. Sedaj je to lažje. Znana domača tovarna čokolada Union v Zagrebu je dala v pramet odlično mlečno čokolado pod nazivom »Unionovi filmski ljubljenci«. Vsaki čokoladi je priložena po ena slika znamenitih filmskih igralcev in igralki, in sicer takole:

SVOJI K SVOJIM!

Domači kapital
Domače uradništvo
Domače delavstvo
100-odstotno domače podjetje!
„SOKO“ obleke
Ljubljana: S. Petka a. 23, Celovška a. 62.
Kranj: Glavni trg 102.

ko, da je vsaka slika v ovainem bremu na lo okusne etikete vidna ter si lahko vsak izbere svojega ljubljence. Leta tovarna je poleg tega izdala tudi zelo lep in okusen album na nalepljenih teh slik ter si bo tako lahko vsakdo nabavil fotografije svojih filmskih ljubljencev, poleg tega pa bo dobil tudi dobro in splošno znano Unionovo mlečno čokolado.

Dopokine je dolga.

4 ure pouka pa bo Vaš mlajček lahko izdržal, če bo zajtrkoval žitno kavo „ADRIA“

Zgradiš valne ceste v Hrvatskem Zagorju. Dostajajo se dela na cesti Marija Bistrica-Moravice, ki bo Hrvatsko Zagorje svetovala s Posavinjo. Po prvotnih načrtih bi morala biti ta cesta gotova še letos maja, zaradi raznih ovir pa so se dela zakasnila.

Nova cesta bo služila splošnem napredku Hrvatskega Zagorja.

KLOBUKE

na jesen, v najnovijih barvah, raznih modnih oblikah, vsakovrstne kakovosti (kvallite) ter sporne čepice v lepi izbiri nudi po zmernih cenah trgovina klobukov

Mirko Bogataj
Ljubljana, Stari trg 14.

Solidna postrežba! Sprejemajo se popravila!

Drzen razbojniški napad na cesti Zagreb - Sienak. V petek popoldne je bil na cesti Zagreb-Sušak izveden razbojniški napad, kakršnega še več let ni bilo na tem področju. Pri samem napadu, ki je bil znan pod imenom Rauberwitz, so neznan razbojniški na sasede streljali na avtomobil zastopnika trdnice Vebur, ki je sam šofiral, so kroglo švigale mimo glave in ga je smrti rešila samo nagla vožnja. Ko je zastopnik Vebur privozi do varnega ovinka, je vozilo ustavil in na pomoč so mu prihiteli tudi neki prebivalci iz okolice. O napadalu na mlado več sledu. Razbojniški napad na prometni cesti je povzročil veliko razburjenje.

Družabni večer s plesom

Jezdnega odseka »Ljublj. Sokola« bo danes ob 20. v Kazini

Gračner H. Zbirka sedaj voljavnih zakonskih predpisov o davku na poslovni promet in davku na luksuz z abecednim kazalom davku podvrženih predmetov. Zaradi nepredvidenih ovir se je začela s tiskom gornje knjige zavlekle preko navedenega roka. Cenjeni naročniki naj blago volijo toliko potrpeti, saj se jim bo knjiga takoj, ko izide, dostavila na prijavljeni naslov. Novim naročnikom se sporoča, da se je subskripcijski rok podaljšal do incl. 31. decembra 1934 in da se za vsakega, ki izpolni prijavo za nadaljnjih 5 naročnikov, pripravljajo izvod v okusnejši opremi za isto ceno 50 Din kot nagrada. Ob sebi je razumljivo, da prevzame jamstvo za odjem pridobljenih naročnikov zbiratelj, podpisnik. Na prijavitelca naj bodo naslovi

14 dni

SALVIRA

TERMOFOROV

(gumastih grelcov za vodo)

SALVIRA

TERMOMETROV

DROGERIJA KANC

NEBOTICNIK IN ZIDOVSKA UL. 1.

Damske plašče, obleke, kostume od Din 250.— dalje kupite najceneje pri Fr. Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ulica

različni. Črna kartonirana kupača bo po preteku navedenega roka smatane vija. Prijavitelje se pošiljati na naslov: Gračner Hinko, banov. rač. uradnik, Ljubljana, Bleiweisova cesta 6.
• Obidele oblike barva v različnih barvah in pilstra tovarna JOŠ. REICH.
• Redne uživanje Radenske je za Vaše zdravje najnuj potrebno.

Iz Ljubljane

Velikodušni poklon Nj. Vel. kralja »Slavcu« za jubilej. Nj. Vel. kralj, ki je blagovodil sprejeti najvišje pokroviteljstvo nad svečanostmi pevškega društva »Slavce« za njegovo petdesetletnico, je ljubljani v priznanju za njegove velike kulturne in nacionalne zasluge daroval novo društveno zastavo. »Slavce« bo prve dni novembra zaključil jubilejne svečanosti s razvitjem tega prapora in s slavnostnim koncertom.

Prepoved nadaljnjega pokopavanja na evangelijskem pokopališču. Evangelijsko pokopališče, ki leži na vzhodni strani starega pokopališča Sv. Krištofa do danes še ni opuščeno čeprav je bilo že pred 30 leti, ko je bilo urejeno novo pokopališče pri Sv. Križu stavljena zahteva, da se premešči tudi evangelijsko pokopališče. Glede na regulacijske in higijenske potrebe naglo razvijajočega se severnega dela Ljubljane, bo sedaj mestna občina izdala prepoved nadaljnjega pokopavanja na tem pokopališču in bo pozvala evangelijsko cerkveno občino, naj se v teku enega leta dogovori s upravo pokopališča pri Sv. Križu zaradi odstopa potrebnega dela tamšnjega pokopališča.

V nedeljo 7. oktobra ob pol 11. v dvorani hotela Union

Javno zborovanje

akcije „Svoji k svojim“ za nakup domačega blaga.

Vsi na zborovanje!

Razširjenje Karlovskega mostu. Karlovaški most čez Grubarjev kanal je sicer solidno grajen, vendar se tamonjst razmeroma veliki promet zelo otežuje. Zlasti za pešce je slabo preskrbljeno. V deževnih dneh so pesanti vedno v nevarnosti, da jih vovoli ali avtomobil, ki morajo voziti ob ozkem trotuarju, oškrope s blatom. Ker je potreba po razširjenju tega mostu že davno prečeta, so v mestnem gradbenem uradu izdelali tozadevne načrte. Na obeh straneh bodo most razširili s betonsko ploščo, kar bo omogočilo prestavitvi ograjo na 2 m na vsaki strani. Nato bodo razširili cestnišče na mostu kakor tudi trotuar. Stroški za razširjenje mostu bodo znašali skupaj s stroški za tlakovanje cestnišča na mostu okrog 100.000 Din, ki bodo vneseni v prihodnji proračun.

Javno zborovanje akcije za nakupovanje domačega blaga bo v nedeljo, 7. oktobra ob pol 11. uri v dvorani hotela Union. Vsa narodna žetaka javnost je vabljena. Ne pozabimo, da je naš narod pod peso težkih gospodarskih razmer. Razno blago kupujemo v inozemstvu, zato niso zaposleni domači obrtni in armada brezposelnih se večja. Na zborovanju bodo sovrtili tudi govorniki iz Beograda.

STROKOVNO POSTREBO IN NASVET, NAJVEČJO ZALOGO IN SOLIDNE CENE V DAMSKIH PLAGH DOBITE LE V KONFEKCIJI

PAULIN, LJUBLJANA KONGRESNI 5.

»Rokovnjače« na šentjakobskem odru. Šentjakobčani otvorijo letošnje sezono v soboto 13. t. m. ob 20.15 s Jurčič-Govekarjevo ljudsko igro s petjem »Rokovnjače«. Igra je izvrstno naštastrana in dekoracijsko na novo opremljena. Sodele celotni ansambl odra. V nedeljo se igra ponovi. Občinstvo opozarjamo, da se naj na otvoritveno predstavo.

Dr. Ljudevit Merčun

specijalist za notranje bolezni zaradi študijskega dopusta ne ordinira od 11. oktobra do 13. novembra t. l.

Vremensko poročilo

6. oktobra 1934

Stevilke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najnižjo, druge najvišjo temperaturo: Ljubljana: 7, 765.1, 10.7, 94, NNE2, 10, 34.2, dež; Ljubljana: 13, 767.7, 11.8, 78, 0, 10, —; Maribor: 7, 764.1, 11, 80, NW2, 10, 30, dež; Zagreb: 7, 764.3, 13, 80, NW2, 10, —; Beograd: 7, 763.3, 15, 90, NW1, 10, 4, dež; Sarajevo: 7, 764.1, 14, 90, NW2, 10, 7, dež; Skoplje: 7, 764.1, 15, 80, 0, 8, —; Split: 7, 762.1, 19, 60, NNW vihar, 4, —; Rab: 7, 762.9, 16, 80, W2, 10, —, —.

Temperature: Ljubljana —, 10.5, Maribor 19, 16, Zagreb 23, 13, Beograd 27, 15, Sarajevo 23, 10, Skoplje 27, 11, Split 24, 19, Kumbor 23, —, Rab 26, 16.

Vremenski pregled: Ciklon, ki je vladal nad srednjo in južno Evropo, se je najglo potegnil proti severu, da napravi prostor jugozapad. anticiklonu, ki je objel srednjo in južno Evropo. Prevladuje oblačno vreme v vsej Evropi, deloma dež in oblačno v srednji Evropi in na Balkanskem polotoku, sneg v Alpah. Temperatura je znatno padla v vsej Evropi. — Kraljevina Jugoslavija: Oblačno, mestoma dež v sredini države in na severozapadu. Deloma oblačno v drugi krajih. Padec temperature na severozahodu. Jutranja temperatura: minimum Vranje 7, maksimum Beograd 28.

Ogijene krtačice dobavljajo najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov domača tvrdka Ivan Paspal in sinovi Zagreb I. poštini predal št. 68

— Umrla je v Stepenji vasi gospa Frančiška Hočevarjeva v leti starosti 78 let. Pogreb blage matere bo danes ob 16. Zalutujom naše sožalje!

— Sočani, po možnosti se udeležite pogreba Antona Preka jutri ob 14. iz Černolove ulice 38!

— Šiškarji! Vrtnarji in sadjarji! Sadjarska in vrtnarska podružnica priteje rodna predavanja vsak drugi in četrty tork v mesecu. Zabeležite si v koledar! V torek 9. t. m. ob pol 8. zvečer na svidenje v šoli!

— Narodna odbrana Sv. Jakob-Trnovo priredi danes 7. t. m. nagradno kugljanje od 10. do 23. v gostilni Kavčič, Privos 4. Vabljeni vsi prijatelji.

DANES

Boris Karloff v senzacionalnem filmu

Gospodar Azije

(Manka Fu Manchu)

Človek ali satan? Moč, ki je strahoval celo Azijo. Samo za močne siroci!

ZVOČNI KINO DVOR. Tel. 27-30. Predstave danes ob 3, 5, 7, 9, 11. t. m. Cene 4.50 in 6.50 Din.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu Matic. Cene 3.50, 5.50 in 6.50, za balkonu 4.50 Din.

— Predavanje SPD. SPD v Ljubljani tvori letošnje prodavalno sezono v oktobru 11. t. m. Predaval bo naš znani planinec in planinski pisatelj dr. H. Tuma o italijanskem delu Julijških Alp. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v četrtak ob 20.

— Danes ob pol 11. predvaja ZKD svoje veselo opereto »Življenje je lepo«. Poje slavni tenor Alfréd Ploover. Komur je dolega petja in veselih dvotipov ter smeha, naj si ogleda to opereto v ZHNAU kinu

„Aromatis“?

Že samo ime »AROMATIS« znači dobro armo kave »AROMATIS« brez kofeina, izbornega okusa in vonja. Zahtevajte jo od vašega trgovca. Ako »Aromatis« še ne dobite v vašem kraju, vam pošljemo po pošti poštne prosto poštne pakete 1 kg za Din 25.—. Sprejemamo zastopnike.

COMMERCE d. d., LJUBLJANA 157-J

u— Velikodušni dar Podpornemu društvu slepih. G. Feliks Urbanec, veletrgovca v Ljubljani je daroval Podpornemu društvu slepih plemeniti dar v znesku 500 dinarjev zaradi spornostne sprave s tvrdko Franc Dolinar iz Radeč. Društvo se darovalcu za plemeniti dar najtopleje zahvaljuje.

u— Pavla Marija Kocjančič sopen redno dopoldne in popoldne ordinira.

Za kolesa

posezonske cene!

Izkoristite priliko!

A. GOREC, d. z o. z.

Ljubljana

Tyrševa c. 1. Gosposvetska 14.

Iz Celja

u— Širši odbor JNS za Celje-okolice bo imel v torek 9. t. m. ob 20. sejo v gostilni g. Permozerja v Gaborju. Ker je dnevni red važen, je potrebna polnoštevna udeležba.

u— Dve zborovanji. Danes dopoldne ob pol 10. se bo pričel v dvorani hotela »Evropa« v Celju redni letni zbor Kluba koroskih Slovencev v Ljubljani, ob 10. pa bo v veliki dvorani Celjskega doma manifestacijsko zborovanje vojnih invalidov za izboljšanje invalidskega zakona.

u— Proslava 90letnice rojstva pesnika Simona Gregorčiča bo priredila celjska »Soča« v soboto 13. t. m. ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Na sporedu je pozdravni govor, recitacije in petje Gregorčičevih pesmi, predavanje pisatelja dr. Ivana Preglja o Gregorčiču, njegovem delu in pomenu, ter živa slika k recitaciji. V nedeljo 14. t. m. ob 9. dopoldne se bo proslava ponovila za mladino.

u— Razstavo splitskih preprog in narodnih vezenin je priredila banovinska poslovavnica primorske banovine v Splitu v veliki dvorani Ljudske posojilnice v Celju. Zanimiva razstava bo odprta do vseh tedaj 9. t. m. vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19.

u— Zaradi vaje v obrambi in zaščiti pred strupenimi plini in zračnimi napadi je kr. banska uprava organizirala tečaj o zaščiti in obrambi pred strupenimi plini v Celju bo ta tečaj v torek 9. t. m. Tečaj se morajo udeležiti vsi zdravniki. Zaradi tega zdravniški OUZD ta dan ne bodo ordinirali v ambulatoriju OUZD v Celju.

u— Umrla je v četrtki v Novem Celju 82letna zasebnica Marija Makovičeva iz Črta 43 pri Celju; pogreb bo danes ob 16. na mestnem pokopališču. V petek je umrl v Celju (Zagata 4) v starosti 80 let znani bivši barvarski mojster g. Ivan Riegersperger; pogreb bo danes ob 16.15 na mestnem pokopališču. Pogreb podnarednika Jožeta Aužnerja bo danes ob 16.30 izpred hiše žalosti na Hribu sv. Jožefa 45 na okoliško pokopališče v celjski bolnišnici, kjer je umrla včeraj 85letna zasebnica ga. Katarina Opoltova iz Celja (Kersnikova ulica 12); pogreb bo jutri ob 16. na mestnem pokopališču.

u— Obišajne pisane vaje podružnice DJO v Celju so bodo pričele v četrtki 11. t. m. ob 8. uri v veliki dvorani Narodnega doma.

u— Trpežne in močne čevlje za ženske in gospe po 66 Din nudi Trgovski dom Strmečki, Celje. Pišite po cenik.

u— Zahvala. Za premožne osebe in pisane čestitke, ki sem jih prejel od blizu in daleč ob priliki svojega zlatega sokolskega jubileja, se s tem najiskrenejše zahvaljujem in kličem vsem bratski sokolski: Zdravo! — Matija Benčan, Celje.

u— Kino Union. Danes ob 16.15 in 18.30 zvočna komedija »Potujoči klavir« in dve zvočni predgri. Danes ob 20.45 ter jutri ob 16.15 in 20.30 zvočni veličim »Goda, mladost in ljubezen« in zvočna predgri.

Iz Maribora

u— Razdeitev mestnih šolskih okolišev. Na mnogih sestankih so upravitelji in upraviteljevi osnovnih šol razpravljali o razdelitvi mestnih okolišev. Na zadnjem sestanku, ki je bil te dni, pa je bil dosežen popoln sporazum. Dekliške narodne šole bodo obdržale sedanje šolske okoliše, ker so izpremenbe v stanju šoloobveznih deklic le neizdatne. Šolski okoliši deških šol pa se bodo spravili v sklad z načrtom. Meja za 4. šolsko narodno šolo se je pomaknila bolj proti zapadu, tako, da ta šola ne bo imela nepotrebnih paralel in s tem v zvezi popoldanske pouka, dočim bosta prva in druga deska osnovna šola lahko povsem izkoristili svoje šolske prostore. Za okoliš prve deske šole je določena meja ob železniškega mostu do Meljske ceste naprej ob Aleksandrovi cesti do Cankarjeve ulice, ob Cankarjevi ulici do Tomšičevega drevoreda, ves teritorij proti severu, oziroma vzhodu. Okoliš druge deske šole pa meji ob Tomšičevem drevoredu proti zapadu, ob Strossmayerjevi ulici proti jugu do Vojašniškega trga in naprej ob Dravi bo železniškega mostu. Okoliš za 3. desko osnovno šolo ostane neizpremenjen, okoliš 4. deske šole pa obsega ves ostali del mesta proti zahodu.

u— Konec zanimive pravde. Pred mariborskim okrožnim sodiščem je bila pretekli petek dopoldne zanimiva pravda, ki jo je vodil okrožni sodnik dr. Tombak. Za razpravo, v kateri je tožil upravnik »Mariborskega Večernika« in podružnice »Jutrac« g. Slavko Reja zaradi razžaljenja časti knjigovodj g. Ljotze Doležala, je bilo zlasti v nacionalnih krogih veliko zanimanje. Zadeva se je vlekla že od letošnjega marca. Že pred razpravo je poskušal sodnik doseči pomiritev, kar pa mu ni uspelo. Razprava je bila zelo burna in se je sodnik ponovno prizadeval, da bi zadovoljil obe strani in dosegel sporazumno poravnavo. Po daljši razpravi in po popolni kapitulaciji tožalca g. Doležala je bila končno dosežena pomiritev. Tožence g. Doležal je

pred sodiščem prekladal vse ter izjavil, da nima niti najmanjšega povišja in najmanjši podlage sumiti tožitelja vohunstva ter obžaluje in prekljuje vse obrekovanje. Tudi se je tožence g. Doležal obvezal objaviti pod izvršbo tekom 8 dni v »Večerniku« preključno izjavo in plačati vse stroške procesa. Tako se je torej končala ta »vohunska afera«, ki jo je rodila le prebujna fantazija.

u— Narodna odbrana poziva vsa mariborska nacionalna društva in druge korporacije, naj se v čimvečjem številu udeležijo proslave obletnice koroskega plebiscita, ki bo v Narodnem domu 10. t. m. ob 20. uri.

u— Koroski večer. Ob 14. obletnici 10. oktobra, ko je usoda odtrgala našemu narodu nad sto tisoč bratov in sester, priredijo mariborska Narodna odbrana v Narodnem domu ob 20. koroski večer s sodelovanjem Ispavčeve župe in članov Narodnega gledališča.

u— Ljudsko gibanje. V Mariboru je pretekli mesec zagledalo luč sveta 115 otrok, in sicer 54 dečkov ter 61 deklic. Smrt je pokosila 29 moških in 21 žensk, pred oltar pa je stopilo 40 parov.

u— Ljudska univerza prične prihodnji teden s kratkim političnim ciklom, s katerim hoče obuditi spomin na usodne dogodke, ki smo jih preživeli pred 20 leti. V to svrhu so povabili našega prvega slovenskega zgodovinarja g. dr. Ljudevita Hauptmana, univ. profesorja iz Zagreba, da predava prihodnji četrtki in petek o temi: Položaj Evrope leta 1914.

Zobozdravnica dr. med. dent.

Bosiljka Krajnovič

se je vrnila s potovanja in zopet redno ordinira od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Maribor, Glavni trg št. 22 (hiša Oset).

u— Za reševalni avto so darovali. Tekstilna tovarna A. Ehrlich 250 Din, trgovec Vosinek 100 Din, čevljarji mojster Petek, lekarnar Sirak, mizarji mojster Staudinger, mlinar Hetzl po 50 Din, zasebnica Galvintanova pa 80 Din, občina Košaki pa 500 Din.

u— 7. oktobra 1934. gasilska veselica v gasilskem domu, Koroska 12.

Iz Kamnika

u— Za Malostrovo spominsko ploščo. Na zadnji občinski seji je župan g. Kratnar poročal o akciji za postavitev spominske plošče na rojstni hiši generala Rudolfa Maistra - Vojanova. Občinski odbor je že naročil osnutek pri rojaku kiparju g. Lohbi in stipe v stik z vsemi organizacijami, ki pridejo v poštev zaradi eventualnega sodelovanja. Odkritje spominske plošče naj bi bilo na obletnico smrti generala Maistra. Občinski odbor je tudi pokrenil akcijo za izdelavo osnutka spomenika v svetovni vojni padlim kamniškimi občanom.

u— Kino Kamnik danes zaradi trgatve grozdja nima predstav. Jutri zvečer za bavna opereta »Havajska roža«.

Iz Škofje Loke

Dr. Jože Pokorn

je odprl

ODVETNIŠKO PISARNO

v Škofji Loki, Mestni trg 7.

Iz Novega mesta

u— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 15., 18. in 20.15 zabavni zvočni film »Pat in Patachon kot čuvarka morale«. Predgri: Foxov zvočni tednik.

Iz Hrastnika

u— Kino Sokol predvaja danes samo ob 20.15 uri film »Moderni Robinson«, tednik in kulturni film, popoldanska predstava od pade zaradi sokolske tombole.

u— Podružnica NSZ je v nedeljo 30. septembra v gostilni g. Roša priredila svojo trgatvo, ki je dobro uspela zaradi naklonjenosti in podpora, ki jih uživa podružnica ne samo od delavcev, temveč tudi od nameštencev, obrtnikov in trgovcev v kraju in od prijateljev iz okolice.

Iz Litije

u— Otvoritvena predstava bo drevi ob 20. Uprizori se učinkovita komedija »Dol s moškimi«.

Iz Gornje Radgone

u— Imenovanje. Prosvetno ministrstvo je imenovalo za učitelja novega otroškega vrta v Gornji Radgoni g. dr. Rozalijo Martelančev. Je rojakinja iz Trsta ter je bila doslej učiteljica ročnih del v Slovenskih Konjicah. Ker je svoje novo službeno mesto že nastopila, je s 5. oktobrom odstopila od otroškega vrta, o čemer se obveščajo stariši, ki so vpisali svoje deca v otroški vrtec, pa tudi oni, ki nameravajo svojo deca naknadno vpisati, da storijo to do ponedeljka dne 8. oktobra t. l.

u— Zaradi tragične smrti Jernje Vengusta je tukajšnja gasilska četa odpo. vedala na dan 7. oktobra t. l. nameravano trgatvo. Pokojni Vengust si je kot dober organizator gasilstva stekel neveljivih zaslug ne le pri tukajšnjem gasilskem društvu, temveč pri vseh gasilskih edinicah na naši skrajni severni državni meji, zlasti v Apački kotlini. Reorganizacijo je izvršil takoj po prevratu. Tukajšnji gasilski četi je načeloval od prevrata do leta 1923, ko je odšel v Celje. V vztrajnim delom je začel nove smernice društvenega delovanja, katerega kroniko je sestavil pred svojimi odhodom. Naša gasilska četa ga je bila izvolila za častnega načelnika. Njegovega pogreba se je udeležilo od nas 20 mož v krogih.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

Lepo počaščenje ministra n. r. dr. Kramerja in župana dr. Puca

Ljubljana, 6. oktobra

Na mestnem magistratu so imeli danes dopoldne pomembno slavo. Z mestne hiše je plapolala državna trobojnica, v mestni zbornici, ki je bila okrasno okrašena, so je zbrala množica uradnikov in delavstva h kratki, pa prav lepi svečanosti. Zveza organizacij mestnih uslužbencev v Ljubljani je na eni zadnjih sej imenovala za svojega častnega člana generalnega sekretarja JNS ministra dr. Alberta Kramerja in predsednika mestne občine dr. Dinka Puca. Ker je minister dr. Kramer nujno zadržan, mu je predsednik zveze magistratni direktor Jančigaj poslal samo kratko brzojavno sporočilo:

»Zveza organizacij mestnih uslužbencev ljubljanskih Vas je imenovala za svojega častnega člana v znak trajne hvalečnosti za neprecenljivo pomoč pri ohranjanju stanovskih interesov mestnih uslužbencev.«

Predsednika mestne občine dr. Puca, ki se je osebnoudeležil slavlja, pa je direktor Jančigaj med živahnim odobravanjem zbranih mestnih uradnikov in delavcev ogovoril s prav toplim nagovorom, v katerem je poudaril predvsem zgodovinsko dejstvo, da bo v kratkem poteklo deset let, kar je dr. Puc na vodilnem mestu ljubljanske občinske uprave. V tem času se je polepsalo lice Ljubljane, uredil se je položaj mestnega nameštencev in predsednik mestne občine dr. Puc je tudi danes, ko se bijo odločilni boj za izenačenje mestnega uradništva z državnim, odločno na strani mestnih nameštencev in delavcev. Dr. Puc se je v kratkih, pa izbranih besedah zahvalil za izrečeno mu priznanje in pravilno poudaril, da so bili magistratni nameštenci zmem kader nacionalnih in kulturnih delavcev. Magistrat je središče ljubljanskega življenja, zato pa gre tudi magistratnemu delavcu dostojno mesto v javnosti. Na koncu je g. predsednik obljubil mestnemu nameščenstvu zvestobo za zvestobo. Vse slavo je izzvenilo v prisrčno lepem domačnostnem razpoloženju.

Diši kakor s solncem obsijane smreke...

Na smrekove gozdove spominja sveži vonj Vaše omare za perilo — vonj, ki ga ima perilo, oprano po Schichtovi metodi. Tako preprosta so nje pravila: zvečer namočite perilo z Žensko hvalo — drugo jutro ga pa operite s Schichtovim terpentinovim milom!

To je vse delo, če perete po **SCHICHTOVI** METODI Domača izdelka

ake šole. Okusno pakovanje in okusnost izdelka sta tako bodla v oči, da je človek nehoti požiral slino.

Sedaj pa pridejo naše šajerske kure. Izredno lepo število družin, izenačenost po celjskem standardu, visoka nesnost, teža kokoši, ki — kakor kaže — iz leta v leto napreduje. Zanimivo je bilo pogledati tudi belo šajerko; letošnje mladice so postale popolnoma odrasle kure, lepo razvite in teže. Grahaste šajerke so bile sicer težke, tudi z lepo nesnostjo, vendar še tu ni prave enotnosti; potrebna je nadaljnja selekcija in izbira. Eno značilnost pa je nujna ta razstava, da imamo svojo domačo kokoš in niti ne vemo kakšne neprecenljive vrednosti je za naše razmere. G. Martinu Zupancu, živ. referentu gre vse priznanje, za razstavo in delo na poprišču selekcije in za razširjenje našega domačega, tako dobrega blaga.

Jako okusno je bil prirejen tudi vinski del razstave. V času mojega poseta pa so bile vse boljše poizkušnje že izrabljene. Z isto natančnostjo in okusnostjo ter razporeditvijo posameznih produktov je bil prirejen poljedelski, sadjarski in gozdarski del razstave ter živinoreja. Predalec bi zavdelo, ako bi naševal številne vzorce poljskih produktov, nazorno prikazane razne bolezni itd., poudariti pa moram spet, da so kmetovski zakladi, z žulji ustvarjeni, vredni svojega imena. Vam, delavci na polju kmetijske pospeševalne službe, vam delo samo izreka pohvalo. Gg. Priol, Šihtar, Zupanc, Kuret, Bračko, Aplenc, Bregant in drugi pomočniki, najmanj 20.000 posetnikov vam je hvaležnih za užitek, najbolj hvaležen pa vam je naš kmet!

Danes pojdejo izletniki na Dobeno

To je hrib Dobeno nad Črnučami in Trzinom, ki je nekako tako visok kakor Šmarna gora. Dobeno poznajo trzinici in domačaki smučarji, pa tudi Ljubljanci se radi hodijo smučati na položne in prostrane terene, ki pokrivajo griče okrog Dobene. Zdej je dobilo Dobeno svoj, recimo, planinski hotel, ki ga je postavil g. lastnik Petrovič baš na najvišjem vrhu, odkoder je krasen razgled na vse strani, zlasti pa proti planinam. Na vzhodu je lep pogled na Moravsko dolino, proti jugu pa seveda na Ljubljano in vso ravnino tja do Polja.

Novi dom stoji na višini 650 metrov in je zgrajen po vzoru naših planinskih postojank. Leseno postelje ima prav prikupe slog in napravljaj prijeten vtis domačnosti. Dvoje velikih verand in velika družabna soba ter kuhinja izpopolnjujejo vsako pritižje, v prvem nadstropju pa je 5 sob za izletnike, ki bodo tu hoteli prenočiti. Marejko pa si bo izvolil ta kraj za prijetno bivanje za daljšo dobo, saj bo lahko tu dobil popolno oskrbo, kakor v gostilni. Dom na Dobenu bo oskrbovan vse leto in bo oskrbljen z vsem, tako da se izletniki ne bodo mogli pritoževati.

Pot na Dobeno je prav prijetna in jo premeriš iz Črnuč v piči uri, iz Trzina pa še prej. Ljubljanci se bomo lahko vozili z vlakom ali pa z avtobusom do Črnuč, odtod pa na prijeten popoldanski izlet na Dobeno. Pot je zložna, krasen razgled pa izletnika obilo poplata za trud. Z nedavno zgrajenim domom na Dobenu je Ljubljana spet pridobila novo izletniško točko. Slovensna otvoritev bo to nedeljo popoldne. Med Črnučami in Trzinom so se za ta pomembni dogodek že vse teden pripravljali, ker so predpričani, da bo pohitelo na Dobeno tudi mnogo ljubljanskih gostov. Kdo gre z nami na Dobeno? Z opoldanskim kamniščanom ali pa z avtobusi imamo najlepšo zvezo.

V dolini poplave — v planinah snež

Kamnik, 6. oktobra
Po velikem nalivu je v petek Kamniška Bistrica močno narasla, tako da so se Kamničani že bali nove poplavne katastrofe, ki je v lanskem jeseni napravila ob bregovih Bistrice skoro milijon diravnih škodo. Bojazn je bila povsem upravičena, ker je deževje prehitelo končno dograditev velikega jez v Stahovici. Jez je že skoro gotov, zato so se zbal, da ne bi voda napravila nove škode na nedokončanih delih. Ker so pred kratkim pričeli polagati temelje za novi železobetonski most v Stahovici, je voda za nekaj dni prekinila delo. Bojazn, da bo voda po nalivu v pretekli noči zopet narasla, pa se ni uresničila, ker je v planinah pričelo močno snežiti. Ko so danes zjutraj razkldali megle nad planinami, so meščani presenečeni opazili, da je sneg zapadel zelo nizko, na Kravcu skoro do Sv. Ambroža, povsod po planinah pa do višine 1000 metrov. Sneg je pobelil tudi vrh Menine.

vici, je voda za nekaj dni prekinila delo. Bojazn, da bo voda po nalivu v pretekli noči zopet narasla, pa se ni uresničila, ker je v planinah pričelo močno snežiti. Ko so danes zjutraj razkldali megle nad planinami, so meščani presenečeni opazili, da je sneg zapadel zelo nizko, na Kravcu skoro do Sv. Ambroža, povsod po planinah pa do višine 1000 metrov. Sneg je pobelil tudi vrh Menine.

Proti preobilni debelosti

uporabljajte samo neškodljive Slatinske tablete za hujšanje

ki jih proizvaja apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani iz naravnih mineralnih soli in zeliščnih ekstraktov.

Zahtevajte v Vaši lekarni samo prave neškodljive Slatinske tablete Bahovec.

Mala doza (100 tablet) 46 Din, velika doza (200 tablet) 74 Din.

Reg. br. 338, št. 1. 1934

Petintrideset let v pesti pravice

Ljubljana, 6. oktobra
Janez Marenko, po civilnem poklicu gojnik, je star znanec nas vseh. Star znanec Ljubljane in kriminala. Z njim se živi kos tiste romantične Ljubljane, ki je znala biti zanimiva v vsem, tudi v barabstvu, in po pravici je včeraj rekel nekdo o njem, ko so ga aretirali zavoljo tatvine: »Ampak simpatična barabica pa je tale Marenko.« Malo beračil je tam okrog trga, kjer ima toliko dobrih znancev in prijateljev, zabavljaj je na ves svet, mimogrede pa je izpred Česnikove trgovine v Kresiji smilil dve novici odeji. Ko ga je na Poljanskem nasipu aretirali stražnik, se je Marenko tako revolucionarno uprl roki pravice, da so ga morali kar trije nazadnje ukrotiti. Enemu izmed uradnih zastopnikov reda in miru je Marenko v svoji renitenci še povrh raztrgal uniformo. Na policiji so ga na kratko zasklali, potem pa odvedli na sodišče, kjer bo po vsej priliki preživel skomnen jubilej. Čaka ga 35. kazen.

Smuči

vam popravimo, preliščimo, montiramo robnike

najhitreje v tekočem mesecu.

Preglejte svojo opremo!

Sneg je že zapadel v planinah!

B. Kolb & Predalič

Ljubljana

Šelenburgova ulica št. 6.

Priporočila se

specialna trgovina premoga, koksa in drva

FRANJO KALAN

CELJE

Vedno v zalogi vse vrste premoga, koksa, bukovih in mehkih drv po najnižjih cenah! Vprašajte pred nakupom za cene!

Gospodarstvo

Zaposlenost v septembru

Okržni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je pravkar sestavljal statistiko o gibanju članstva v preteklem mesecu, iz katere je razvidno, da je bilo v septembru v dravski banovini povprečno zavarovanih 82.995 delavcev in nameščenecv nasproti 83.059 v avgustu in 82.835 v juliju. Kakor vidimo, je tendenca v razvoju zaposlenosti zadnje mesece skoro nespremenjena.

V primeri z lanskim septembrom je bilo letos število zavarovancev v septembru za 4010 večje in tudi v primeri s predlanskim septembrom beležimo prirastek od 3798 članov; nasproti septembru 1931 pa imamo še vedno primanjkljaj 13.889 članov, nasproti septembru 1929 pa primanjkljaj 19.668 članov.

Odstotek bolnikov je znašal v septembru 2,73 odst., to je za 0,16 odst. več nego lani. Povprečna dnevna zavarovana meza pa je znašala 22,70 Din, to je 0,73 Din manj nego lani v septembru, 1,47 Din manj nego predlanskim, 3,89 Din manj nego v septembru 1931, in 4,27 Din manj nego v septembru 1930. Medtem ko je letos skupno število zavarovane delavstva že večje nego lani in predlanskim, se padeč meza še ni dočela ustavit. Skupna dnevna zavarovana meza je znašala v septembru 1.884.000 Din, to je 34.000 več nego lani, toda 30.000 Din manj nego predlanskim, 692.000 Din manj nego v septembru 1931 in 857.000 Din manj nego v septembru 1930.

Naš izvoz lesa v Italijo

Nedavno smo objavili podrobne podatke o italijanskem uvozu lesa po uveljavljenju povišanih uvoznih carin. Sedaj so nam na razpolago tudi številke o italijanskem uvozu v juliju, ki nudijo v primeri s prejšnjimi meseci naslednjo sliko uvoza iz obeh glavnih uvoznih držav Jugoslavije in Avstrije (v vagonih):

	iz Jugoslavije	Avstrije
mesečno povprečje v prvem četrtletju	4140	3223
april	6088	3637
maj	3423	1638
junij	4536	3004
julij	4250	2314

Uvoz iz Jugoslavije je bil v juliju nekoliko manjši nego v juniju, vendar ni padel pod povprečje prvega četrtletja in je znašal 4250 vagonov (lani v juliju 4571 vagonov) (veliki uvoz v aprilu je bil v zvezi z naglim zalaganjem italijanskih trgovcev tik pred uveljavljanjem povišanih carin). Uvoz iz Avstrije pa je bil v juliju proti pričakovanju slab in je znašal le 2314 vagonov (lani v juliju 2719 vagonov). Nasprotno pa je bil uvoz iz Rusije razmeroma velik in je znašal 1669 vagonov (lani v juliju 1419 vagonov). Kakor vidimo, je bil v juliju tako uvoz iz Jugoslavije kakor iz Avstrije manjši nego lani, le uvoz iz Rusije je bil večji.

Povprečna cena v juliju uvoženega teanega in rezanega lesa se ni bistveno spremenila in je znašala 235 lir (v juniju 237) nasproti 218 liram v lanskem in 296 liram v predlanskem juliju. Povprečna cena uvoženega okroglega lesa pa je precej nazadovala, in sicer na 184 lir (v juniju 224) nasproti 154 liram v lanskem in 184 v predlanskem juliju.

Skupna slika italijanskega uvoza lesa v 7 mesecev preteklega leta v primeri z istim razdobjem lanskega leta pa je sedaj naslednja (v vagonih):

	januar-julij
iz Jugoslavije	31.017 27.969 20.045
„ Avstrije	20.156 19.755 19.568
„ Rusije	12.121 11.785 12.175
ves uvoz	75.368 71.413 61.535

Po vrednosti je znašal letos v 7 mesecev uvoz lesa iz Jugoslavije 62,6 milijona lir (lani v istem razdobju 58,8, predlanskim 53,4 milijona lir), iz Avstrije 30,8 milijona lir (31,0, 45,6) in iz Rusije 19,0 milij. lir (22,5, 33,5), ves uvoz lesa pa 157,9 milijona lir (lani 155,2 predlanskim 178,4 milijona lir).

Gospodarske vesti

Ali se plača prispevek za bednostni sklad od zaslužka hišne služničadi. Prejeli smo: Davčne uprave so v zadnjem času pričele pošiljati delodajalcem hišne služničade običajne pozive za plačilo davčine za bednostni sklad. Po banovinskem pravilniku o izredni davčini delojemalcev in delodajalcev (za bednostni sklad) od 1. marca t. l. ki ga je potrdilo finančno ministrstvo 27. marca t. l., pa po našem mnenju v tem primeru ni osnove za pobiranje te davčine. Po citiranem pravilniku plačajo vsi nameščenici in delavci, ki so zavezani socialnemu zavarovanju, 0,50 odst. od kosmatega zaslužka, če od teh svojih prejemkov plačujejo uslužbeniki davek najmanj 50 par dnevno ali 2 Din tedensko oziroma 11 Din mesečno. Ker plačujejo služkinje po zadnji davčni noveli pavšalni uslužbenški davek v višini 50 Din letno, to je nekaj nad 4 Din mesečno, pobiranje davčine od služkinj ne pride v poštev. Pa tudi delodajalci služkinj niso po našem mnenju dolžni plačevati v pravilniku določene 1 odst. ker pravi pravilnik: Službodajalci nameščenecv in delavcev, označenih v prvem odstavku tega paragrafa, plačujejo 1 odst. vseh kosmatih zaslužkov in mezd. V tem prvem odstavku, pa so označeni oni nameščenici in delavci, ki plačujejo manj uslužbenškega daveka nego 11 Din mesečno in je torej hišna služničad izločena. Zeleti bi bilo, da bi se to vprašanje čimprej razjasnilo, kajti v dravski banovini je preko 8000 oseb zaposlenih v poslih hišne služničadi in gre torej za vprašanje, ki tangira skoro prav tako veliko število delodajalcev.

Sladkor za vinske močve. Kraljevska banska uprava sporoča: Občine, ki so prejele od kletarskega nadzornika dovoljenje za slajenje moštja, naj vložijo takoj utemeljeno prošnjo za dodelitev trošarin ne prostega sladkorja naravnost na ministrstvo financ, oddelček za trošarine v Beogradu.

Prošnji je priložiti dovoljenje kletarskega nadzornika, iz katerega so razvidni vsi prosilci iz določene občine, kakor tudi točna množina dovoljenega sladkorja.

Regulacija Savinje. Kr banka uprava dravske banovine razpisuje za 31. oktober ob 11. prvo javno pismeno ponudbeno licitacijo za regulacijo Savinje od Gredarijeve brvi pod Celjem do Tromerkega železnicega mostu. Licitacija se bo vršila v prostorih tehničnega oddelka pri sreskem načelniku v Celju. Ponudbe se morajo glaziti v obliki odelotnega poverja na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša 2.117.000 Din.

Prepoved uvoza masla v Italijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine obvešča, da je italijanska vlada s odlokom, ki je stopil v veljavo 2. oktobra, prepovedala uvoz sirovega masla in pretopljenega masla.

Znižanje glavnice paroplovne družbe »Oceania«. Brodarska delniška družba »Oceania« sklicuje za 10. november t. l. v družbene prostore na Sušaku izredni občni zbor, ki bo sklepal o predlogu upravnega odbora glede znižanja družbene glavnice od sedanjih 20 milijonov Din na 15 milijonov Din.

Nova delniška družba. Minister za trgovino in industrijo je dovolil Mileni Juvancičevi v Jaršah, Anici Robičevi v Mariboru ter Kreditemu zavodu za trgovino in industrijo v Ljubljani, da smejo ustanoviti delniško družbo pod imenom »Industrija platnenih izdelkov d. d.« v Jaršah. Temeljna glavnica bo znašala 10 milijonov Din, razdeljenih na 10.000 komadov delnic po 1000 Din.

Konkurz je razglašen o imovini Genove Florjanove, posestnice v Kaplji in o imovini zapuščine po Francu Florjanu, bivšem posestniku v Kaplji (upravniki mase dr. Jože Gražner, odvetnik na Vranskem; prvi zbor upnikov pri sreskem sodišču na Vranskem dne 18. oktobra ob 9.; prijavni rok do 2. decembra; ugotovitveni narok 13. februarja 1935).

V likvidacijo je prešla Kmetilska hranilnica in posojilnica v Gradacu (Bela Kraina).

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 5,3 milijona Din, nasproti 6,0, 5,4, 2,8 in 3,2 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Na privatnem deviznem trgu je bila tendenca v preteklem tednu neenotna. Avstrijski šilingi so v teku tedna popustili od 8,40 na 8,15. Svobodne devize so se trgovale na bazi 14,92 do 15,00 za švicarski frank (New York 45,30 do 45,70, Pariz 3,00 do 3,03 in Milan 3,91 do 3,94).

Devize.

Curih. Pariz 20.2075, London 14.9875, New York 304.3750, Bruselj 71.55, Milan 26.2550,

Izplačevanje draginskih doklad državnim nameščencem

Finančna direkcija v Ljubljani je poslala Društvu državnih upokojencev in upokojenk dopis, v katerem med drugim pravi:

V prvi polovici oktobra vsakega leta mora vložiti vsak upokojenec ali upokojenka, ki prejema pokojnino od finančne direkcije v Ljubljani, prijavo za prejem osebnih in rodbinskih draginskih dokladov. (V aprilu se prijave oddajo ne bodo višale več).

Vsak upokojenec na prijavi na svoji prijavi: a) Številko svojega legitimacijskega lista, ki je zapisana na kuponu vsake čerkovne nakaznice, po kateri dobi svoje pokojnino, ali pa na prijavi prilogo kupon. (Čekovna številka 10.011 je na vsakem kuponu ista in je za evidenco upokojencev brez pomena). b) Točno znanje, kakor je navedeno v odločki o odmeri pokojnine, ne pa, kakor za pišejo nekateri, le upokojenec ali celo »zasebnik«. c) Prijetno obično svojega bivališča. Kadar se upokojenec preseli iz ene občine v drugo, mora k svoji vlogi, ki jo pošlje dravski finančni direkciji, vsakokrat priložiti tudi potrdilo občine, oziroma policijske uprave, katerega dne se je preselil.

Na vsa vprašanja v posameznih razpredelih prijave je treba odgovoriti z besedami in v obliki kratkih stavkov, kakor n. pr.: »Ne izvršim nobene obitve, nimam nobenih dohodkov itd., če se odgovarja na vprašanje samo z »da« in »ne«, če se prostor v razpredelku prebrta ali pa pusti celo prazen, prijavi ni veljavna.

Prijave morajo biti izpolnjene in podpisane lastnorčno, in sicer s črnilom. S strojem ali pa s svinčnikom pisane prijave se bodo upokojencem vračale, ker take listine niso veljavne.

Navedbe o višini zasebnih dohodkov, ki jih imajo upokojenci ali upokojenke in njih rodbinski člani, potrdijo na prijavi izključno davčne uprave, ne pa občine, ki pri nas ne pobirajo davkov.

Za vsakega otroka, starega nad 16 let, za katerega se zahteva izplačevanje rodbinskih draginskih dokladov, se mora priložiti potrdilo o rednem šolanju. Na teh potrdilih mora biti navedeno poleg učencevega imena tudi ime, znanje in bivališče upokojenca, očeta ali matere, dalje, če uživa učenec od domačih ali tujih naprav šolske ali znanstveno študijske podpore ali ssnovno, ki znaša več kakor 200 Din na mesec.

Za dokaz da neomnožena hčerka še vodi

Karel Chalupa:

Profesor Horky je imel prav

Gospod svetnik Hruschka je iz dna duše sovražil mlade uradnike.

Kadar je dobil nov praktikant ali pisar službo v njegovem uradu, ga gospod svetnik ni sprejel preveč prijazno. In zakaj? Zakaj je gospod svetnik sovražil uradniški naraščaj? Čisto preprosto zaradi tega, ker so se mladi uradniki kazali pred njim z večjo izobrazbo. Absolvirani pravnik, abiturienti ali celo diplomirani inženjerji, katerih je danes v uradih na pretek, so mu bili tm v peti. Kajti dostikrat se je pripetilo, da so ga v splošnem znanju spravili v zadrego ali se za njegovim hrbotom smejali učencem, ki si jo je nabral v treh razredih gimnazije in v več ko osem in dvajsetih letih pozabil. Podobne zadrege mu niso delale sivih las, zato pa je svoje podrejene brez prestanka mučil z nesmiselnimi ukazi.

Menda vsakdo pozna kakega duševnega siromaka, ki je prišel po božje kakšnem naključju na visoko mesto v službi in sedaj trpinči mlajši in zmognejši naraščaj.

Pred kratkim je prišel gospodu svetniku v roke spet eden takih — pisar — absolviran realec, nedostudiran kemik Horaček. Ni bil marljiv samo v svoji stroki, temveč je posegal tudi po knjigah iz drugih področij in si tako širil

Madrid 41.8750, Amsterdam 207.70, Berlin 123.20, Dunaj 57.15, Stockholm 77.24, Oslo 75.25, København 66.85, Praga 12.79, Varšava 57.9250, Atene 2.92, Bukarešta 3.03.

Dunaj. (Tečaj pri priv. kliringu.) Beograd 12.15, London 26.37, Milan 46.08, New York 584.25, Pariz 35.55, Praga 21.84, Curih 175.02, 100 S v zlatu 128 S pap.

Elektri.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 10.80, Državne železnice 14, Trboveljska 12, Alpina-Montan. 9.55. (V predborzi): Ruše 7, Sečera 16.

Blagovna tržišča

ZITTO.

+ Chicago, 6. oktobra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 97.8750, za maj 98.1250; korusa: za december 73.3750, za maj 78.

+ Winnipeg, 6. oktobra. Začetni tečaj: Pšenica: za oktober 78.6250, za december 79.25, za maj 83.75.

+ Novosadska blagovna borza (6. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, eradnje-baška in gornjebaška 112.50 — 115; okolica Sombor, eremska, južnobaška 110 do 112.50; baška ladja Tisa 122 — 124; ladja Begej 121 — 123; slavonska 112 — 114; gornjebaška 115.50 — 117.50; južnobaška 110 — 112.50; baška, banatska, ladja 120 — 122. — Oves: baški, eremski, slavonski 65 — 67.50; banatski 62.50 — 65. — Ri: baška 107.50 — 110. — Jetmen: baški, eremski 65/66 kg 104 — 106; jari, 67/68 kg 120 — 122.50. — Korusa: baška in baška okolica Sombor 83 — 85; banatska 80 — 82; eremska pariteta Indija 83 — 85; baška nova, sušena 65 — 67; za december - januar 58 — 60; banatska, nova, sušena 62 no 64; eremska, nova, sušena 65 — 67. — Moka: baška, banatska (v oklepajih eremska, slavonska) »0g« in »0gg« 190 — 210 (187.50 — 197.50); »2« 170 — 190 (167.50 do 177.50); »5« 150 — 170 (147.50 — 157.50); »6« 125 — 145 (122.50 — 132.50); »7« 110 do 115 (107.50 — 112.50); »8« 105 — 110 (105 — 110). — Otrobi: baški in eremski 82 — 84; banatski 77 — 79; baški ladja 88 — 85. — Fitol: baški beli 140 — 142.50.

BOMBAZ

+ Liverpool, 5. oktobra. Tendence mirna. Zaklj. tečaj: za okt. 6.62 (6.62), za dec. 6.59 (6.59).

+ New York, 5. oktobra. Tendence vztrajna. Zaklj. tečaj: loko 12.45 (12.40), za dec. 12.22 (12.17).

gospodinjstvo očetu, ki je vdovec, potrdita na prijavi dva aktivna ali upokojena državna uradnika.

Ob tej priliki se državni upokojenci in upokojenke opozarjajo, da morajo javiti finančni direkciji v Ljubljani vsako izpremembo v družinskem in imovinskem stanju, ki ima za posledico, da jim osebna ali rodbinska draginska doklada ne pripada več. Zlasti so dolžni takoj javiti, če se otroci nehalo šolati med šolskim letom, če dosežejo dohodke nad 200 Din mesečno bodisi v denarju ali naravi, če hčerka neha voditi očetu vdovcu gospodinjstvo ali če otrok umrje.

Neglede na oktoberski rok za vložitev prijave mora vložiti vsak državni upokojenec, preden se mu začne izplačevati pokojnina, prijavo za prejem draginskih dokladov, sestavljeno po gorajših navodilih in priložiti naslednja dokazila: a) za uživanje rodbinskih draginskih dokladov za ženo poročni list; b) za izplačevanje rodbinskih draginskih dokladov za otroke njih rojstne liste; c) če se zahteva rodbinska draginska doklada za otroka, starega nad 16 let, ker je trajno neopoben za delo in pridobivanje, potrdilo dveh državnih ali samopravnih zdravnikov, da je neopoben za pridobivanje nastopila pred 16. oziroma če se je otrok redno šolal, pred njegovim 23. letom starosti. Vse te listine so proste takse, če je na njih označeno, da so izdane zaradi prejemanja draginskih dokladov. Poročni in rojstni listi otrok se prilože samo k prvi prijavi ob upokojitvi, pozneje pa samo, če nastanejo izpremembe v rodbini, ob rojstvu otrok ali ob ponovni poroki.

Kakor smo obveščeni, so bile izdane za prijave posebne tiskovine, ki se dobe po trafikah v vseh večjih krajih (za 1 Din), lahko pa se naročijo tudi pri Društvu državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani (za 1 Din in 50 par poštne).

Rdeči križ in nacionalna društva na Ježici

Z Ježice pri Ljubljani nam pišejo: Z ozirom na pojasnilo banovinskega odbora Rdečega križa, priobčeno v »Jutru«, prosimo, da priobčite naslednje ugotovitve: 1. Krajšnji odbor RK na Ježici je odklonil prapje na znani spomencil Nj. Vel. kralju. 2. Pobiral je članarino nereditno ali jo sploh ni pobiral. 3. Do razpusta Katoliškega prosvetnega društva ni prav nič deloval. 4. Po razpustu tega društva je za-

obzorje v svoji stroki in splošni izobrazbi.

Kakor se dogaja pri sposobnih ljudeh, se je kmalu zvil v svoje delo.

Bil je prepričan, da bo gospod šef z njim zadovoljen. Toda uštel se je. Gospodu Hruschki bi bilo ljubši čim večji nevednež, ne pa takle nadobudni mladenič, ki je prekašal plitve duševne zmoglosti gospoda svetnika, ki se z njim tako rad ponašal.

Nekoč mu mladi praktikant ni napravil nekaj po volji. Stvar je bila v načelu pravilna, toda gospod svetnik jo je hotel imeti na svoj stari, predpotopni način. In nahrulil je mladega moža kakor se »višji sarži« spodobli.

Ko je svetnik utihnil, je Horaček nedolžno pripomnil: »Da, da, saj pravim, gospod profesor Horky je imel čisto prav!«

»Kaj pravite?« je hlastni gospod Hruschka v domnevi, da mu Horaček odgovarja.

»Da je imel profesor Horky čisto prav.«

»In kaj je dejal?« je vprašal gospod svetnik ves potan od jeze.

Toda Horaček ni črnil nobene več.

Podobni prizori so se ponavljali, kadarkoli je svetnik ukazal nekaj nepraktičnega.

»Kaj vruga je rekel ta profesor«, se je togotil svetnik sam pri sebi, kadar je Horaček na znani način vzdihnil.

čal prirejati sestanke, predavanja in dramske predstave s istimi igralci in v istem prostoru kakor poprej KPD. 5. Predsednik jeziškega RK je ob času proslu- lili shodov in demonstracij nosil zeleno kravato in zelen klobuk, ki sta bila simbol takratnih punktšev. 6. V januarju t. l. je odbor RK imel občni zbor, na katerega bi imel po čl. 43, odstavek 6. »na najugodnejši način povabiti sedem dni pred sestankom člane društva«. Odbor se ni ravnal po tem členu in je občni zbor sklical na tak način, da ni bilo mogoče vsem članom vedeti, kdaj in kje se vrši, ker je po izjavi takratnega tajnika bilo vabilo nabito v zaklenjenem Društvem domu, kar gotovo ni bilo najugodnejše za vse člane. 7. Proti nepravilno sklicanemu občnemu zboru so se na banovinski odbor RK dne 6. februarja t. l. pritožili nekateri nepovabljeni člani, ki pa čakajo še danes na rešitev te pritožbe. 8. Zaradi tu navedenih dejstev, za katere vse vsa Ježica, so od priveditve RK izostala v s kulturna in nacionalna društva, občinski odbor in učiteljski zbor.

Zato vprašamo vodstvo banovinskega odbora RK, kako je moglo trditi v »Jutru«: »pojasnilo 1. da so očitki neutemeljeni; 2. da je preiskalo vse prejetе pritožbe, ko je v soboto, 15. septembra ob pol 12. uri ležal še neresen akt cele zadeve na mizi referenta pri RK v Ljubljani in ni bil do danes še nihče od pritožnikov o tem zasilžen; 3. da so očitki naslovljeni na jeziški RK, brez stvarne podlage?!

V očiščenemu temu izjavljamo, da bomo kakor do sedaj, tudi v prihodnje nastopili z vsemi dovoljenimi sredstvi proti vsaki zlorabi nacionalnih, kulturnih ali humanitarnih ustanov v dosegu političnih ciljev tistih ljudi, ki hočejo pod krinko RK in drugih institucij priti na površje.

Hajduški pomočniki pred sodniki

Letos pomladi so orožniki med hudo borbo v beograjski okolici ustrelili nevarna razbojnika Milisava Sušica in Miloša Mitrovića, ki sta zagrešila veliko število razbojev celo nekaj kilometrov daleč od Beograda. Razbojnika so dolge mesece zasledovali močni orožniški oddelki, a večkrat je za njima zmanjkala vsaka sled, kakor da bi se bila vdrla v zemljo. Njuno hajdukovanje je bilo mogoče samo zaradi velikega števila pomagačev. Eni so hajdukoma pomagali iz stahu, drugi zaradi koristi, tretji pa iz obeh razlogov. Med preprostimi ljudstvom so se o hajduških dvojici, ki je tolikokrat odnesla pete svojim zasledovalcem, razširile vsakovrstne legende, ki so seveda tudi pripomogle do tega, da sta razbojnika med ljudstvom tolikokrat naletela na korisno pomoč in varstvo.

Pred beograjskim okrožnim sodiščem je sedaj 10 hajduških pomočnikov, med njimi so 4 ženske. Ti obtoženci so Sušicu in Mitroviću večkrat nudili zavetje ter izkazovali tudi razne druge »službe«. Dve obtoženki — mati in hči, pa sta bili ljubici razbojnika Sušica. Vse obtožence je zagovarjalo, da so bili prisiljeni pomagati hajdukoma, bojeje se nuneza maščevanja.

Kdo ne bi hajduku vsega storil, kar zahteva, ko smo vendar bili pribe, kako ga brez vsakega uspeha išče toliko orožnikov,

Regulacija Ljubljane tretjič oddana

Ljubljana, 6. oktobra

Dopoldne se je pri terenski sekciji za regulacijo Ljubljane vršila tretja licitacija za oddajo regulacijskih del na odseku od Novega trga do Spice. O stvari, ki vzbuja v naši javnosti prav napeto zanimanje — saj zavisi od ugodne rešitve tega vprašanja zaposlitev približno toliko delavcev, kolikor jih ima mestni socialnopolitični urad stalno brezposelnih na brenicu — je »Jutro« sproti poročalo. Po uradnem proračunu je za dela na tem odseku, s katerim bo zaključena regulacija Ljubljane v mestu, predvidena vsota 6.680.000 dinarjev. Pri prvi licitaciji je pred meseci podjetje Dukić sprejelo ta dela z 12,76 odst. popusta na proračun, a ministrstvo je licitacijo razveljavilo in odredilo nov razpis. Pri drugi licitaciji je prav tako izločilo delo podjetje Dukić, s tem da je sprejelo popust 12,78 odst., a oddaja je bila vnovič razveljavljena. Danes dopoldne je bilo Dukičevu podjetje edini licitant in je prevzelo delo z zvišanim popustom 12,79 odst.

Dejstvo, da se med našimi gradbenimi podjetniki pri vseh teh številnih licitacijah za Ljubljano oglašajo zmerom redkejši interesi, priča o tem, da je ureditelj Ljubljane zašla v neko latentno krizo. Medtem ko se oddaja del zmerom iznova odlaš, pa prihajajo spet novi jezenski nalivi, ki opozarjajo, da je regulacija neodložljiva. Če velja kje to pravilo, velja brez dvoma pri urejevanju reke, od katere zavisi gospodarski prospek vsa obsežna zaledja, da je izgubljen čas izgubljen denar. Zelja mestne občine in podjetja, želja delavcev v Ljubljani in kmetov na Barju je pač, da bi se delo v strugi brez odloga pričelo.

je dejal neki starejši kmet iz Boždarovca.

V tej vasi sta si hajduka večkrat z lah-koto nagrabila obilico plena. Nekajkrat sta se zvečer pojavila v hišah premožnih posestnikov. Kakor so pozneje žrtve same pripovedovale, sta prišla v hišo lepo mirno kakor na »slavo«. Zbrani družini sta se mirno predstavila kot hajduka ter ji lepo razložila, naj izroči slepa denar, ker bi jima bilo zelo žal, če bi se zgodilo kaj neprijetnega. V Boždarovcu sta v vseh primerih dobila, kar sta zahtevala, in ko so bili alarmirani orožniki, sta bila že daleč proč ali pa v kakem varnem zavetju, ki sta si ga izsilila ravno tako, kakor poprej denar.

Med obtoženci je tudi 4letna vdova Darinka Ranković iz Draževca, pri kateri sta hajduka prebela med prvimi smrtjo. Vdova je pripovedovala sodnikom, kako sta prišla hajduka zgodaj zvečer v njeno hišo. Pripravila jima je večerjo in prenočišče. Na vprašanje, kako da se je zatekla baš v njeno hišo, je žena mirno odgovorila:

— Privreda ju je njuna usoda!

Zjutraj, ko je šla žena napajat živino, je videla, kako se bliža hiši skupina orožnikov. Vrnila se je v hišo drhteča od strahu.

— Pa menda niso orožniki, jo je vprašal razbojnik Sušić.

Ko je potrdila, da so, sta razbojnika pograbila puške in tekla iz hiše. Pol ure pozneje je bilo z njima končano.

Resnica pod vešali

Na smrt obsojeni je rešil kazni dva soobsojenca

Vransko okrožno sodišče je pred nekaj meseci sodilo Randjelcu Stojanoviću iz Mr. tvice pri Vlačićem hanu, ki je bil obtožen, da je umoril svojo ženo Stano.

Stojanović, preprost kmet, je več let živel v najlepši slogi s svojo ženo Stano, ki mu je rodila štiri otroke. Toda se je potem zgodilo, da se je Randjelc spoprijaznil z lepim dekletom v svoji vasi, Jelico Rajković, pa je začel zanemarjati ženo in jo naposled tudi pretepal in mu

SPORT

Predavanja zdravstveno - vzgojnega odseka LNP

V četrtek se je v Ljubljani vršilo prvo predavanje zdravstveno-vzgojnega odseka LNP — Lepo zanimanje med sportniki

Razveseljevalo je bilo v četrtek zvečer po gledali v dvorano OUZZ, ki so jo napolnili naši mladi sportniki 12 ljubljanskih klubov ter z zanimanjem sledili nad vse poučnemu predavanju. Polnoštevilni obisk je pokazal, da tudi vodstva sportnih klubov pravilno razumejo pomen in najuostrovnost zdravstveno - moralne vzgoje sportnikov in podpirajo prizadevanje LNP in njegovega odseka, ki je s tem večerom otvoril cikel svojih predavanj. Na žalost pa je bilo ostalo sportno občinstvo slabo zastopano ter svetujemo LNP, da polaga pri svojem pokretu več pozornosti na propagando, ki jo zahteva sodobnost.

Pogrešali smo tudi odposlanec merodajnih oblasti, ki so gotovo zainteresirani na tem pokretu in priporočamo LNP, da jih posebno vabi in prosi za sodelovanje.

Predavanja je otvoril g. Kurek, ki je v imenu LNP, posebej pa v imenu zdravstveno-vzgojnega odseka pozdravil navzoče te. V kratkih besedah orisal pomen teh predavanj. Poudaril je, da je LNP prvi od takšnih sportnih ustanov, ki je spoznal potrebo smotne sportne vzgoje pri mladini in občinstvu, pri katerih bo sodeloval: pravi smisel sporta, na drugi strani pa pomagala odpraviti kvarne strani nepravilnega pojmovanja sporta.

Za uvodno je podal besedo prvemu predavatelju, g. dr. Prodanu, ki je z zdravstvenega stališča opozoril na pozitivne in negativne zakone telesne vzgoje, ki jih je potrebno upoštevati pri sportnem udeleževanju.

stovanju, kakor tudi na pravilno pojmovanje telesnega sporta. Svoje izstopne nauke je zaključil s željo, da bi s resnim delom pripomogli do zboljšanja nivoja našega sporta v zdravstvenem in moralnem oziru, kajti kmoti hočemo duševno in telesno zdravega državljanca.

Za njim je govoril g. dr. Tomo o splošnem naraščajočem zanimanju do nogometnega sporta in obenem pokazal na njegove slabosti, ko se ta igra pri nepravilnem razumevanju izprevrže v strast in začnejo zbuhati atletske instinkte. Končal je s apelom na nogometne klube, zveze in podzveze, naj s vso vlogo skrbijo tudi za duševno stran svojih igralcev s tem, da jim nudijo knjižnice in dobra predavanja.

Kot tretji predavatelj nam je g. dr. Ahčin objasnili blagodejni vpliv pravilne gojitve sporta za življenje, dednost in družabno življenje, posebno pa na harmonični razvoj duše in telesa.

Vsi predavatelji, katerih predavanja so trajala skupaj dobre pol ure, so bili nagrajeni s burimi aplavzom, kar je dokaz, da so njihovi nauki napravili na sportnike najlepši vtis.

Večer je zaključil g. Kurek, ki se je zahvalil g. dr. Prodanu in opozoril na navzoče, da so bila ta predavanja samo uvodna, katerim bodo sledila podrobnejša in po vsebini zanimiva ne samo za aktivne sportnike, temveč tudi za ostalo sportno občinstvo.

Hermesova proslava

V prvem delu nogometnega turnirja je zmaga druga garnitura Ilirije — Zmerno igre s slabim nogometom.

Nogometni del hermejske proslave 15. letnice je imel včeraj svoj uvod s tekmo rezerv rezerv sodelujočih moštev. Hermesu se je posrečilo za svojo proslavo organizirati tekmovalne dvajsetih moštev, ki v treh skupinah — juniorski, rezervni in prvih moštev — tekmujejo za troje pokalov. Dodati bodo juniorji in prva moštva igrali danes dopoldne in popoldne, so rezerve absolvirale svoj del večerne popoldne. Po propozicijah sta nastopila po dva para v igri 2-krat 30 minut, nakar sta zmagovalca v finalni tekmi, tudi 2-krat 30 minut, odločila, komu naj pripade pokal, določen za zmagovalca med rezervami.

Dve uvodni tekmi nista prav dosegli svojega namena. Obe tekmi sta nudili dohaja povprečen nogomet, igri sta bili mestoma začetniški. Šele drugi del finala je prinesel nekaj več razgibanosti na polje. V naslednjem rezultatu:

Hermes : Slaga 1:1 (1:0)

Igra je bila večinsko izenačena, je deloma je Hermes mogel doseči nekoliko premoga. Rezultat ustreza poteku igre. Sodli je g. Vidic, ki je po propozicijah tudi izvedel žreb; ta je odločil za Hermesa.

Ilirija : VK Triglav 4:1 (1:1)

Od Triglava se je pričakovalo nekoliko več. Toda s predvedeno igro ni mogel zadovoljiti. Igra je bila prvi polčas precej nedolžna, v drugem delu pa je ilirijanska garnitura izšla rezultat, ki jo je opravil za udeležbo v finalu. Sodli je g. Lukežič.

Ilirija : Hermes 6:1 (2:0)

V prvem delu finala je bilo precej zavrta in v igri. Dva gola naskoka je Ilirija dosegla bolj po nerodnosti hermejskega vratarja, kakor po svoji igri. Proti koncu polčasa si je celo Hermes priboril nekaj premoga v polju, toda napad ni bil sposoben doseči gol. V nadaljevanju igre je Ilirija razvila igro in preprečevalno dosegla visok rezultat. Edini gol za Hermesa je dal sam ilirijanski vratar. Sodli je g. Dolinar.

S tem si je Ilirija priborila prvi pokal in so njeni pristaši pozdravili uspeh moštva.

Današnji nogomet v Ljubljani

Na igrišču Hermesa se bodo danes vršile glavne nogometne tekme v okviru proslave 15-letnice Hermesa. Spored je naslednji:

Dopoldne ob 9. juniorski turnir: Igrata para Primorje : Korotan in Hermes : Ilirija. Popoldne ob 14. glavne tekme: Hermes : Slagan, Ilirija : Reka.

Zmagovalca obeh turnirjev prejmeta pokale, ostali spominske diplome.

Danes se tudi nadaljuje prvenstvo drugega razreda.

Jadran : Reka

Na igrišču Reke ob Tržaški cesti se bo, sta ob 10. dopoldne ob vsakem vremenu srečala Jadran in Reka, ki sta gotovo najresnejša kandidata za prvo mesto. Govoriti o zmagi ene ali druge enajstotice, je težko, ker so moči zelo izenačene. Reka je v toliko v prednosti, ker igra na lastnem igrišču. To prednost pa bo Jadran skušal izenačiti z borbenostjo.

Korotan : Mars

Ob 15. igrata na igrišču Slovana Korotan in Mars. Vsa dosedanja srečanja teh klubov so bila zelo zanimiva. Korotan se bo skušal revanžirati Marsu za spomladanski poraz.

Ker je vstopnina nizka, se pričakuje, da bo sportno občinstvo, zlasti simpatizerji obeh klubov, v velikem številu obiskalo tekmo.

Pomembna izjava min. dr. Andjelinovića o reorganizaciji našega sporta

Beograd, 2. oktobra.

Včerajšnjih sokolskih lahkoletskih tekm na igrišču beogradske Jugoslavije se je udeležil tudi minister za telesno vzgojo naroda, dr. Grga Andjelinović, ki je ob tej priložnosti izrazil svoje največje zadovoljstvo, da se sokolstvo v toliki meri posve-

ča lahki atletiki, in menil, da morata sport in sokolstvo kot najmočnejši organizaciji v naši državi delovati v tesni zvezi med seboj in da si bo s svoje strani prizadeval, da ju zblizja kar najbolj mogoče med seboj. Na pripombo, da je razvoj sporta največje važnosti za naš narod in da bi se predvsem moralo gojiti plavanje, veslanje, lahka atletika in smučanje, je minister odgovoril:

— Vem in se popolnoma strinjam s tem mnenjem. Država ne more ostati pasivna, ko gre za dogodke, ki se vrste drug za drugim, in stvari, ki se dogajajo v našem sportu. Kakor je država s pomočjo šole vzela v svoje roke duševno vzgojo mladine, tako je absolutno potrebno, da država nadzoruje tudi telesno vzgojo mladine. So sporti, ki me nikakor ne morejo navdušiti, toda ker poznam vrednost ravno prej navedenih sportov, bom, kolikor pač ostane tudi v bodoče minister za telesno vzgojo naroda, strogo skrbel za to, da pride do vseslovesne reorganizacije našega sporta. Seveda bo to odvisno tudi od finančnih možnosti za sodelovanje s strani države, toda upam, da bomo postopno to izvedli. Z razmerjem, kakor so danes v posameznih sportih, obstojata dva sredstva.

— Ker smo tu na igrišču, naj pripomnim, da mi mnogo uglednih sportnikov prihaja z vprašanjem, ali je nogomet, kakor so gojili pri nas v Jugoslaviji in ki vidi za seboj toliko slabih strani, sploh sport? Jaz posebno cenim lahko atletiko, ker vem, da je lahka atletika podlaga vsakemu drugemu sportu, da je potrebna vsakemu sportniku in Sokolu, pa si bom tudi prizadeval, da ji bom pomagal in jo populariziral. Ne morem in ne smem dovoliti, da bi se v posameznih saveznih delih, kakor se je dejalo do sedaj, in smatram, da bom moral storiti zelo energične ukrepe, da rešim sportu njegov pravi značaj in njegovo vzgojno vrednost, pa naj bi moral postopati proti posameznim saveznim, ki nečisto delati, kakor bi morali.

Odlične besede ministra za telesno vzgojo naroda bodo gotovo našle najbogatše odzive odmeva v vrstah vseh pravih sportnikov, ki so se vedno borili za integralno ostvarevanje načela, da sport bodi res sport in nič drugega ko sport, ne pa torišče pobesnelega lava za osebam in klirskimi koristmi. Vsek pravi sportnik in z vsemi njimi pa tudi vse pravemu sportu iskreno naklonjeno najširše občinstvo ter vsa naša javnost bodo brez dvoma s največjim veseljem pozdravili reorganizacijo našega sporta, ko se izvede tako, kakor napoveduje minister za telesno vzgojo naroda.

Avtomobilske dirke v Brnu

Brno, 5. oktobra.

Zmagovalci svetovnih imen: Nuvoletti, Chiron, von Stuck, Fagioli, Caracciola. Za veliko nagrado Španije, Francije, Švice in Italije, Velika nagrada prezidenta češkoslovaške republike.

300.000 gledalcev in vse Evrope je bilo priča velikemu dogodku, ki se je odigral v najnovejših dirkalnih avtomobilih. Kdo ne pozna Nice, Monze, Monaca, berlinske Avus — krajev z nič manj znanimi smagovci? In Masarykov okrog, 29 km dolgo progo gladke asfaltirane ceste v neposredni bližini Brna, kjer se je potegovalo že toliko tekmovalcev za slavo? Mnogi so uspeli, mnogi pa so bili razočarani. Poslednja žrtev je padla na treningu v petek 28. septembra: mlad češkoslovski Brazil.

Kakšno je življenje v takšnih dneh v mestu? Vse je nekam nervozno, čuti se nov duh, tempo novega življenja. Avtomobil se gromadijo in postajajo vzdolž širokih cest. Značke: Francija, Italija, Nemčija, Poljska, Avstrija, češkoslovaška. Veliki kamijoni vozijo dirkalne vozove, skrbno skrite, da bi bilo tem večje presenečenje. Rekordir se dobivajo v borbi silnih z najslabšimi.

Takšno presenečenje so pripravili letos Nemci s svojimi vozili Auto-Union in Mercedes Benz.

V petek in soboto je bil trening. Motorji so gromeli in stihali jih je bilo prav v mesto. Tako je bilo dopoldne. Zvečer pa so prišli v kavarno Nuvoletti, Hans von Stuck in drugi — mirno in neopazeno s cigareto v ustih in polni hladnokrvnosti. Natakaj se vzemirajo, postrežba povsod in rado. Vednost. Povsod so z njimi mlade dame — ali so to mehaniki ali prijateljice, bogve Nuvoletti se je zaletel v soboto ob telegrafski drog in razbil svojo limuzino. On,

Kdor uporablja Henko pere lažje in ceneje!

Henko odloči vso umazanino in odstrani madeže. S pranjem boste prej gotovi, če se poslužite prednosti, ki Vam jih nudi Henko.

Henko za pranje in čiščenje

roda. In se žela, da se njegove odlične besede čim prej izprejme v ravno tako odlično dejanje, dani obžalujejo, da ni v našem sportu samem tiste mogočne sportne zavesti, ki bi ne dovoljevala takih izrodov, kakor ga kvarijsko danes, ali pa bi jim, če bi se že pojavili, zatrla s svojo lastno močjo, ne da bi morala posegati v njegovo svobodno dejanje in nehanje državna oblast. Ker pa je to dejanski potrebno, naj se zgodi čim prej in čim temeljitej!

Službene objave LNP

(Seja k. o. 4. oktobra 1934.)

Navzoči: Kralj, Logar, Bucik, inš. Kušlj, Grabrijan, Trškan, Kostelnik, Tomšič, Božič.

Po nalogu JNS se zastlišta Bertonec Josip (Primorje) in Berglez Lado (Ilirija) ter se zapisnik o zastlišanju odstopi u. o. Vzame se na znanje opravilo Avgusta Klančnika in se njegova zadeva preloži na prihodnjo sejo; poziva se Klančnik, da se udeleži zastlišanja na prihodnji seji.

Kaznuje se po § 18 kaz. prav. v zvezi s § 13 kaz. prav. Albert Pavšek, Korotan, Ljubljana, s sedemdesetno zabrano igranja; kazneni potoči 12. oktobra 1934. Kaznuje se po § 18 kaz. prav. v zvezi s § 18 kaz. prav. Otton Aljancič, Slavia, s sedemdesetno zabrano igranja; kazneni potoči 12. oktobra 1934. Zabeleži se izjavitelj Viktorja Kamnikarja, Svoboda, Lj., na tekmi Grafika : Svoboda 9. septembra 1934. Kaznuje se po § 18 kaz. prav. Lado Uhan, Slagan, s 14-dnevno zabrano igranja; kazneni potoči 19. oktobra 1934. Kaznuje se po § 18 kaz. prav. v zvezi s § 13 kaz. prav. Lado Kobal, Slagan, s sedemdesetno zabrano igranja; kazneni potoči 12. oktobra 1934. Kaznuje se po § 18 kaz. prav. Milan Stupica, Grafika, s sedemdesetno zabrano igranja; kazneni potoči 12. oktobra 1934.

Poziva se Slagan, da pripravi do prihodnje seje k. o. konkretne dokaze v zadevi nastopov Kolarica Ervina pri dvajsetih klubih.

Kaznuje se po § 18 kaz. prav. v zvezi s § 13 kaz. prav. Danilo Furjan, Reka, s sedemdesetno zabrano igranja; kazneni potoči 6. novembra 1934. Kaznuje se po § 28 kaz. prav. v zvezi s § 18 kaz. prav. Ivan Trček, Mars, s sedemdesetno zabrano igranja; kazneni potoči 12. oktobra 1934.

Kazenska zadeva igralcev Bratstva in Svoboda — Zg. se da ad acta. Kazenska zadeva Franca Šubotičnika, Jugoslavija, se odloči na prihodnjo sejo. Naprosila se u. o. da hruče nad klubom suspenza.

Kaznuje se po § 30 in 31 kaz. prav. Andrej Regner, Olimpi, s 14-dnevno zabrano igranja; kazneni potoči 19. oktobra 1934.

Prijava Mure v zadevi Franja Lacića se odloči na prihodnjo sejo.

Uvede se kazenska postopanje proti igralcem: Jože Koprivšek, Celje, Ivan Vinšek, Svoboda — Lj., Vil Maršec, Rapid, Vinčo Glavič, Simon Papež, oba Selemšar, Emanuel Goršek, Atletički, Ludvik Podbreznik. Vadi, oba Drava, Joso Ninkovič, Slaga.

Službene objave LZSP

(Seja 3. 1934-35.)

Na vprašanje nekaterih klubov, če kdaj je treba sporočiti sportni kolektor, dajemo naslednje pojasnilo:

Sportni kolektor vsakega kluba naj obsega vse tekmovalni program, ki ga namereva ta klub izvesti v tekoči sezoni. Terminski tip prireditelj naj bodo kolektor mogoče točni, vendar naj se ne smatrajo kot definitivni, ker bo TO LZSP sam določil termin tako, da preprosto kolizijo dveh ali celo več važnih tekmovalj. Posebno važnost naj klubi pogoja na ona tekmovalja, za katera je razpisen kak prehodni pokal, dalje razne prvenstva (Zasavja, Notranjske, Dolenjske itd.), memoriale, otvoritve itd.

ki prvi s vračjo brzino, je doživel katastrofo s 40 km.

Nedelja je Trnavci, Štefanec in avtomobil tekmujejo, kako čimprej preprejati množice na dirkališču. Procesije romajo preko polj, skoki gozdova. Ura je 9. Glavna tribuna naseljena, sedež stane 140 Kč, stojališče ob progi 15, 12, 8. Poslednje je za študente. Start je viden daleč na okrog, radlo deluje brezhibno. Množice postajajo ustrane, skrivnostno mir vladajo povsod.

Kolikoli bo mrtvih, — Kdo bo prvi?

Zastave vseh narodov, zastopanih s vozači, visoko plapolajo nad glavno tribuno. Odpirajo se kamijoni, tanki se praznijo. Motorji se vžigajo. Ura je 10... Ura je 10.30, čas za start; 17 vragov se zapodi s blazno hitrostjo v dir. Po eni minuti druga skupina lahkih. Borba je započeta, množice so razgibane, vse hiti na mesta čim udobnejša. Vsek ima tabelo in svinčnik. Po 14. minuti zaključijo prvo kolo Hans von Stuck, za njim drvi Fagioli, Nuvoletti in drugi. Vseh kol je 17, torej 500 km, od 10.30 dopoldne do 3. popoldne. Boj se stopnjuje, drug za drugim odpada. V 10. kolu odpove sam Chiron, trikatni zmagovalac na Masarykovem okrogu. Sonce pripeka, vse je v ognju, brnenje in brnenje, na zemlji boj na življenje in smrt, v zraku veliko vojaško bombno letalo, civilna letala in novost: avtorog.

Težka kategorija se kreči s 17 na 5 in lahka s 15 na 4. V prvi se bje boj, ki ga ni nikdo pričakoval, Nemci vodijo na svoji novih umolkah in mercedeseh. Ognji švigajo, plini vonjajo po stoterih dišavah. Prehitvejo se dirkači, pretijo in videti je, da se zdaj pa zdaj zgodi nekaj groznega, toda 80.000 Kč in 40.000 Kč jih žene do cilja. Zmagovalca čaka lovorjev venec in himna.

Hans von Stuck zmaga in zmaga na Avtoavionu v 3 urah 53 min. 27.9 sek. Za

JZSS svojih terminov: državno in slovensko prvenstvo, vojaško prvenstvo držav. Male antante, še ni definitivno določil, ker na svoje predloge še ni prejel končnega pristanka vseh sodelujočih držav. Vendar je zelo verjetno, da se bodo vršile te prireditve od 27. januarja do 2. februarja.

Klubi naj dalje upoštevajo, da bo posredno prvenstvo GZSP predvidena sredi januarja. LZSP je predlagal, naj bo isto odprto tudi za tekmovalce LZSP. Tozadevno še ni definitivno odločilo, vendar se s pristankom GZSP in JZSS skoro že lahko računa, ker se dobi na ta način termin, pripraven kot izbimo tekmovalje za sestavo državne reprezentance.

Podstavno prvenstvo LZSP bo predvidoma 17. do 19. marca, odprto ob reciproci tudi za šlane GZSP.

Prva nedelja v januarju je rezervirana za klubski dan. Ta termin naj se uporabi za klubsko prvenstvo. Medklubske tekme ta dan niso dovoljene.

TO LZSP bo sklepal o sestavi sportnega kolektora na svoji seji 16. t. m., zaradi česar morajo biti do tega dneva vse prijave predložene. Ta termin je določen, da mora zadostiti LZSP svojim obveznostim naspram JZSS glasom § 6, toč. 1. tekmovalnega pravilnika za smučske tekme.

Vsi klubi se obveščajo, da se tekom sezone dovoljenja za prireditve ne bodo izdajala, razen v res izjemnih primerih in če bo klub prošil za odobritev termina vsaj 4 tedne pred tekmo.

Sporočajo se cone tiskovne: verifikacijski pravilnik 5 Din, verifikacijska prijavila 10 Din, tekmovalna prijavila 0.25 Din, sodniški zapisnik za smučski tek 5 Din, sodniški zapisnik za tek in kombinacijo 5 Din, sodniški zapisnik za skoke in kombinacijo 5 Din kontrolni list za tek 0.25 Din, kontrolni list za daljavo skokov 0.25 Din.

Is OZDS. (Sklepi.) In tehničnih odborov se spremeni delegiranje za danes takole: na igrišču Slovana ob 15. Mars : Korotan Kušar, v Trbovljah ob 15.30 Rejke : Dobna Pfunder, v Zagorju ob 16. Slaga : Svoboda Jordan, v Celju ob 15.30 Celje : Svoboda Nemec. S. a. Pfunder se opozarja, da je tekma Korotan : Bratstvo v Kranju odpravljena.

Odbor za kaveljske junior-klub, pokalnih tekmovalcev: Tekma, Mars II : Reka se preloži na 9. uro, Sodl g. Botič. Tekma se ob vsakem vremenu.

Celje : Svoboda, Dames ob 15.30 se bo pričela na Glavič v Celju podstavna prvenstvena nogometna tekma med SK Celjem in SK Svoboda in Mariboru. Ker bo Svoboda napela vse sile, da doseže častan rezultat, bo moralo Celje, ki sedaj vodi v tablici, nastopiti s kompletno postavo in s boljšim napadom nego zadnje nedeljo, sicer utegne doživeti neprijetno presenečenje. Tekma bo gotovo zanimiva in napeta.

SK Ilirija (smučska sekcija). Sestanek damskega odseka v ponedeljek ob 19. v klubski sobi kavarne Evrope. Redni sestanek ob 19. istotam. Program kondicijskih treningov bo objavljen v sredini v dnevnem časopisu. — (Nogometna sekcija.) Ob 8.30 naj se javijo za tekmo s Slago na Stadionu: Magister, Zorman, Koch, Elset, Rohaček, Černak, Smerdu, Primožič, Kos, Hürner, Kveder, Franzot, Žitnik, Lah, Jenko. Juniorji sodelujejo danes dopoldne na Hermesovem turnirju. Zato naj bodo točno ob 9. na Stadionu: Kroupa, Zargi, Cvira, Mičetič, Gogala, Dežman, Elset, Eržen, Erber, Aljancič, Scagnetti, Rikter, Pere. Javite se g. Smerduju.

SK Reka, Dames ob 8.30 morajo vsi juniorji oddati opremo v garderobi. Kdor je ne prinese, ne pride v postavo.

TSK Slagan. Dames ob 9.30 morajo biti na igrišču Ilirije na Stadionu: Peil, Martinič, Kobal I in II, Marchiolli, Pere, Uhan, Smerekar, Jeranič, Ključec, Por, Stojkovič, Vodišek, Makovec in Roth. Ob

18. morajo biti na igrišču Hermesa: Bana, Dežman, Grom, Galla, Sinkola, Jovanović, Tuma, Janković, Garjol, Stojanović, Roman, Ključec in Vodišek. Opremo prekratbi na obe igrišči gospodar g. Fuček. V ponedeljek ob 20. v klubovi sobi pri Krušču strogo obvezna odobrova seja.

SK Mars, Dames ob 14. na igrišču Slovana: Zavri, Dolinar, Klingenstein, Ivo, Azo, Stane, Vrhovec, Novak, Strnad, Janez, Danče, Zupančič Tone. Blagajna: Pogacar Igo. Reditelji: Stražišar, Kocjan, Herman, Krašič.

SK Mars, Dames ob 18. naj bodo na igrišču Slovana v Zeleni jami naslednji igralci: Marko, Miloš, Polhe, Žigon, Kranjec, Hojer, Zadnik, Šerbec, Grčar, Tomšič, Lotrič, Sine. Igra se s rezervno Korotana. V primeru slabega vremena odpade tekma rezerv. Prvo moštvo naj bo točno ob 14. na igrišču. Pride naj sigurno Klemenčič. Blagajno prevzame Stražišar, Reditelji toč. no.

SK Mars, Dames ob 18. naj bodo na igrišču Slovana v Zeleni jami naslednji igralci: Marko, Miloš, Polhe, Žigon, Kranjec, Hojer, Zadnik, Šerbec, Grčar, Tomšič, Lotrič, Sine. Igra se s rezervno Korotana. V primeru slabega vremena odpade tekma rezerv. Prvo moštvo naj bo točno ob 14. na igrišču. Pride naj sigurno Klemenčič. Blagajno prevzame Stražišar, Reditelji toč. no.

SK Mars, Dames ob 18. naj bodo na igrišču Slovana v Zeleni jami naslednji igralci: Marko, Miloš, Polhe, Žigon, Kranjec, Hojer, Zadnik, Šerbec, Grčar, Tomšič, Lotrič, Sine. Igra se s rezervno Korotana. V primeru slabega vremena odpade tekma rezerv. Prvo moštvo naj bo točno ob 14. na igrišču. Pride naj sigurno Klemenčič. Blagajno prevzame Stražišar, Reditelji toč. no.

SK Mars, Dames ob 18. naj bodo na igrišču Slovana v Zeleni jami naslednji igralci: Marko, Miloš, Polhe, Žigon, Kranjec, Hojer, Zadnik, Šerbec, Grčar, Tomšič, Lotrič, Sine. Igra se s rezervno Korotana. V primeru slabega vremena odpade tekma rezerv. Prvo moštvo naj bo točno ob 14. na igrišču. Pride naj sigurno Klemenčič. Blagajno prevzame Stražišar, Reditelji toč. no.

Dames amaterske. Kljub temu, da se je amaterski sport pri naših damah razvil do zavidljive višine, te doslej niso imele organizacije, pri kateri bi lahko gojile ta sport v zadostni meri in pod strokovnim vodstvom. Zaradi tega je organizirala amaterska sekcija SK Ilirije damski odsek. Njegova naloga bo, skrajši pod svojim okriljem vse dame, od naraščajoč do tekmovalk, vsake starosti in vsake stopnje smučske znanja. Posebna pažnja bo posvečena turnirnim smučarjem, obvladavaj smučskih ilkov (slalom) izobrazbi smučaric in perfektni izveženih smučark. Smučska sekcija Ilirije vabi vse interesentinje na informativen sestanek, kjer se bo formalno vodstvo damskega odseka, sestavljen program kondicijskega gimnastičnega treninga, program treningov, tekmovalj, tečajev itd. Sestanek je v ponedeljek ob 19. v klubski sobi kavarne Evrope. Ker je to prvi organizirani damski smučski odsek, je pričakovati velikega odziva ne le s strani klubskih članic, temveč tudi s strani ostalih interesentinj.

Repertoar

Drama.

Začetek ob 20.

Nedelja, 7. Mlgo, dekle s Montparnasa, izven. Ponedeljek, 8. Zaprti.

Torek, 9. Hlapci. Premiera B.

Opera.

Začetek ob 20.

Nedelja, 7. Tihar. Opera. Izven. Znižane cene od 80 Din navzdol. Ponedeljek, 8. Zaprti.

Torek, 9. Hovanščina, C.

SESTIAKOVSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.15.

Sobota, 13. Rokovnjači. Otvoritvena predstava.

Nedelja, 14. Rokovnjači.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Nedelja, 7. Hlapci. Znižane cene.

Ponedeljek, 8. Zaprti.

Torek, 9. Idealni gospod. Premiera. Bloki.

Nedeljska predstava »Hlapci« ob znižanih cenah. Letošnja premiera te Cankarjeve popularne umešne je imela naravnost presenetljiv uspeh in ni bilo odobravanja občinstva ne konca ne kraja. Prva ponovitve tega dela bo v nedeljo, 7. t. m. zvečer. Da omogočimo obisk te predstave tudi manj premožnim slojem, veljajo že pri tej uprizoritvi znižane cene. Režija je Klovageva, glavne vloze igrajo Nakret, ki je dosegel kot Jerman popoln uspeh, Furijan, Kovič P., Košič, Grom in K

Richard Voss:

Rešitev iz vode

Skupaj z Judito sem ušel smrtni nevarnosti. Moja mati je zato vsa zamaknjena, zahvalno mašo je dala brati in prižgala pred podobo moje zaščitnice, svete Barbare, posvečene sveci. Mati pozablja, da je bila z menoj Judita Platterjeva, da sva bila oba v smrtni nevarnosti in da sva se oba rešila iz smrtni nevarnosti: da je torej nebo samo združilo mene in njo za življenje. Toda popisati hočem, kako se je to zgodilo.

Vodna nevarnost na Tirolskem! Poplava ob Eisacku!

To je treba doživeti. Iznenada pride voda, pride nevarnost: čez noč, v eni uri, v trenutku. Po dolgotrajnem močnem deževju. Ali pa če se utrga oblak in se treba ni, da bi se izili nad nami, ampak kje v pokrajini, ki je zelo daleč od naše doline. Ali pa če zabučijo v prvi pomladi podivjani jug in hitro stopi mehke množine snega v gorah.

Na vse strani se trgajo hudourniki z ledenikov in skal, iz globeli in kotlin. Stekajo se, zbirajo se, kakor gorski veletoki rujejo gozdove, odplavljajo prasti zemlje, trgajo stene. Medtem ko se v krajih zgornjih dolin vode že zbirajo, si mislijo prebivalci spodnjih vasi: »Saj še čas.«

Toda je že tu, včasih z bliskovito hitrostjo! Kar je bilo še pravkar majhen, živahno šumljajoč potok, je zdaj divje, besneče valovje. Rase in rase, šumi in šumi, divja in divja, narase v pošast, ki hlepi po plezu. Sukajoči in valeči se valovi trgajo bregove, podirajo jezove, stopajo iz strug in se vržejo na ubogo deželo, ki se ne more braniti. Zvonovi ihte in opominjajo:

»Voda! Voda!«

Nihče ni nanjo mislil, čeprav je ves dan pihal jug. Zjutraj je bilo čudežno lepo. Temnovijšnjevo nebo brez oblakov in niti sapice ni bilo pod vrhovi zlatih kostanj. Midva, Juditka in jaz, sva bila že od ranega jutra na poti: pes čez Bricken v Novo štifto, kjer sva pri samostanskem vrtnarju naročila mlada marelična drevesca, s katerimi hoče Judita zasadi vse polje.

Popoldne sva bila že nekoliko utrujena in nisva vedela početi nič pametnejšega, kakor da sva se šla »potepat z gradu tja ob rob zelenega Eisacka; najela sva čoln in pustila, da naju je reka počasi nesla navzdol. Rahljo sva drsela na mehkih valovih med bregovi, ki so bili gosto obrasli z grmovjem, dokler se nisva pripeljala do kraja, ki sva ga najraje imela. To je bil majhen otok sredi struge. Napravilo se ga vrbe, ki jih je voda odtrgala od brega. Vrtnarji so jih potem segnali skupaj in tu so se trdno zidale. Ko sva prišla tja, sem ovil verigo okoli nekega debla in se spizljal z Juditko iz čolna v lepo skrivališče. Tu sva se odpočila na gredi rumenih trobentice kakor sredi cvetočega zlata; obdajale so naju v solnčnem soju se lesketajoče stene poganjajočih vrh, okoli naju pa so mrmrali valovi mladega Eisacka, ki se je v cvetju, bičju in goščavju doloca skrivala, tako da se je to šumenje valov slišalo kakor nadzemska glasba. V grmovju je živigal kos, metulji so se sukali nad nama in iz zraka se je čulo brenčanje žuželk. O, ti moj ljubimci nebeski oči, kako je tvoj svet vendar lep, kako čudežno lep, z Juditko ob strani! Po dolgem iztegnjenem sem ležal jaz, veliki fant, na hrbtni, gledal s široko odprtimi očmi v lesketajoče se morje zračnih višav, prisluškoval vsem glasovom živga božjega sveta in čutil svojo mladost, svojo moč in svojo srečo, kakor vroč veletok v svoji duši.

Oba sva bila docela tiho; počivala sva pod zlatim cvetjem in solnčnem iskrenju; prisluškovala sva mrmranju valov in kosovemu petju. Hitro naju je obšla sladka utrujenost; trdno sva zaspala.

Šumenje me je zbudilo. Ne! Kipenje je bilo, bučanje. Zdelo se mi je, da vstaja iz globine, da pada iz zraka. Toda ni bilo viharja. Še vetrič se ni premaknil. Negibno so stale v rumeni večerni svetlobi vrbe, stalo je bičje. In neprestano kipenje in bučanje, o katerem nisem vedel, odkod prihaja, ali je še daleč ali že blizu.

Iznenada sem čutil, kako se je postelja iz trave in cvetja, kjer je Juditka še zmeraj sladko spala, močno stresla. Potem sunek, močan sunek; pograbil sem svojo bodočo nevesto s tal in jo trdno objel. Obenem sem začul skozi šumenje in bučanje reke pretresljivo zvonjenje.

V Brickenju je bilo plat zvona: »Nevarnost povodnj!«

In zdaj od vseh strani divji glasovi... Z vseh višav je donelo navzdol, iz vseh dolin in kotlin.

»Nevarnost povodnj!«

Z Judito, ki še drhtela ni, v rokah sem planil h goščavju, kjer je bil privezan čoln. Prerila sva se skozi goste vejveje. Nikjer ni bilo več videti čolna! Povsod okoli rjavi, razburkani, sukajoči se, besneči valovi, ki so odpeli verigo in odnesli čoln navzdol.

Znal sem plavati in lahko bi se bil rešil — sam. Judita je takoj spoznala smrtno nevarnost. Zaklicala mi je: »Reši se!« Odgovoril sem ji: »Ali ne veš, da si mi usojena za nevesto?« Tedaj se mi je nasmešila, česar se ni nikoli prej storila.

Zemlja pod nama je stekala in se zibala. Kakor bi nevidne, divje roke trgale najin otok; čez njegov rob pa je že voda naraščala in naraščala. Lahko bi bila preračunala, kdaj bo otok preplavljen, kdaj bova oba morala utoniti.

Breg je bil samotni, najbližji kraji so bili daleč stran; človeška roka naju torej ne bi mogla obvarovati smrti. Samo čudež. Razen tega bo kmalu temen mrak. In še zmeraj šumenje in bučanje, še zmeraj presunljivi klanci na pomoč — plat zvona.

»Nevarnost povodnj! Rešite se! Rešite se!«

Okoli naju so krožile raznovrstne ptice, kakor bi bile v smrtnem strahu. In kos, ki nama je živigal v spanju, je čepel tik zraven Judite na veliki cvetočega belega trna. Zdal me je začela moja mala nevesta prositi, naj se sam rešim — njej na ljubo! Da bodo moje roke brez dvoma dovolj močne, da se bodo lahko oprle divjim valovom in jih srečno preplavale. Judita je moledovala in se priljubila. Bila je tako nežna, tako krotka in tako dobra, da si tega se misli nikoli ne bi. Njene roke so se ovile mojega hrbtna, pritisnile je lice na moj obraz, šepetala mi je in mi dajala najslajša imena: naj ostanem njej na ljubo živ in naj jo pustim samo umreti.

O moji dobri materi mi je pravila, o mojem očetu, o moji prihodnosti in o tem, da bom nekoč pameten mož in dober človek, sebi samemu in drugim v veselje in v korist.

rist. V svojem smrtnem strahu za moje mlado življenje je našla zame besede, kakršnih še nisem čul iz nobenih človeških ust: ne iz ust kakšnega duhovnika, ne iz ust svoje matere. Z velikimi svečanimi besedami je sili otrok vame, naj ostanem živ.

Juditine besede so me opajale, da nisem čutil nič drugega kakor samo blaženost, ki me je do dna srca stresala z grozo.

Tesno objeta sva stala. Čedalje temneje je postajalo; bila je noč. Čedalje bolj so naraščale vode, okoli naju pa je tulilo bučanje in šumenje v globoki temi kakor vihar. Nisem mislil na svojo mater, ki je zdaj gotovo v smrtnem strahu zaradi mene; nisem mislil na prihodnost, o kateri sem sanjal samo velike reči — mislil sem samo na svojo malo Judito Platterjevo, ki bo z menoj umrla, če naju ne reši čudež.

Medtem ko sem še premišljeval, ali bi poklical svojo zaščitnico sv. Barbaro na pomoč, nama je že pomagala. Začutila sva iznova močan sunek, ki bi naju bil nedvomno vrgel na tla, če se ne bi bila oklepala vrhovih debel. Potem se je začel otoček sukati. Začel je krožiti, naposled pa se je odtrgal in se kakor splav z nama odpeljal po naraščajoči reki.

Bilo je čudežno lepo v mlačni majski noči pod lesketajočim se mesečnim nebom. Zdal je drsel najin splav posači, počasi; kmalu pa se je pognal z bliskovito naglico po Eisacku navzdol. Časih je zašel v vrtnice in se obračal na vse strani; dostikrat se nama je zdelo, da se potaplja, toda spet se je dvignil in zdrsil dalje.

Nič več nisva mislila, da je najino življenje v nevarnosti; nisva mislila več na najino zgodnjo smrt in na to, kako lep bi bil še lahko svet za naju dva. Sredi nevarnosti, ko je divjalo okoli naju penoče se vodovje, ko je tulilo nad nama šumenje in bobnenje višav, ko je razbijalo zvonjenje, sva mislila samo nato, da se ljubiva, da sva skupaj, da bova skupaj umrla.

Na nikakšno rešitev nisva več upala... Tesno sva bila objeta in čakala na smrt. Vsa trenutke sva pričakovala, da se bo najin otoček pod nama raztrgal, da bova utonila v rjavih vodah, in zato sva se tako tesno, tesno objemala.

Nič več nisem mislil na svoje cvetoče življenje in zgodnjo smrt; tudi ne na svojo sladko mater, ampak mislil sem brez prenehanja samo na Judito in na to, da pojdem z njo vred v smrt.

Zato se nisva prav nič več bala, bila sva docela mirna in čutila sva se srečna. Majska noč, ki naj bi postala najina smrtna noč, je bila čedalje svetlejša. Na nebu ni bilo oblaka; samo vojska zvezd in zlati mesečev srp. Plaval je visoko nad nama kakor nebeško znamenje.

Ob Juditini strani na veji cvetočega belega trna je spet sedel kos. Glavo je vtaknil pod peruti in zaspal. Samo enkrat sem izpustil Judito, stopil do roba in razdelil vrbove veje... Vse naokoli nič drugega kakor divja, valovčeva voda, nad njo v nežni sopari gorovje. Kjer je bil breg zelo visok, so ogroženi prebivalci naložili visoke grmade in jih zažgali. Plameni so švigali pod nebo, kakor ogromne plamenice so svetili razdejanju. In okoli ognja stražeti, v strahu čakajoči ljudje.

Ti bi naju bili lahko rešili!

Nekajkrat sva bila docela blizu brega in ognjev. Toda vrbove grmovje je bilo pregoščo, da bi naju bil mogel kdo opaziti. Kričal sem. Vendar pa me skozi vse divje glasove vode in viharja ni nihče čul. Tako naju je gnalo dalje in dalje skozi obehajano majsko noč, in midva sva izvedela, kako lepo je življenje in kako lepa naj bo po slednja najina noč na svetu.

Toda prešeren sem pa še bil v svoji poslednji noči življenja. Dejal sem Juditi, da bi jo spjel v skušnjavo:

»Toliko najinega otočka je že vodo odtrgalo! Vrhom pod nama so se že tako zrahajale korenine, da naju ne bodo mogle več dolgo nositi. Enega izmed naju bi morda še nosile. Toda le enega!«

Kaj mi je na to odgovorila Judita? Niti besede!

Odtrgala se je od mene, toda takoj me je spet objela z obema rokama. Za trenutek je ostala negibna in poljubila me je na usta. Trikrat me je poljubila. Trikrat sem čutil njene mehke, tople, nežne ustnice, kako so se pritisnile na moje. Potem pa me je izpustila, z ustnicami in z očmi se mi je nasmešila, in — kakor martinček se je spizljal od mene, k vrbam, da bi se brez besede vrgla skozi grmovje v rjave, tulilce valove.

Ker je mogla zrahajana ladica nositi le še enega izmed naju, je hotela iti od mene; da bi mi dala poslednjo močnost rešitve, se je hotela vreči v vrtnice; zapustiti me je hotela; umreti je hotela brez besede, brez stoka — potem ko me je nežno poljubovala.

Z bliskovito naglico sem moral priskočiti. Komaj sem jo še prijel in s silo zadržal, tako hitro in spretno se je izvil skozi vrbe.

Zdal pa sem jo trdno držal, trdno na svojem srcu!

Pri tem se je kos zbudil in veselo razžujgal.

Kakor vrisk se je slišalo.

In potem se je zgodil drugi čudež: rešila sva se! Pomoč je prišla, ko je bil najin čolnček že tako majav in nezanesljiv, da naju ne bi bil mogel več dolgo nesti. Že sva videla, kako se pod nama voda lesketa; že sva čutila, kako nama oplakuje noge. Samo še nekaj minut bi šlo najino življenje.

Tedaj pa se je otok iznenada na sredi prekal... Toda namestu da bi se potopila, sva trdno naselila na bregu. Prav v trenutku, ko bi naju morali valovi pogoltniti, naju je zaneslo na kopno.

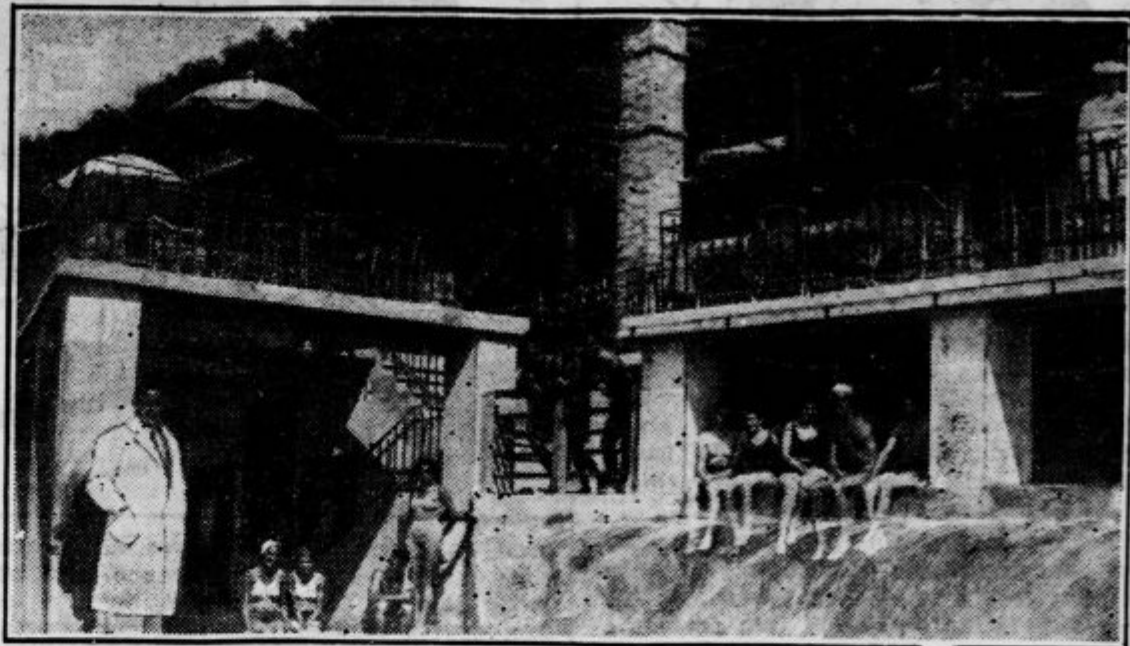
Kos je odletel.

Ko sva bila na tako čudežen način rešena, sva imela pred sabo vse življenje kakor svetlikačbo se pomladansko trato, kjer bova lahko zmeraj hodila z roko v roki, ko bo vonj cvetja okoli naju, nad nama zmagoslavno žvrgolenje škrlanjčkov, ko se bova kopala v solncu.

Ker sva še pravkar gledala smrti v obraz, si nisva mogla več misliti, da je še kaj takega na svetu mogoče; na svetu, kjer se dva mlada človeška otroka ljubita in sta srečna.

V ordinaciji Elektrike

Uspehi zdravljenja z elektriko v Ormožu

V modernem kopališču zdravnika dr. Majeriča (na levi)

Ormož, oktobra.

Nedavno tega sta moskovska profesorja Čičevski in Vasiljev odkrila ogromen pomen elektrike v bioloških pojavih. Po dolgotrajnih poskusih sta ruska učenjaka dognala, da se v živih organizmih razen izmenjavanja vode, plinov in beljakovin vrši tudi izmena elektrike. Kri in stanično tkivo sta polna elektrike, ki se medsebojno izmenjava: kri oddaja svojo električno staničnemu tkivu, letó pa spet svojo krvi. Po dognanju prof. Čičevskega zavisi zdravje organizma in njegovo normalno delovanje od pravilnosti izmenjave te elektrike.

Elektrika je v večji ali manjši meri v ozračju, ki ga tudi ionizira t. j. molekule atmosferskih plinov razbija na delce s pozitivnim in negativnim polom. Ti loni prihajajo v človeško telo z dihanjem ali skozi kožo.

Prof. Čičevski je s poskusi dognal, da deluje večja količina negativnih ionov v ozračju ugodno na rast živali in rastlin, obratno pa je vpliv pozitivnih ionov na žive organizme škodljiv.

Ruska znanstvenika sta imenovala ta proces delovanja negativnih ionov na žive organizme »aerionizacija« in jo začela uporabljati v industrijske svrhe. Pri perutnini sta dognala povečanje teže, zboljšanje potomstva in pad umrlivosti, pri govedu sta opazila hitrejšo rast in povečanje mleka, slednjič sta pa vršila poskuse tudi na zdravih in bolnih ljudeh.

Povišanje števila negativnih ionov v ozračju ugodno vpliva na dihanje, še mnogo bolj pa na živčni sistem. Negativna ionizacija povečava razen tega splošno izmenjavo materije v človeškem organizmu.

Blagodejni vpliv nekaterih kopališč pojasnjuje prof. Čičevski s tem, da tam prevladujejo v ozračju negativni lioni. Seveda je mogoče doseči slične uspehe tudi z umetno ionizacijo ozračja v sanatorijih.

Aerionizacija dobro vpliva na razne bolezni, ki so v zvezi z žlezami notranje sekrecije: glavobol, nespečnost, zmanjšanje delovne moči itd. Nadalje sta dosegla velike uspehe pri zdravljenju visokega krvnega pritiska, hripe, pljučnega prehlada, očesnih bolezni, nekkih vrst jetike, naglašene celjenja ran itd. Naposled sta se vrgla še na profilakso in zdravljenje raka in pravijo, da bosta uspela.

Razen tega je prof. Vasiljev dognal tudi, da se pri staranju organizma zmanjšuje elektrika v stanicah. Prav zdaj pa se poskušajo, ali bi bilo mogoče umetno dopolnjevati izgubo elektrike v stanicah in tako zadrževati prirodni proces staranja.

Odkritje moskovskih učenjakov prav za prav ni nič novega. Naš učenjak Nikola Tesla je s svojimi poskusi, ko je dobil več metrov dolge umetne strele nevede odkril novo metodo zdravljenja: elektrofizikalno terapijo z ultrakratkimi žarki, kakor jo po francoskem zdravniku Aronvalu imenujejo »arzonvalizacija« ali lečenje z visokofrekvenčnimi žarki. Ti žarki so zelo silni in na prenos radio oddaj in je seveda zato tudi nemogoče vsako sprejemanje z radio aparati v okolici 8 kilometrov kadar ti žarki delujejo.

V praksi se je začel prvi baviti s to metodo elektrotehnik Zelleis, ki je po 35 letih dosegel posebne uspehe. Njegov način zdravljenja v načelu diatermalno lečenje, ki ga danes uporabljajo še skoro povsod, vendar pa se razlikuje v tem, da uporablja strujo veliko večje napetosti. Zato nima vsakočrne roke, potrebna je dolgoletna praksa z elektriko, tako da se privzgoji

ki sem jih zapazil v slabotnem obrisu, so se mi zdele neznane. Po mojem računu naju je moralo zanešiti zelo daleč in morala sva biti v okolici mesta Trenta. Moja nevestica — kajti to je Judita zdaj bila — je zelo pametno svetovala, naj kar ob skali počakava jutro, potem šele naj odideva dalje. Bila sva zelo lačna. Zlasti meni se je želodec zelo ožglaš, vendar pa bi se bil docela pomiril, če bi me bila nevestica spet poljubila na usta. Jaz pa sem vselej jemal le to, kar mi je kdo ponudil; in Juditka mi svojih ustnic ni drugič ponudila: saj ni mislila iti več zame v smrt, ampak zame živeti. Samo zame!

Pri njenih poljubih sem drhtel kakor neumen fant. Obenem se mi je tudi zadelo, da sem v tem trenutku postal kakor po čarovnji iz neumnega fanta mladenič. Duhovnemu gospodu bi zastavil vprašanje, ali so to storili Juditini poljubi ali je storilo to nebo. Meni se zdi, da bi občutil on pri takem čudežu pravo nebeško veselje...

Kraj, kjer je najin zeleni in cvetoči čolnček naselil, je bil visoko nad bregom, zraven strme skalnate stene, ki je štrlela iz vrtnice kakor čer. Le z veliko težavo sva zaradi nezanesljive svetlobe splezala nanjo in stala zdaj na kleči, kakor bi plavala nad vodovjem, ki se je pod nama valilo in valovalo, naju pa ni moglo več potegniti navzdol.

Stala sva na ozkem okrajku porfirne skale. Tik za nama se je skala strmo dvigala, da sva bila kakor mlada kraljevska dvojica na vzvišenem prestolu. Na tem temnem kraju sva pričakovala prihoda dneva.

Meni je bil jutnji mrak nekaj vsakdanjega. Vajen sem ga že bil. Toda to jutro se mi je zdelo, kakor še nikoli v življenju ne bi bil videl kakšne se sence umikajo in se tema svetli. Zvezde so pobledle, jutnji veter je zapihal. Komaj je pokril prvi

občutek za dovoljno količino, ki je vsak bolnik ne sme sprejeti enako. — Če tega ni, lahko neizveščani zdravnik pokvari več milijonov vredno aparaturo ali nekatere dele n. pr. električne cevi, ki gredo v desetletje.

Pred petimi leti se je rgnil v Ormož po dolgoletnih študijah v tujini dr. O. Majerič, ki je bil tudi pri znanem Zeileisu v Galspachu. Nabavil si je aparaturo za visokofrekvenčno strujo, ki doseže napetost do 500.000 voltov, največje v naši državi.

Ker je na prošnjo, naj mi da podatke, sicer prijazni zdravnik odklonil vsako izjavo, — kajti to bi bila po zdravniških predpisih že reklama, ki pa si je ne sme in tudi noče delati, ker so za njega ozdravljivi pacienti najboljša reklama, — sem moral pač z drugimi bolniki stopiti v njegovo ordinacijo. Pričakoval sem tajinstveno temo, rdečo luč in čudodelno palico. Ne duha ne sluha o tem! Sicer je res mravno tam notri, vendar le zaradi tega, da se

Skye — — Hebridi

Jerusalem, Athen, or Rome.
I would see them before I die.
But I'd rather not see any one of the three than be banished for ever from Skye.

(Nicolson)

Skye — megljeni otok, biser Velike Britanije je ločen po Sleatskem sundu in Loch Alishu od britanske celine in pripada vzhodnim Hebridom. Mislim, da tako odgovori dijak pri zemljepisni na vprašanje: kje leži otok Skye? Da, to je geografska lega tega slavnega otoka. In v to oddaljeni kosček zemlje je zanesla pot Slovenca in slovenca duša gleda in gleda — in glej čudež: ta zemlja ji ni tuja, ni nezamisljiva, zdi se ti, da jo poznaš od vekov, da bo star ribič spregovoril v domači, slovenski govorici (saj mora biti doma nekje s Nabrežine ali Gradeza). Ostrmiš, ko slišiš po pojmu nezamisljivo, a po zvoku vendarle znane besede galskega jezika. Saj res si na Hebridih, na otoku Skayeju. In to ni Jadran, to je Atlantik.

Le ob solnčnem dnevu imaš to impresijo. Ko zaveže z Atlantika veter in se Skye ogreje z megli, tedaj spoznaš, da si v tujem svetu, v neznanj pokrajini in da je ribič tujec.

Skye, še troje ime razodeva tvojo lepoto. Tolmačijo ga za megle. Preveč trda, preveč opredeljena je ta beseda in pojem je preenošten. Reklia bi, da pomeni troje ime čad. Koprene, ki preprežajo tvoja barja in zagrinjajo temne vrhove tvojih gor, niso gluhe in slepe megle. Le čad so, lahkotni, prosojni čad, ki ovije pokrajino v svilnen pajčolan.

Skye je ogromen otok. Njegova površina je razdeljena v velike polotoke. Morski rokavi segajo daleč v celino in zato je dolžina obrežja v primeri s površino neprimerno večja. Severna obrežja so zlasti v zahvili položene obale, tri polotokov padajo najčiste v strmih obrobih v morje. Od obale vzhajajo svet in vzkiplje v strme gore. Najbolj amana skupina so črni Coolini na jugu otoka. Coolini so priljubljeno turistično britanskih plezavcev, saj so polni razčlenjenih vršičev, strmih, a kratkih sten in stolpčev.

svit nebo, že so začeli ptiči svojo pesem.

Tiho sva imenovala imena malih pevecov, katerih pesem je jasneje donela kakor šumenje valov v globini. Potem sva molče gledala, kako je vstajal dan iz noči, ki je bila temna kakor grob. Bilo je kakor skrivnost.

Zdal se pokrili nebo bledorčedi in motno rumeni oblaki. Vse stvari so dobile svoje oblike in barve. Zdal sva videla, da se je reka razila daleč iz svoje struge in poplavlila vso dolino. Ta je bila podobna gorske mu jezera. Na slovati valovih so plula izruvana drevesa, odplavljeni tramovi, ostanki podrtih poslopj in še razne druge razvaline. Da bi se razjokala, je bilo, tako da nisva več mislila na svoje življenje in svojo srečo, ampak na uničeno delo in upanje pridnih ljudi.

Potem so začeli najvišji vrhovi v jutrnji zarji, da je dobilo kamenje jezike in pričalo o božji lepoti. Obenem o njegovi večni dobroti, ki daje solncu, nebeškemu darovalcu vsega življenja, cvetenja in rasti, da vsak dan izvaja vzide. Ko je to jutro padel njegov prvi soj na najina mlada, kvišku strmeča obraza, sem se spomnil prešana z majhnim rubinom, ki mi ga je bila podarila moja ljuba mati. Vzel sem ga s prsta, prijel Juditino desno roko in ji na takni ozki, zlati obroček. Govorila nisva nič, samo gledala sva se: globoko, globoko sva zrla drugemu v oči.

Res je bila otroška igra in vendar sveto resna. Judita je napravila obraz, kakor bi stala z menoj v cerkvi pred oltarjem in bi naju duhovnik blagoslovil. Tako je tudi bilo: nebeško solnce samo je blagoslovilo najino otroško zvezo.

(Odlomek iz romana »Dva človeka«, ki je izšel v slovenskem prevodu. Knjiga stane 50 Din in se naroča na uredništvo »Dobrovin«, Knafjčeva ulica 5, Ljubljana.)

Vse dožnja električnih bolezni in 10 do 30 cm dolgih strel, ki jih zdravnik spuša iz železni kratki podobne elektrode v pacijentovo telo. V tej kratki je tudi 1 milijon radija, tako da imamo kombinirano lečenje visokofrekvenčnih z radijskimi žarki. V levi držali ono čudodelno palico, a v desni je le 20 cm dolga steklena in brezbarvna cev, v kateri je nekaj kapljic živega srebra, ki jo je iznašel Nikola Tesla in ki služi za nalezekretno posameznih delov človeškega telesa. Sledi druga priprava: električni stol, prav tak kakor v ameriških kaznišnicah, samo da služi bolniku kot oblak, ki ga od vseh strani enakomerno obda z elektriko.

S tretjim aparatom, ki ga ima dr. Majerič, obseva bolnikovo telo z Röntgenovimi (alfa, beta, gama) žarki, ki so v večjih količinah smrtni, v manjših pa zdravilni. Končno pride na vrsto še obsevanje s holum žarki, ki imajo toplotni učinek v globino.

Zdravniki so dognali z odvečom in preiskavo pacientove krvi pred in po lečenju enatno ojačanje krvi: po zdravljenju je bilo veliko več rdečih krvnih teles kot prej. Istotako so dognali prečiščenje mokrine. Posebno ugodno vpliva elektrika na živce in na organe, ki zaradi živcev ne delujejo kakor bi bilo potrebno, kronične reume, nevralgije, ženske bozini, itd.

To najmoderneje zdravljenje je prišlo. Ko dokaj presenetljiv uspehov, ki mejijo že uprav na čudeže. Da nima sugestija tukaj opraviti, je jasno in bo še gotovo prišel čas, ko bodo zdravili s slično metodo po vseh sanatorijih.

Količnega pomena za nas vse je to, da nam ni treba hoditi več k Zeileisu v Avstrijo, vidimo že iz tega, da je bilo leta 1930. samo v Galspachu zamenjanih 180 milijonov dinarjev v šilinge! Posebno velika pridobitev je dr. Majerič za Ormož, kjer se je prej le redko pokazal tujec, zdaj pa je v sezoni že do 200 gostov, večinoma iz Zagreba in južnih krajev. Letos poleti je zgradil dr. Majerič kopališče, ki mu ga za mariborskim na Dravi ni enakega. Sliši se tudi, da bodo s pojačanjem električne energije na 1 milijon voltov potrebni tudi večji prostori, tako da bo sčasoma nastal sanatorij za elektrofizikalno lečenje, prvi v Jugoslaviji in na Balkanu.

Rr.

Planote so barja, enaka škotskim. Glav. no mesto Skyea je Portree, malo mesto s tekstilno industrio, ki temelji na zelo razviti ovčji reji.

Otok je prav redko naseljen, saj že oblika otoka ne dopušča sklenjene naselitve, ker je površina preveč razčlenjena po vijugastih zalivih in tisoč metrov visokih gorah. Naselja in ribiške kočice so po vsej otoku oddaljene druga od druge. Glavne ceste, ki vedejo naspredne obale, so dobre. Dandanašnji je vpeljan redni avtobusni promet. S tem je bil otok Skye izročen tujkemu prometu, ki je jako živahen, saj je želja vsakega Britanca, da vidi ta bajni otok.

Prebivalci so Galci, člani enega šestih keltskih plemen, ki žive na evropskih tleh. Vsa tako so mi to zadevo pojasnili. V glavi mi izza šolskih dni strašijo nejasni pojmi o Keltsih in Galcih, pa jih sama ne bi vedela opredeliti.

Še pred nedavnimi si na Skyan težko našel domaćina, ki bi znal angleški. Galci imajo krasne narodne pesmi, vsaj meni so všeč. Otolmo se in zelo melodiozne. Narodno glasbilo je harfa. Galci nimajo izrazitega tipa, le ponekod najdeš obraze, rekla bi tatarske, z močnimi ličnimi kostmi in tenkimi ustnicami.

Omenila sem že, da se pečajo z ovčjo rejo, poleg tega goje tudi živino krasne pasme, do dolgo dlako in močno zaviti rogi. Glavna zaposlitev in zaslužek otokana je ribji lov.

Hiše so zidane in enostavne. Stare so krite s slamo, pritrjeno z žicasto ali konopno mrežo.

In otok sam? O, Skye je nepopisno lep! Barja imajo slikovita zaledja: surme črne gore. Ob vzhodu se širi Atlantik. Morski pogibi se menjajo vsakih šest ur. Vzrok temu je ogromna razčlenjenost otoka.

Obrežne čere so polne ptic, raznih galeh-jih družin, gosi in manjših nabrežnih ptic. Na strmih čerih čepa čaplje. Njihove tanje so na pogled kakor gravitacijski gospodje v fraku.

Skye ima le v juniju nekoliko stanovalnega vremena. A njegova lepota zahteva menjavo, saj je čar pokrajine v tem, da od ure do ure menja barvo, razsvetljava in razpoloženje. Pravkar sije solnce in strmi obrovi zažare v rjav

Kraljestvo mode

Krizanteme – simbol jesenske mode

Kakor krizanteme je nova moda slikovita in čudovito raznolika. In prav kakor pri tem, nekoliko tajinstveno delujočem, poznem cvetju, se ne da oblika nove jesenske mode natančno določiti...

Posebni čar nove mode se očituje v tem, da izkazujejo tako malo vsako šablono in nudi vsaki ženi ono, kar najbolje odgovarja osebnemu okusu. Kajti danes ne moremo trditi, da je to in ono »moderno«, ono drugo pa se je »preživelo«. Novi slog je namreč tako živahen in raznoličen, da ne pozna nobenih meja ali pravil. Glavni cilj take mode je: poudariti lepoto žene na kakršnokoli način, ki si ga sama lahko izbere.

Z našimi skicami želimo ilustrirati raznolikost nove mode in obenem naznačiti, kako je treba uporabiti moderna tvoriva, da čim zanimiveje učinkujejo:

Sestava različnih tvoriv je tudi za troteusko obleko jako priljubljena in zlasti zoričast »flaše« je v ta namen izredno prikladen. Tako karizasto blago uporabimo n. pr. za kratko jopico, ki jo nosimo k temnobarvnemu, ozkemu krilu. Malo jopico prepašemo s pasom iz jelenje kože in opremimo z malim visokim ovratnikom ter enakimi manšetami iz krzna (l. skica).

V jesenski popoldanski in večerni modi bodo čipkaste obleke imele važno vlogo. Najlepše so previte in drapirane »princesne« obleke, ki izvrstno uveljavijo obliko postavice (2. skica).

Preprostejša popoldanske obleke izdelujemo iz blaga, medle svile ali novega bleščatega tvoriva, ki je letos jako moderno. Zanimivo je opazovati, da posnemajo ti novi modeli slog bidermajerske dobe. Napol dolgi, odprti rokavi, mali kape, zanimivo ukrojena krila in volančki ob vratu

— vse to so ostanki iz prejšnjega stoletja. Naša predzadnja skica predčuje obleko te vrste, ki je v vseh podrobnostih značilna za modni razvoj v bližnji bodočnosti.

Trenutno mnogo bolj važen, kakor obleka ali kostum, pa je novi plašč, ki je takorekoč »stemelj kamen« vsake jesenske zimske garderobe. Tukaj zaznamuje moda nekaj zanimivih izpremenb.

Lani smo poznali večinoma plašče brez ovratnika, letos pa bomo videli plašče z velikimi ovratniki iz krzna, ki mikavno obrobijo obraz. Dasi je oblika plašča v bistvu še vedno ravna, vendar skuša moda z različnimi novimi motivi dati plašču nekoliko spremenjen videz. Nova zamisel so široke krznene proge, ki jih našijemo ob vsaki strani na spodnjem robu plašča, tako, da tvorijo naznačene stranske dele, kakor to vidimo pri raznih dolgih kazalnih. Zimski plašč, ki ga hočemo nositi k vsaki obleki, mora biti seveda povsem temne barve. V ta namen posebno priljubljene so temnosiva, »zamsorska« rjava ali smzelena barva (zadnja skica).

Kaj se bo nosilo v Parizu?

Kaj se bo nosilo na Dunaju?

odgovor na to dobite v naši

zimski damski kolekciji.

Cene naših plaščev so od 240—1290 Din.

V naši kolekciji najdete vse, kar iščete. Vljudo Vas vabimo na brezobzven ogled naših damskih plaščev v naših prodajalnah. Na željo Vam pošljemo nekaj plaščev na poizkušnjo v stanovanje.

TIVAR OBLEKE

srednjeveški motivi. Širok usnjen pas in okrogli leseni gumbi še pojačajo originalni učinek tega plašča.

Chenille

Tako imenovanega okrasja nismo videli že od časov naših prabab in le stare slike ali stara oblačila v vitrinah nas spominjajo na to davno minulo modo. Ker pa se je v zadnjem času zavrtelo kolo mode

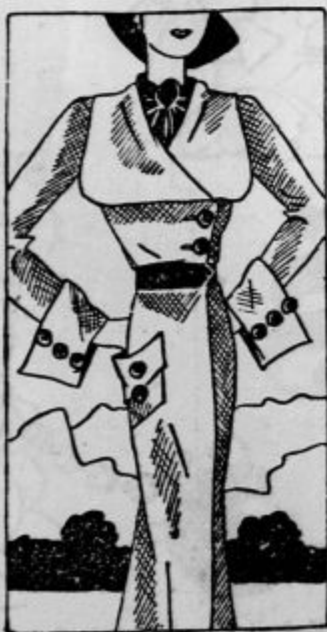

Pri nabavi novega zimskega plašča izberite krzno za ovratnik, ki ga dobite v vsaki ceni iz bogate zaloge trvdke

L. ROT, krznarstvo
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Jesenski sportni plašč

se v kroju in izdelavi močno razlikuje od vseh prejšnjih modelov te vrste. Za ta plašč so posebno značilni široki reverji in obliki črke »U«, ki se izredno učinkovito

odražajo od »princesnega« kroja plašča. Široke manšete, ki imajo obliko okrajcev pri viteških rokavicah, pričajo, kako uporabljivi so pri modernih modelih razni

Čitajte tedensko revijo
„ŽIVLJENJE IN SVET“

Zdravniška posvetovalnica

Nesrečna M. V. Verjetno je, da se je zaradi vnetja oboje maternice slednja povzela in zaradi tega občutite opisane bolečine. Če je ta domneva pravilna, bi se dalo dognati potom zdravniške preiskave in v tem primeru se da stanje popraviti z vložkom (pesarjem), v poštev bi prišla tudi operacija. — K. I. Opisani znaki (srbenje v nožnici rumenkasti iztok, bolečine pri uriniranju), ki so nastopili primeroma nenadoma, zbujejo sum, da ste oboleli na kapavici in Vam nujno priporočamo, da greste takoj k zdravniku. — Sonja 100. Ker ste bili zaradi zanositve izven maternice operirani na desnem jajcevodu, je možnost ponovne zanositve seveda samo na levi strani. S tem pa seveda še ni rečeno, da morate zanositi, ker to lahko prepreči kakor morebitno vnetje. Priporočamo Vam seede kopelji z izcedkom hrastove skorje. — Upanje 100. Opisana bolezen (katar žolčnega mehurja) sicer ni v direktni zvezi s prehodno dobo, v kateri se nahajate, vendar prinaša ta čas različne večje ali manjše težave, ki vplivajo tudi na duševno razpoloženje. Zdravi bolezn same si Vam ni treba delati nepotrebnih skrbi, ker z dieto in toplimi obkladki je ozdravljenje možno, četudi precej dolgotrajno. — Impotens. Ker ne navajate starosti, ki je pri tem vprašanju važno, je točen odgovor težak. Vzroki so različni: fizični in duševni. Med prve spadajo kapavica, sladkorna bolezen, živčna onemoglost itd. Starost in z njo zvezana slaba funkcija spolnih žlez so nadaljnji vzroki. Duševni vzroki so bolj komplicirani in igra antipatija, razpoloženje itd. veliko vlogo. Po vzroku se seveda ravna tudi zdravljenje. Poskusite s fizikalnimi sredstvi (hladne kopeli, diatermija) in hormonskimi preparati (Preloban). — F. R. T. Ker pri kopanju nastali list niste bolj natančno opisali, Vam lahko samo svetujemo, da poskusite sledeče mazilo: Sulfur, praecip. 20, o Acid, acet. qu. s. ut f. pasta mollis. — Nesrečna. Zdi se, da sta oba pojava — možolji na obrazu in neredno perilo — v vzročni zvezi. Poslednje se mora torej predvsem zdraviti, ko se dožene vzrok potom zdravniške preiskave. Pri iztoku so se dobro obnesle tablete Devenge. — Pri možoljih je važna krepka, vendar ne ostra hrana, v poštev pridejo tudi preparati arzena in železa in skrbeti morate za redno odvajanje. Kožo umivajte s milnim spirantom in vročo vodo, nakar jo dobro oterite z grobo brisačo. — A. B. v B. Od luca ozdravljen je po praktičnem izkustvu tisti, pri katerem se najmanj 3 leta po končanem zdravljenju niso pojavili nikaki znaki in je tudi krvna preiskava

Ines - Ines - Ines

edino sredstvo proti izpadanju las se dobi spet v Ljubljani, Novi trg 1/I. Cena 30 Din.

Po šahovskem svetu

Nacionalni turnirji

Nacionalni prvenstveni turnirji za tekoče leto so že skoraj vsi zaključeni. Nemško prvenstvo je osvojil že v maju na turnirju v Aachenu starejši mojster Carls. — Turnir za prvenstvo Anglije je bil odigran začetkom avgusta v Chesteru. Prvak je postal z 8½ točkami od 11 Thomas, edini angleški mojster, ki se udeležuje tudi mednarodnih turnirjev. Naslednje nagrade so dobili Fairhurst in Michell s 7½, mladi prof. Alexander in slepi visokoslepec Cros s 6½ točkami. — Tudi francoski prvenstveni turnir je bil pred kratkim končan. Zmagal je Rus Kahn, ki je skupno z Reizmanom dosegel 7 točk (od 10 možnih). Slede jima Golberne, Gibaud s 6, Jung s 5½ itd. Letos vidimo med udeleženci še precej francoskih imen, doslej so bili francoski turnirji sestavljeni skoro izključno iz inozemcev, živčih v Franciji.

V Kodanju je bil ravnokar dovršen turnir za prvenstvo nordijskih držav. Udeležilo se ga je 18 mojstrov iz Danske, Finske, Islanda, Norveške in Švedske. Turnir je bil izredno močno zaseden, žal pa se je igralo po takozvanem švicarskem izločilnem sistemu, ki ne daje jasne slike moči udeležencev. Kljub temu je zelo pomembna zmaga velemojstra Niemcoviča, ki je dosegel 6½ točk (5 zmag in 3 merije) in pustil za seboj vse mlade mojstre. Šved Lundin je dosegel 6 točk in drugo nagrado, tretji šele je švedski prvak Stahlberg s 5½. Slede Danec Enevoldsen 5, Stoltz (!) in Danci Gemzø, Krause, Nilsen, vsak s 4½ točkami.

Turnir za prvenstvo sovjetske Rusije se bo vršil šele v novembru v Moskvi. Predtekmovanja zanj so se že pričela, na turnirju samem pa bo igralo 20 najmočnejših ruskih mojstrov. Posebej bo turnir zanimiv, ker se ga udeleži kot gost izven konkurence tudi Flohr. Po neuspehu, ki ga je v Leningradu doživel dr. Euwe, bodo evropski šahisti z napetostjo pričakovali, kakšen rezultat bo dosegel v tej težki konkurenci Flohr kot trenutno najmočnejši mladi mojster. Favorita za prvo mesto sta vsekakor Flohr in ruski prvak Botvinnik. Vest, da se turnirja udeleže tudi Lilienthal, Stoltz in Stahlberg, se ne potrjujejo. — Ta turnir bo tudi nekako nadomestilo za svoj čas napovedani veliki mednarodni turnir v Moskvi, ki je bil preložen na prihodnje leto.

Partija, ki jo danes prinašam, je bila igrana v našem mednarodnem turnirju v Mariboru. Spielmannu se je v njej zopet enkrat posrečil lep, v gambitnem slogu izveden napad.

Španska partija.

Beli: dr. Drezga Črni: Spielmann
1. e2—e4 e7—e5
2. Sg1—f3 Sb8—c6
3. Lf1—b5 a7—a6
4. Lb6—a4 d7—d6

Zelo dobra in solidna obramba proti španski otvoritvi.

5. c2—c3 — — — — —
Beli hoče pripraviti d3—d4, kar takoj ne bi bilo posebno priporočljivo zaradi 5) ... b5, 6) Lb3, Sd4, 7) Sd4, 8) e4, 9) Ld5 ne Dd4: zaradi c7—c5 in c4, Tb8 z dobro igro za črnega.

5. — — — — — f7—f5
Takozvani Sesta-gambit, imenovan po budimpeštanskem sanatoriju, v katerem je bil posebno često igran na turnirju l. 1929. Vodi do zelo ostre igre, velja pa sedaj za

Zimska sezona. Centralna kurjava.

Radiotermalno zdravilišče

Dolenjske toplice

pri Novem mestu

Izborni uspehi zdravljenja, posebno pri revmatizmu, išiasu, protinu (gihu), živčnih ter ženskih boleznih. Moderna električna terapija. Tekoča hladna in topla voda v sobah. Na željo tudi serviranje v sobah.

ostala negativna. Ta slučaj je pri Vas. Po novem zakonu se morate pred vstopom v zakon podvreči zdravniški preiskavi in se bo pri tej priliki še enkrat ugotovilo Vaše stanje. Če bo še to negativno, se po današnjem stanju vede lahko poroči in je tudi verjetno, da bodo otroci zdravi. — Z ozirom na drugo bolezen, katero ste prestali, bi bilo dobro, da se preišče seme, da se vidi, če so v njem še plodne celice. Zaradi neurastenije Vam priporočamo, da se kolikor mogoče vzdržujete alkohola in kajenja, pa tudi združevanja. Gibajte se veliko na svežem zraku in kopajte se pogosto v hladni vodi. — A. S. Lj. Prevelike dojke se lahko zmanjšajo samo z operacijo, katero Vam bi pa z ozirom na Vašo mladost priporočili samo, če so zato nujni razlogi. S primerno gimnastiko rok, redno vsak dan in dolgo časa, se da prso mišičevje utrditi, mastne podloge pa zmanjšati. — M. B. Pri tako starem in vsestransko zdravljem revmatizmu Vam moremo priporočiti samo tople obkladke (termofor), pri bolečinah pa preparate salicila. — Mati in hčerka. Približujete se prehodni dobi, ki je več ali manj vedno zvezana z opisanimi pojavi (razdražljivost, raztresenost, slabo spanje itd.). Poskusite z lahkim pomirjevalnim sredstvi (brom, baldrijan). Hormonske preparate bi Vam moral zapisati zdravnik. — Kožna bolezen Vaše hčerke je verjetno v vzročni zvezi s splošno slabostjo, ki bi se popravila s preparati arzena in železa, krepko hrano in ribjim oljem. Za kožno obolenje bi prišlo v poštev tudi obsevanje. Peljite jo v solsko polikliniko. — Carmin. Ker so v vseh točkah navedene pojave ista kožna bolezen (ogrci), Vam svetujemo za vse isti in istočasni način zdravljenja: Predvsem odstranite ogre, kolikor gre, mehaničnim potom s posebnim aparatom, ki ga dobite v vsaki drogeriji. Tudi mlo s peskom rabi ter svrhi. Črne pike pobledite s sledečim mazilom: Sol. hydrogen. superoxyd. (10 odst.). Ungt. Lanol. aa. 30, o. Razen tega si umijte obraz dobro z milnim spirantom in vročo vodo, nato pa kožo dobro odrgnite z grobo brisačo. — Mozolji prav radi nastopijo v razvojni dobi, v kateri se nahaja Vaš sin. Veliko naj se giba na prostem zraku, zvečer mu ne dajajte ostrih jedi in veliko pijače, saj naj pri odprtem oknu in le lahko pokrit, zjutraj pa mora takoj iz postelje, ko se zbudi. Več uspeha se ima z lepimi kot z ostrimi besedami. — Da se Vaša hči boji mrtvecev, ni nič čudnega. Njen strah bo minil po razvojni dobi sam od sebe.

damsko krilo, pa tudi tam ga še čaka napad.

26. a2—a3
Sedaj so še bela polja a4 in b3 oslabljena.
26. — — — — — Da5—c6
27. Le3—d4 d6—d5
Odkar so skakači zamenjani, ima lovec na 4 nezavzetno postojanko.
28. Dg3—g4
Da bi na Da4 mogel igrati Dd1.
28. — — — — — Tf8—e6
29. Te1—f1 Dc6—b7
30. Kb2—a2 c7—c5!
Končno je bela pozicija razbita.
31. Ld4—e5 c5 : b4
32. Dg1—d1
Seveda ni smel beli vzeti kmeta, da ne bi še bolj odprl linij.
32. — — — — — Le4—c2!
33. Dd1—d2 Lc2—b3+
34. Ka2—b1 b4 : a3
35. Kb1—c1 Tf5—h5
36. Tf1—e1 Ke6—f7
37. Le5—d4 a3—a2
38. Ta1—a2
Obup, toda tudi Da2 ne bi trajno pomagalo.
38. — — — — — Lb3 : a2
39. Dd2 : a2 Dd7—b3
40. Te1 : e7+
Drugače bi prišlo La3+.
40. — — — — — Kf7 : e7
41. Da2 : a5 Db7—b6
42. Da5—c5+ Ke7—f7
43. Ld4—e3 Dd8—d7
44. Le3—g1 Dd7—e7
45. Dc5—b6 Tb5—b3
beli se je vdal.
Vasja Pirc.

Radio

Nedelja, 7. oktobra.

LJUBLJANA 7.30: Plošče. — 7.45: Telo vadba (Pastilek). — 8.15: Poročila. — 8.25: Orgle (Arnič). — 8.55: Versko predavanje. — 9.15: Cerkevna glasba. — 9.45: Plošče. — 10: Vpliv gospodarske krize na pravi položaj delavca in nameščenca (dr. Bajič). — 10.20: Plošče. — 10.30 do 12.15: Prenos mitinga Narodne odbrane iz Unione. — 12.15: Plošče. — 16: Kmetijska posvetovalnica. — 16.30: Radio-orkester, vmes poje operne pesmi g. Janko. — 17.30: Janko Kač čita iz svojih del. — 20: Aneksija Bosne in Hercegovine. — 20.20: Pevski koncert ge. Jos. Sivec, vmes radio-orkester. — 21.30: Citrači tretet Vesna. — 22: Čas, jedilni list, poročila, program za ponedeljek. — 22.15: Plošče.

Ponedeljek, 8. oktobra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 13.40: Predavanje Narodne odbrane. — 18: Šramel kvartet na ploščah. — 18.30: Bukuresti, vzhodni Pariz (Aljančič). — 18.50: Radio-orkester. — 19.30: Davorin Trstenjak in J. E. Krek. — 19.50: Čas, jedilni list, program za torek. — 20: Prenos opere iz Zagreba, v odmoru napoved časa in poročila.

BEograd 16.30: Orkester. — 19: Plošče. — 20: Prenos opere iz Zagreba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.10: Koncert orkestra. — 20: Prenos Delibesove opere »Coppelia« in Stravinskijeve opere »Ognjena ptica« iz gledališča. — PRAGA 19.30: Prenos iz Brna. — 20.40: Bachova suita za flavto in godalni orkester. — 21: Igra. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.30: Mešan program. — 20.50: Plošče. — 21: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 20: Laha glasba. — 21: Klavirski koncert. — 22.15: Ples. — DUNAJ 12: Dunajski simfoniki. — 16.10: Koncert solistov. — 17.15: Plošče. — 19.45: Orkester. — 21.30: Klavirski skladbe. — 22: Jazz. — 24: Nočni koncert na ploščah. — BERLIN 20.15: O jadrnem letanju. — 21: Nemški mojstri glasbe. — 22.30: Pesmi in komorna glasba. — KÖNIGSBERG 20.15: Program iz Berlina. — STUTTGART 19: Čiganska godba. — 20.15: Prenos iz Berlina. — 21: Glasba Čajkovega. — 22.30: Zabaven program. — 23: Moderna vedra glasba. — BUDIMPESTA 18.20: Jazz. — 20.20: Koncert opernega orkestra. — 22: Čiganska godba. — 23.15: Klavirski koncert. — RIM 17: Laha glasba. — 20.45: Skladbe po željah poslušalcev. — 22: Mešan program.

Torek, 9. oktobra.

LJUBLJANA 11: Soliska ura: Potovanje s kolegom od Ljubljane do Plitviških jezer (Jagodić Vojo). — 12.15: Plošče. — 12.50: Plošče. — 13.40: Predavanje Narodne odbrane. — 18: Zabavni feljtoni (Niko Pirnat). — 18.20: Radio-orkester. — 19: Otrška ura (za. Gabrijelčičeva). — 19.20: Kaj ovetke sanjajo (plošče za otroke). — 19.50: Čas, jedilni list, program za sredo. — 20: O narodnem delu v severni Dalmaciji (Savo Bjevanović). — 20.20: Slovenski vokalni kvintet in radio-orkester, vmes napoved časa in poročila. — 22.30: Angleške plošče.

BEograd 16.30: Orkester. — 19.30: Operne arije. — 20.30: Simfoničen koncert. — 22.05: Narodna glasba. — 22.35: Laha in plesna muzika. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.15: Poznavni in flavta. — 20.15: Pesmi. — 20.45: Dramski večer. — 21.15: Violinske skladbe. — 21.45: Ples. — PRAGA 19.30: Operni večer. — 21.20: Prenos iz Brna. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.30: Iz Prage. — 21: Stari instrumenti. — 22.15: Iz Prage. — VARŠAVA 21: Na svatbi. — 22: Reklamni koncert. — 22.15: Ples. — DUNAJ 11.30: Alpeke pesmi. — 12: Orkester. — 16.10: Plošče. — 17.30: Klavirske skladbe. — 19.30: Operetni večer. — 20.45: Slava vinu! — 22.50: Komorni koncert. — 23.45: Orkester. — BERLIN 20.10: Laha godba. — 21.30: Kompozicijski večer. — 22.20: Mozartova glasba. — 22.50: Ples. — KÖNIGSBERG 20.10: Vojaška godba. — 22.30: Laha in plesna muzika. — STUTTGART 20.10: Orkestralni in pevski koncert. — 21.15: Zabaven program. — 22.20: Ples. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 18.15: Zborovske petje. — 20: Madžarske pesmi. — 21.40: Jazz. — 22.40: Operni orkester. — RIM 17.10: Laha glasba. — 20.45: Komorni koncert. — 21.30: Veseloliga. — 22.30: Ples.

DAMSKI MODNI ATELJE

JOSIPINA IGLIČ

LJUBLJANA, GAJEVA ULICA ST. 8/III.

(dvigalo, Dukičev blok)

NIZKE CENE! SOLIDNO DELO!

Krasna izbira najnovjših krojev.

Vsakovrstne zanimivosti

Ameriške nadloge zaradi suše — ženske lastnosti pri moških na Angleškem — Kongres klatežev — Odkritje po naključju

Suša in smrt

Ameriški listi pričajo, da se v nekaterih delih države, ki jo je povzročila suša, živinorej in sploh gospodarskega življenja povzročila škoda, stoji številke, ki so dosti manjše, a zato tem težje: številke, ki navajajo človeške žrtve zaradi suše. V svoji celotnosti nudi te številke podoba, ki spominja na davno minule kožne dobe, žrtve se delijo v dve kategoriji: v žrtve solnčarice in žrtve legarja, grize ter drugih bolezni, ki jih je povzročilo pomanjkanje vode ali pitje pokvarjene vode. Te žrtve se dajo navesti s številkami, poleg njih pa bi moralo stati neprimerno večje število smrti, ki jih je suša povzročila indirektno. Tako je predsednik reprezentacije zbornice Henry Rainey po izjavi bolnikov umrl za pljučnico, ki si jo je nakopal z vdihavanjem s prahom napolnjenega zraka v ozemljih suše. Če bi hoteli prističi še takšne primere, potem primere ljudi, ki so izvršili samomor, ker jim suša uničila zadnjo možnost za življenje, itd., ne bi dobili samo nekoliko tisoč mrtvih, ki jih omenjajo statistike, temveč na deset tisoč.

Med direktnimi žrtvami pa je navesti samo iz države Missouri več nego 400 oseb, ki jih je doslej usmrtilo solnčarica, v Teksasu je isto smrt storilo preko 40 oseb, v Jovi 98, v Nebraska 72, v Illinoisu 63, v Oklahomi 35, v Južni Dakoti 25; v de-

vetih državah so zabeležili silno porast legarja in grize, samo v Missouriju je za legarjem umrlo n. pr. 190 oseb, lani pa 82.

Nečimerni Angleži

Ne samo Angležinje, temveč tudi Angleži kažejo v zadnjem času silno zanimanje za vse procedure obrazne masaže, obravnavanja gub, barvanja las in operacij, ki jim je namen iz grdega ali starega obraza napraviti lep in mlad obraz. Lastniki lepote saloni so izjavljajo, da so moški Briti postali strašno nečimerni in v množicah obiskujejo ta podjetja, jih je celo dosti več nego ženskih klientov. Med njimi imajo sicer večino pevci, igralci, poklicni plesalci in podobni moške, a družbo jim delajo tudi čuvaji kopalnic, bančni uradniki, agenti in celo zastopniki poklicev, ki bi jim ne pripisoval posebnega zanimanja za takšne stvari. Lepotičarji pa pravijo, da je z moškimi nečimerni večji križ nego z ženskami, prvič ker zahtevajo nemogoče stvari, drugič ker so zelo sitni, tretjič ker se ne znajo tako paziti kakor ženske in sproti uničujejo dobre učinke, ki jih utesne imeti n. pr. masaža njihovih obrazov.

Kralj potepuhov

V Cincinnatiju (država Ohio) se je vršil Kongres ameriških potepuhov sicer se pred dobrim časom, a šele sedaj so zaključili štetje glasov, ki so jih zborovalci takrat oddali za izvolitev svojega »kralja«. Večina potepuhov je svoj glas namreč oddala po pošti, brzojavu, poverjencu itd. Izmed 400.236 tako oddanih glasov je ogromna

večina bila za Jeffa Davisa, po vsej Ameriki znanega dosežanega »kralja hobojev« (potepuhov), ki bo tedaj še naprej vladal svojim na vse štiri vetrove raztresenim in nepokojnim podanikom.

Suha tekočina

V Ameriškem kemičnem društvu v Clevelandu so te dni pri nekem predavanju demonstrirali čudno snov, ki se mora za svoj nastanek po vsej priliki zahvaliti golemu silu. Ta snov, ki jo imenujejo »silika-fluff«, je najlažji prašek na svetu, tako lahek, da tehta voda 40krat več. Baš zaradi te izredne lahkoce ima lastnosti, ki bi ga laikom na površen pogled predstavljale za tekočino, čeprav ni tekočina. Čudni prašek lahko točimo skozi tenke cevi kadar pade v posodo, valovi, se peni in brizga naokrog kakor tekočina. V gibanju ga od te silne ne ločijo, šele z natančnim pregledom. Sestoji iz drobnih silikatnih kosmičev, ki vsebuje vsak na milijone silno majhnih zračnih mehurčkov. Pred 15 leti so ga prideli v laboratoriju Hopkinsovega vseučilišča, odtlej pa so se mnogi kemi. ki zamaž trudili, da bi ga znova napravili. Ni jim niti v principu znano, po kateri poti bi lahko prišli do tega praška, ki ima nekaj sličnosti z diatomejsko prstjo. Ta prst sestoji, kakor znano, iz silikatnih ostanov enostaničnih, prehistoričnih organizmov. Ta zemlja je zelo uporabljiva za mnoge namene in »silika-fluff« bi ne bil nič manj — prej bi morali šele znova odkriti skrivnost njegovega nastanka.

Kako sivijo lasje

Spremembe v notranjosti pigmenta

Že dolgo let se bavi znanost s problemom osivitve las. Ta problem je sedaj rešila. Osivitev kot posledica starosti je po vsem normalnem fiziološki proces. Poleg tega pa imamo čedalje več primerov predčasne osivitve, ki je bolen pojav. Kakor pri osivitvi radi starosti, sega tudi pri tem osivitev polagoma od senc in temena na ostalo lasovje.

Kot vzrok osivitve so navajali doslej izčrpano zmožnost organizma, da bi tvoril lasno barvilo (pigment). Prof. dr. O. Naegeli, ravnatelj bernske vseučiliške klinike, pa pravi, da je treba te trditve malo spremeniti. Gre v resnici za spremembe v notranjosti izgotovljenega pigmenta.

Dejstvo je, da se zgodi lahko predčasna in nagla osivitev po velikem strahu ali

bolestnem duševnem razburjenju. Ker lasje počasi rasejo — vsak mesec priložno za 1 cm — bi bila po stari teoriji hitra osivitev neumljiva. Takšna osivitev je pač le zato mogoča, ker se godijo spremembe v notranjosti že pigmentiranih las.

Za Naegelijsko domnevo govori tudi dejstvo, da naletimo na lase, ki so na koncu sivi in ob začetku še dobro pigmentirani. Pri takšnih laseh napreduje osivitev od vrha proti bazi.

To novo raziranje osvetljuje zamotana dogajanja pri predčasni osivitvi, a tudi pri normalni. Morda bo dalo podlago za umetno trajno obarvanje las, ki ga toliko žensk, ki si morajo lase neprestano barvati, tako težko pričakuje od znanosti.

Mravlje usmrtilo človeka

Usodepolna mravljinčja kislina

Lovci, ki so v nekem gozdu v okolici češkega Chrudina zasledovali divje lovce, so začeli nekje v goščavi tiho ječanje. Ko so prišli bližje, so našli tam s listjem in suhljadom pokritega mladega človeka, ki je kazal le še šibke znake življenja.

Groza jih je bila, kajti njegov obraz je bil ves razjeden, a njegovo telo, ko so ga odkrili, ena sama rana. Kaj se je bilo zgodilo z njim, so takoj dognali, kajti iz njegove oblike so se zakadile v lovce cele armade izredno velikih mravelj in jih začele pikati s takšno besnostjo, da so se jih komaj ubranili.

Bilo je očitno, da si je bil mladi mož, morda kakšen potepuh, poiskal tu prenočišča in so ga mravlje napadle v spanju. Škodovali mu pa niso toliko njih ugrizi, kolikor mravljinčja kislina, s katero so ga obrizgale. To so ugotovili zdravniki v bolnišnici, kamor so mladega moža, čigar identitete še niso dognali, prepeljali in kjer je tudi kmalu potem umrl, ne da bi prišel k zavesti. Mravljinčji strup je zelo soroden čebelnemu strupu in če pomislimo, da more človek umreti od pikov večje ga števila čebel, nam postane tragedija, ki se je odigrala v tistem gozdu, popolnoma razumljiva.

Najbogatejši mož

Čudak, ki ne izkorišča svojih zakladov in prezira imetje

Na svetu je mož, ki je tako bogat, da njegovega bogastva ne morejo niti oceniti. A ta mož ne izkorišča svojih zakladov.

To je nizam hajderabadski, ki mu samo premoženje imetje cenijo na dosti več nego 5 milijard švicarskih frankov. Gore zlata in srebra ležijo v njegovih zakladnicah, njegovi dragulji postavljajo v senco vse, kar imajo podobnega drugi indijski knezi. Pred kratkim so mu ukradli največji in najlepši safir na svetu, a nizam ni o tem izgubil niti besede, kajti en dragulj več ali manj — to je zanj brez pomena.

In kako živi ta Krez, ki bi si lahko izpolnil vsako željo? Nič drugače nego kakšen štedljiv evropski zasebnik s skromni-

mi dohodki. Njegova obleka je najpreprostejša, hrana upravlja spartanska, zmeren je kakor asket. Samo kadar ga obišče kakšen tuj mogočnik, pokaže vso svojo razkošnost. V svojih garažah ima 50 luksuznih limuzin, sam pa uporablja »star« voz iz l. 1927. Ima šest ogromnih palač, a živi v majhnem, preprostem poslopju, kjer vrši brez ceremonij svoje vsakdanje, enolično vladarsko delo. Poleti ne odhaja nikamor na letovišče in njegovi ministri morajo sedaj slediti njegovemu vzgledu. Tako potekajo njegovi letni dohodki 40 do 50 milijonov frankov skoraj v celoti v njegove blaginje in povečujejo neprestano njegovo imetje, ki ga sam prezira. Koliko dobrega bi se dalo storiti s tem neizkoriščenim bogastvom!

Spol pred rojstvom

Sigurne metode za določanje moškega ali ženskega potomstva še nimamo

V 17. stoletju so zdravniki trdili, da potrebuje mati med nosečnostjo samo neko količino ricinovega olja, da porodi dečka. Podobnih enostavnih in takorekto mehaničnih rešitev tega problema, ki že od pametiveka zanima človeka, je še v naših časih obilo. Še pred kratkim je neki nemški profesor trdil, da je v 75 primerih s popolnim uspehom preizkusil kaj preprosto metodo, po kateri se rode otroci moškega spola. Nosečnica naj pred porodom zauživa velike množine bikarbonata, pa se bo gotovo rodil sinček.

Toda bistvo tega vprašanja tiči bržkone povsem drugje. Znano je, da ima vsak človek v sebi moško in žensko komponento. So moški, ki vsebujejo do 50 odstotkov ženskih elementov, in narobe. Stoodstotni moški (ki ga ni) bi imel svojo teoretično dopolnilo v stoodstotni ženski (ki je tudi ni). 80-odstotna ženska bi imela dopolnilo v moškem z 20 odstotki ženskih primesi. Račun je preprost, žal pa se zakonci ne dobe skoraj nikoli na tej podlagi.

Skoraj v vsakem zakonu prevladuje moška ali ženska primes. Ali je potem preveč drzno, če sklepamo, da se tudi spol otrok ravna po tem? Zakon s pretežno moškimi elementi v obeh zakoncih bo dal pretežno moške otroke in narobe bo v zakonih s pretežno ženskimi elementi. Kjer sta zakonca harmonično uravnotežena, se bodo rodili dečki seveda v enaki meri kakor deklice.

Iz te teorije, ki jo moramo sprejeti seveda z nekimi pridržki, bi bilo razvidno, da se starodavni problem ne da rešiti z medicinskimi recepti, ker ga odloči že izbira zakoncev.

50 ton demantov

Ogromna svetovna zakladnica žlahtnih kamnov

Neki računar se je potrudil ugotoviti, da je na vsem svetu 50 ton celih, obrezanih, obrušanih in okovanih demantov, na rokah in okrog vratov žensk, v pravičnih zakladnicah indijskih knezov, v jeklenih trezorih bank in v skrinjicah bogatih družin. Teh 50 ton predstavlja vrednost okrog 3 milijone dinarjev.

Na prvi pogled je videti, da so takšne številke pretirane. V resnici pa so le rezultat treznih računov. Treba je samo po-

misлити, da zaposluje industrija demantov v rudnikih pol milijona ljudi, dalje se bavi z demantno kupčijo okrog 10.000 veletrgovcev in preko 100.000 draguljarjev.

Tudi klientela je po vsem svetu velika, tako za velike, kakor za male kamne, ki imajo tudi v času krize svojo vrednost. V zadnjih letih se zanimajo za demante v veliki meri tudi elektrotehnični obrati, avtomobilske tovarne, precizijska mehanika in druge produktivne panoge za vsakovrstne izdelke. Baš te panoge se zanimajo čisto za najčistejše in najdražje kamne. Največji odjemalec pa je še vedno široki publikum, katerega okus pa je v raznih deželah seveda zelo različen.

OBLAČIMO

RES DOBRO

in poceni. Sportne, promenadne in obleke za dijake krojimo elegantno in poceni. Velika izbira blaga za jesenska oblačila.

Drago Schwab, Ljubljana,
Aleksandrova cesta.

Stava med diplomati

Predsednik sveta ljudskih komisarjev v Moskvi, Molotov, in ameriški poslanik pri ruski vladi Billett, sta pri nekem diplomatskem dinerju sklenila neobičajno stavo. Molotov je v navzočnosti ameriškega poslanika zatrjeval, da se Slovan lažje nauči tuje jezika nego pripadnik katerekoli druge narodnosti na svetu. Ameriški poslanik je temu oporekal ter sklenil z Molotovom stavo, da se bo v letu dni boljše naučil rusšine kakor Molotov angleščine.

Molotov in Billett sta obenem določila razsodišče, ki bo presojalo njune jezikovne zmožnosti. Razsodišče ima štiri člane, za predsednika pa sta oba pristala na ameriškega predsednika Roosevelta. Vsak kandidat bo moral pred razsodniki odgovoriti na petdeset vprašanj, ki jih bo moral tudi prestaviti v jezik, iz katerega bo delal »kušnjo«. Predsednik Roosevelt ima s to stavo veliko veselje in je sklenil pokloniti zmagovalcu zlat pokal.

Zemljepisni pouk z letalom

Sodoben učitelj geografije v Amsterdamu je našel učinkovito metodo za razporejen pouk te panoge vede. Mož ima na razpolago veliko letalo in s tem prireja s svojimi učenci izlete nad holandsko deželo ter jim pri tem predava o njenih geografskih posebnostih. Ker je ropot motorjev v tem letenem razredu prehud, govori v mikrofoni poleg pilotovega sedeža, učenci mu pa sledijo s slušalkami na ušesih, med tem ko jim oči skozi steklena tla gledajo v živo karto pod seboj. Pravijo, da ima ura takšnega pouka več uspeha nego deset običajnih zemljepisnih ur v šoli. Mladina je vsaj navdušena za to metodo.

Zora voda

proti svim lasem!

Ne barva, temveč vrača svim lasem prejšnjo naravno barvo.

Odobrena od higijskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštne Din 35.—

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32
Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las. 63

Molièrovo gledališče bioskop

Vodstvo Molièrova gledališča »Comédie Française« v Parizu je sklenilo odpreti hbo občinstvu tudi za film. Čeprav so stari ta kompromis že mnoga gledališča na svetu, predvsem v Ameriki, pomeni čin Francoske Komedije veliko senzacijo za Pariz in vso Francijo.

Predem se je vodstvo Molièrova ustanove odločilo za ta usodni ukrep, so bile velike in hude borbe. Storiilo je to šele po zagotovitvi, da se bo obenem z Molièrovo komedijo »Smešne precioze« snemala zgodovina Francoskega gledališča. Ta kulturni film bo segal daleč v začetek velikega pariškega gledališča »Petit Bourbon« in »Theatre du Marais«, kjer je še igrala Molièrova gledališka družina. Pri snemanjih bodo porabili tudi plošče slovitih igralcev francoskega odra, tako da bo občinstvu govoril glas Sare Bernhardove, obeh Mometov in Edouarda de Maxa.

Čitajte tedensko revijo
„ŽIVLJENJE IN SVET“

Holandska princesa odhaja na potovanje

Holandska prestolonaslednica princesa Julijana je te dni ostavila Amsterdam in se odpeljala na svoj prvi uradni obisk v Zeland

Zakon in ločitev v znamenju alkohola

Kalifornijska vlada v Ameriki je prišla do zaključka, da sklepajo mnogi zakonci svoje zveze pod vplivom alkohola, ko se iztreznijo, pa pridejo pred sodnika in zahtevajo od njega, da zakon zopet loči. Zato so zdaj izdelali zakon, ki določa, da mora preteči med prijavo za sklenitev zakona in med formalno sklenitvijo zveze najmanj 72 ur, kajti v treh dnevih se še tako okajni človek iztrezni in premisli dalekosežen korak zakonske zveze.

Drag obed

Prod kratkim je prišel v neko lkovsko restavracijo knjigotrtec in je naročil kosilo. Ko je bilo treba plačati, pa je segel v žep in ugotovil, da nima pri sebi denarnice, ki jo je pozabil v trgovini. Zato je ponudil restavratrju plačilo v obliki srečke, ki jo je slučajno imel pri sebi. Restavratr je bil s tem zadovoljen, vtičnil je srečko v portfelj in kmalu nato je čital v listih, da je zadel dobiček nad pol milijona Din. Knjigotrtec si je seveda ruval lase, ko je videl, da je zadel dobiček nekoč njegova srečka. Tako draga obeda menda ni jedel niti kdaj na svetu.

Ruski rekord v vztrajnostnem poletu

Rusko letalo »RD« je prošle dni postavilo nov svetovni rekord v vztrajnostnem poletu. Letalo se je 12. t. m. dvignilo na moskovskem letališču v zrak ter je krožilo z letalci Grovomom, Filinom in Spirinom na krovu nepretrgoma 75 ur v zraku. Preletelo je v elipsi 13.000 km in se je spustilo na zemljo v Harkovu. Dosedanji svetovni rekord v vztrajnostnem poletu je bil 72 ur. Rusko letalo ga je torej prekosilo za tri ure.

Otroški zobje

Prehrana že v nežnih otroških letih ni brez vpliva na razvoj zobovja. Naravna prehrana otroškega organizma z materinim mlekom se nadomešča, žal, prečesto z živalskim mlekom in to ne more biti brez vpliva na razvoj celotnega organizma, vstevši zobe.

Nezadostna količina apnenih soli, ki so najvažnejše hranivo za zobe, učinkuje neugodno na njihovo rast. Ne smemo se potem čuditi, če propadajo zaradi manjše odpornosti in jim emajl oboli na način, ki ga nazivajo strokovnjaki erozijo. Erodirani zobje kažejo globoke razi in luknje, ki se pojavljajo večinoma v vrsti. Če teh posledic ne odpravimo pravočasno s plombiranjem, se tako oboleli zobje kmalu izgubijo. Zato je treba že pri majhnih otrokih negovati zobe in pokvarjene mlečne zobe dati zobozdravniku v obravnavo.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz Josefov« vode. Po izkušnjah, nabranih na klinikah za notranje bolezni, je »Franz Josefov« grenčica izredno dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specijskih trgovinah.

A NEKDOTA

K Heinrichu Laubeju je prišel nekega dne mlad človek in se je samozvestno predstavil kot bodoči veliki gledališki igralec, češ da za to kariero ne zadostuje sam talent, temveč je potrebna tudi predznost. Nato je začel meniti nič tebi nič recitirati neko vlogo. Laube ga je pohlevno poslušal do konca, nato je dejal: »Imate prav, mladi mož, talenta je treba in predznosti, da dosežete na deskah uspeh. Vam sicer, žal, prvega popolnoma manjka, a upajmo, da ga nadoknadite in uspete tem bolj z drugim...«

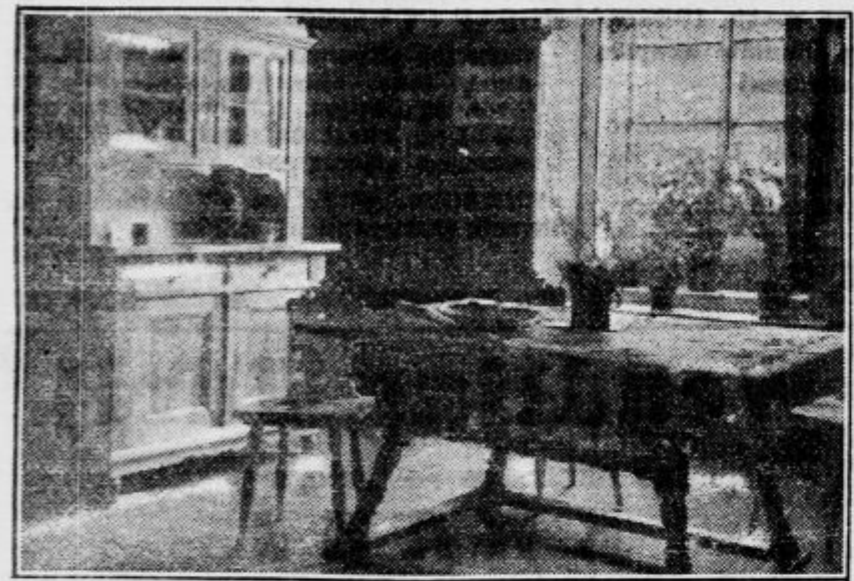
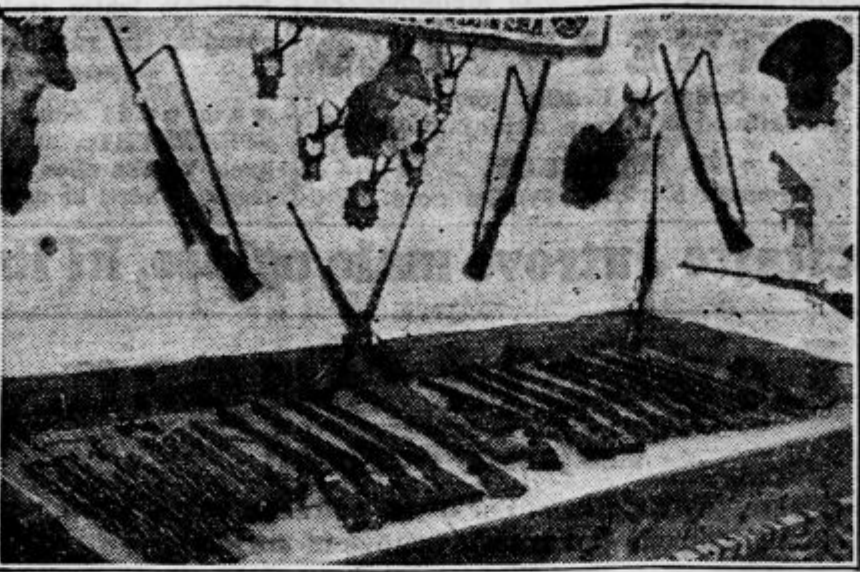
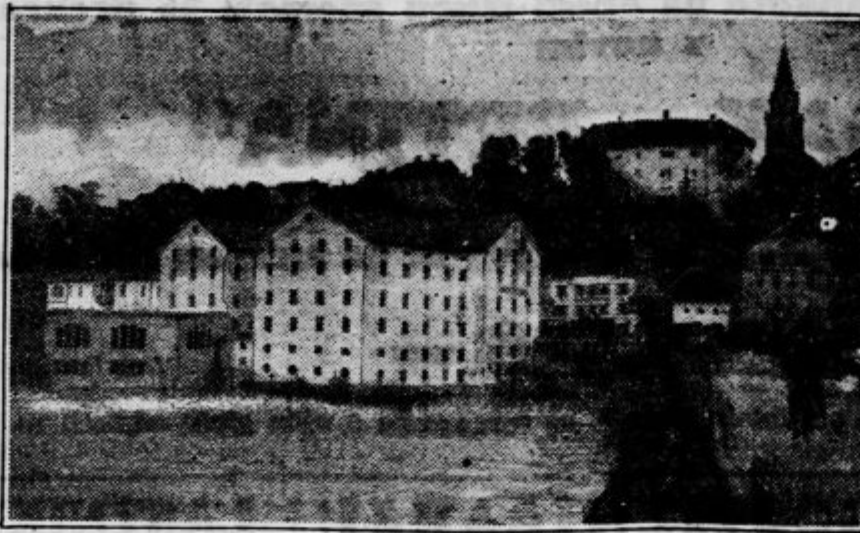
VSAK DAN ENA

Sodnik: »Zakaj pa ste svojo ženo potem, ko ste jo ubili, še razrezali na kose?«
Obtoženec: »Dokler je živeła, si tega nisem upal storiti.«

Z obiska na obrtniški razstavi v Kranju

O lepo uspeli razstavi kranjskih obrtnikov je »Jutro«² že podrobno poročalo. Razstavo, ki je pomembna za vso Gorenjsko, so podjetni obrtniki namestili v prvem nadstropju velikega Majdičevega mlina. Vse razsežno nadstropje, ki ga zavzema en sam prostor, so okusno razdelili v kope. Prihodnjiki pa bi bilo prav, da bi aranžerji preskrbeli tudi za boljše električno razsvetljavo, da bi bili dobro vidni prav vsi razstavljeni predmeti. Za danes pričakuje največji obisk, zato je na razstavišče vse pripravljeno, da posetniki tudi telesnih dobrot ne bodo pogrešali. — Naše slike: 1. Majdičev mlin pri mostu, v kateri je razstava. — 2. Jedinica v kmečkem slogu, izdelek mizarja Antona Kosa s Klanca. — 3. Razstavljeno orožje in posamezne faze izdelovanja pušk, izdelki puškarne Janka Mišiča, edine v državi.

Zverinski roparski umor

Samotno posestnico je morilec ponoči razmesaril in slekel, potem pa truplo zavlekel v vodnjak

Gornja Radgona, 5. oktobra. Na Kapelskem vrhu pri Slatini Radencih je živela na majhnem posestvu na nekoliko samotnejšem kraju 56-letna posestnica Ana Nedokova. Živela je ločeno od svojega moža, ki biva nekje v Avstriji. Ker je v četrtek 4. oktobra ves dan ni bilo videti in takisto tudi ne v petek zjutraj, so jo sosedje v skrbeh, da se ji ni pripetilo kaj hudega, začeli iskati. Takoj po vstopu v hišo so mogli ugotoviti, da je Nedokova postala žrtev zverinskega roparskega umora, izvršene nedvomno v noči od srede na četrtek. Mlake krvi in madeži so pričali, da se je med pokojnico in napadalcem bil hud boj. Ko je napadalec svoji žrtvi končal življenje, jo je slekel do nagega in jo zavlekel iz hiše na prosto ter jo vrnil v vodnjak, nato pa izginil. Kakšen plen

je odnesel s seboj, še ni ugotovljeno.

O grozovitem odkritju je bilo takoj obveščeno orožništvo v Slatini Radencih, ki je uvedlo natančno preiskavo ter odredilo, da so potegnili nesrečno žrtev iz vodnjaka. Pogled na pokojno Nedokovo je bil strašen; na glavi je imela od hudih udarcev strašno razbito lobanjo ter z nožem ali s sekirjo zadane velike rane po obrazu. Levo oko ji je bilo izpahnjeno in izteklo. Na pozorišču zverinskega dejanja se je podala takoj tudi sodna komisija iz Gornje Radgone pod vodstvom sodnika g. dr. Milana Gorupa. Po komisijem ogledu je bila pokojnica prepeljana na pokopališče h Kapeli. Orožništvo je storilcu na sledu ter je upati, da bo kmalu v rokah pravice, kar razburjeno prebivalstvo nestrno pričakuje.

Pomen pravoslavni samostanov Ob 600-letnici samostana Visoki Dečani

V nekem malem selu pod Cerom sem gledal kmete pri molitvi in ne morem nikdar pozabiti močnega vtisa, ki ga je ta slika napravila name. Vsak kmet je stal kakor prikovan na neravne, kamenite plošče. Sleherni je prekržal roke in stisnil na prsi svojo kučmo ali šajkačo. Oči so bile uprte v nizek ikonostas, na katerem so se svetilkali plamenčki v malih posodah za olje. Skozi njihove steklene pogoled sem zazrl v njihovi notranjosti posneto misel in pribrano dušo. A duh božje svetle svetle je pomešan z dimom plamenčkov plaval v mistični poltemi in izpolnjeval božji hram.

Po molebstvu gredo ljudje v porto in posedajo za veliko mizo, čije noge so bile zasajene v zemljo. Mnogo je bilo vernikov. Pameto so govorili in preudarno modrovali. Primaknil sem se jim bliže, da slišim lepo, kakor pesem zvočno in kakor za vzgled obdelano čisto in pravilno govorico, ki jo pozna naše lepo Podrinje. Niso govorili vsi o eni stvari. Posamezne skupine so bile ločene, a vendar vse skupaj tako močna duševna celota, da bi jo v naših slovenskih vaseh morali iskati. Pri nas gredo fantje svoje pot, dekleta, očetje, matere, starci, starke in otroci spet vsak svojo. V Podrinju vsi skupno. Premlevajo o delu, njej, sploh gospodarstvu. V gostilno zaidejo le redki, sime redki. Nedelja je Gospodov dan.

— Glej, — pravi neki strček in kaže na skupino, zbrano ob koncu mize, — ti ljudje premišlujejo, komu bi zaupali župovanje... Ali tisti tam, — je pokazal, — pripravljajo ogleda in prošnjo. Veš, otroci so se jim zagledali, pa kaj bi drugega.

Še otroke v kolu pogled!

Pogledal sem. Ob izhodu poleg same porte se je na mali livadi vilo kolo vesele mladine, ki ne pozna nobenih skrbi. Malo bolj oddaljen, ob gozdičku onstran skromnega planinskega potoka, je neki možakar pripravil topič in ga zanimal z dolgo podžgano vejo. Ko je sredi prelomil zrak, je pogledal na ljudi, kakor bi hotel vsem povedati, da ima tudi njegovo delo svojo zgodovino in tradicijo, ki jo on skrbno hrani in pokazuje nespremenjeno.

Vprašal sem ljudi, če ne čutijo potrebe po drugačnem načinu življenja, po veselju in plačju, in odkod jim ta uravnovesenost in preudarnost in dejavnih in besedah? Začudili so se mojemu vprašanju: mar ne vidim samostanskih zidov, svetih samostanskih zidov, ki so jih spoštovali še njihovi predniki in kdo ve katerem kolenu. Česar se danes ljudje v mestih niti ne zavedajo več, se zaveda preprosti kmet. Ako pravoslavni samostani v sedanjosti res nimajo morda več tistega močnega vpliva in pomena, ki bi vzbujal našo pozornost in spoštovanje, nam nalaga že njihova sveta zgodovina do njih tako pietetu, ki jo sicer izkazuje samo svetinjam. Pozabiti ne smemo časov, ko so pravoslavni samostani vzbujali v ljudeh iskro slovanstva, ko so jih učili in ko so se njihovi menihi borili z mečem v desnici in križem v levici za slovanski jezik in krščanstvo. Ulična demagogija tega ne more razumeti, dasi imajo srbski pravoslavni samostani še danes tisto vzgojno vlogo, ki so jo tekom stoletij imeli v zgodovini. Razlika je le ta, da njihovo pobožno in plemenito delo danes ni več tako vidno zaradi pre-

močne življenjske borbe in zaradi tega, ker so se ljudje sami obrnili od tistih božjih domov, ki so stoletja dvigali njihove očete in dede v veri, junaštvu, nacionalizmu, umnem gospodarstvu in miroljubni ljubezni do bližnjega.

Niti danes srbski pravoslavni samostani niso nehali biti svetišča, ki jim narod pristaja z najboljšimi mislimi in željami. Samostanski zborji inspirirajo pogosto tuje in nudijo gradivo za studije, v katerih je koloritna lepota šeg, ohranjenih in vzdržanih pri takih samostanskih sestankih. Srbski narod je trezno pobožen. Ne pozavestno ali pretirano. Kadar gre kmet na samostanski zbor, gre z namenom, da opravi mnogo važnih zadev. Gre k molitvi in gre zaradi družine in občine, gre, da oskrbi marsikaj, kar se ga tiče kot vernika, roditelja in človeka, ki pripada družini. V samostanih se zaoblubi, da mu kakšna stvar uspe in svojo zaoblubo izvrši z največjim samopremagovanjem in zavestjo, da človek mora izpolniti svojo ali svojih besedo, ako sploh hoče človek ostati.

Spominjam se samostana sv. Andreja na Treski v Južni Srbiji, 14 km oddaljenega od Skoplja v romantični Treskini klisuri. Zgrajen je bil za časa kralja Vukašina in izredno težko dostopnem kraju, nad samo reko. S pota ga človek niti ne zapazi, dokler mu nenadoma ne zapreta preboda dva strma obronka, čijih steno se dvigajo navpično 100 in več metrov visoko, a pod njimi med ogromnimi skalami tiho šepeta zožena Treska. Velik čoln je izletnikom na razpolago za prevoz in nosi ime princa Andreja. Svoječasno ga je bil samostanu podaril naš kralj. Brodar je bil nek mladenič, slabotnega izgleda, a vendar živ. Čim bliže je veslal k samostanu, tem bolj so bile skale previsne nad nami. Vprašal sem ga:

— Kaj si truden?
— Ne. To vse skupaj ni nič. Kadar ima samostan svojo slavo, prepelem po več tisoč božjepotnikov. Samo lani na slavo sem jih prepeljal pet tisoč. Nenehoma sem vozil od jutra do mraka in ničesar vžil, razen redkih kapljic vode.

Sklonil se je in z dlanmi zajel bistro vodo.
— A kol'ko zaslužijo, prijatelji?
— Brezplačno delam. Ko sem bil še majhen, sem bil zelo bolan in me je mati prinesla v samostan. Ozdraviljo so me. Iz hvaležnosti me je mati zaobljubila in sedaj že polnih osem let brezplačno prevažam pobožne izletnike v samostan.

— Kako dolgo še moraš vzdržati?
— Še tri leta. Toda tudi tedaj, ko bom izpolnil enajst let, še ne bom svoboden. Od časa do časa bom moral prihajati in delati brezplačno za samostan, dočim sedaj kar stalno v njem živim.

Še mnogo nam je menda hotel povedati, toda je prevesel reko.
Hram sv. Andreja je prilepljen k sami skali, kakor majhno lastavčije gnezdo. Treska je pod njim še ožja. Cerkvica je

malna in lepa. Prekrasne freske hrani v sebi, toda so precej uničene in menda zanemarjene. V barbarskem uničevanju teh prekrasnih slik so si bili enaki Bolgari in Srbi, mi je dejal samostanski brat.

Videti je, da v okolici verujejo, da ima iz oči raznih svetnikov nastrugani prah zdravilno moč in so ljudje zaradi tega uničevali dragocene freske. Kljub temu jih je še nekaj odlično ohranjenih. Posebno lepa je freska neke samaritanke. Delo, ki ga je le redko moči videti. Če ima že Mona Liza v svojem obrazu skrit nek nedoločen, tajnosten nasmej, je tudi v tej samaritanici neka skrivnost. Vsak jo občuduje, ker njen pogled prodra globoko v dušo.

Da, v dušo! Duše pravoslavcev in duše njihovih samostanov so enake. Močnega in veličastnega. Ne poznajo šale in skromnih darov svojem božanstvu, kakor naši slovenski božjepotniki, ki z malim romanjem odpravijo zaoblubo. Leta in leta lozijo lebozno in notranjim čuvstvom izvršijo naši bratje, da izvrše to, kar so obljubile njihove matere. V tisti globoki notranji zavesti, ki jo brez vsake kričavosti in poudarjanja v svoji zunanosti nemo izvršujejo, tiči ogromna moč srbskih samostanov in dokazuje zgodovinska doganja in dejstva o močnem vplivu srbskih samostanov na ljudstvo, vplivu, ki brezmejno globoko in nadmočno posega v vse panoge srbskega javnega življenja in ki je stoletja imel gospodovalno in odločilno moč nad ljudmi, nad slovanstvom in krščanstvom.

Spomeniki jim pravijo. In to so res. Lepši spomenikov gotovo nikjer ni več na svetu. Toda je ta naziv ipak podrejenega značaj, ker jim je pravo ime: svetinje. Po svetosti službe, ki se v njih vrši, po milodarih, ki jih žrtvujejo in po namenih, ki so jim zapisani, zaslužijo ta naziv. Poleg slave božjega imena jim je bil vedno glavni cilj širiti nacionalnem in narodno pravo, v čemur so uspehi bolj, kakor kdorkoli drugi.

Zgodovina je to zapisala v svoje knjige z jeklenimi črkami. Njenih črk ni moči izbrisati.

Neki pravoslavni duhovnik je dejal:

— Zgodovina ne ostaja na pol poti, kadar daje oceno in sodbo o tistem, kar se nanaša na narodno delo in življenje. Na njenih straneh piše jasno in s poudarkom: da so naš: pravoslavni samostani bili vedno zatočišče za vse narodne skrbi. Tu, poleg njih, poleg cerkvenih zidov, je naš narod začutil svoj moški pogum in samozaupanje za velike ideale svojega naroda in plemena in pozneje je to jasno dokazal. V mislih moramo prelistati dogodke, začeni z nesmrtnim Voždom do naših dni. Kakor na filmu bde slike in pred našimi duševnimi očmi se drug za drugim vrste dogodki, ogromen njihov niz, na katerem je zgrajena legendarna zgodovina našega naroda. Dahije in zulumi in zvok suženjskih verig. Zmage, veselje in svoboda.

In če obrnemo zgodovinske strani zadnje svetovne vojne in oživimo v samih sebi spomin na strašne dogodke, se moramo predvsem čuditi hrabrosti tistih, ki so bili s svojo službo vezani na pravoslavne samostane in njihove cerkve. Razumeli bomo njihov pomen za vsu jugoslovensko zgodovino.

Vladimir Regally.

Vremenski pregled

V veliki meri je letos zgodnja jesen nam domestila, kar je zamudilo poletje; naklonila nam je prav lepo vreme, ki se je moglo držati še prav v pričetku oktobra. Vse to nam je uredil močniti anticiklon, ki se je utaboril nad srednjo Evropo in očeval tu svojo pozicijo, ko so severno polovico na se celine že davno popolnoma zavzele oceanске depresije ter tamkaj razprostrle oblake in dež. Na prehodu v ta teden se je ena od največjih depresij preko Finske prestavila nad Rusijo, razširila preko nje silno slabo vreme, oblačnost, viharje in obilo dežja. Močniti njen vetrovni sistem je zagnal čez rusko nižavje močan arčni tok od severa; dočim se je depresija središče, odhajajoča proti Sibiriji, prestavila na spodnje Povolžje, je mrazil polarni zrak v široki fronti preplaval severno in srednjo Rusijo ter končno prodri tja do Črnega morja. Povsod v Rusiji se je temperatura silno znižala; v severnih predelih se je prikratk letošnjo jesen spustila globoko pod ničlo, ali tudi v osrednjem območju okrog Moskve se je shladilo se znatno pod ničlo in pojavil se je smeg. Vsa Rusija je imela v začetku najhladnejše vreme v vsej Evropi; kakor da se tamkaj tudi jesen že poslavila in se dela prator že za zimo.

Ta čas, ko se je v Rusiji dogodila veli-

ka invazija polarnega mraza, je pričela druga močna depresija z Atlantskega oceana siliti na celino. Njena zmogovita pot se je sedaj začrtala južneje nego doslej, zakaj tokrat je središče potovalo preko Velikobritanskega otočja ter Danske in ciklonski vpliv se je mogel raztegniti tudi čez srednjo Evropo. Sedaj je prišel konec anticiklonskemu gospodarstvu, z njim vred pa se je zaključila vrsta lepih naših dni, zakasnele poletne jesni. V toku srede je že zmogovita depresija z viharjočimi oblaki, ki jih je prešerno gnal jugozapadni veter od toplega Sredozemskega morja, zavzela domala vso srednjo Evropo, dočim je njen deževni pas že prepregel Francijo in zgornjo Italijo ter silil v Alpe. V noči od srede na četrtek smo dobili tudi pri nas prve nalive, v naslednjih dneh pa še obilo novih. Depresija je ta čas prodirala dalje, njen vetrovni vrtnec je potegnil sredozemski zrak čez naše kraje, da smo imeli toplino in sončarje kakor poleti, pa dalje čez Podunavje in tja v Rusijo, kjer se je nenadna zima prav tako nenadoma, kakor je prišla, zopet zaključila in napravila prostor obnovi prav tople jesni.

Toda depresija je prodirala naglo in potisnila končno čez srednjo Evropo mrzlejši sektor svojega vetrovneke sistema. Pod spajane z vlago silno nasičene zračne mase, izvirajoče iznad povsem poletno razgretga Sredozemskega morja, se je prišel basati hladni zrak, navaljujoč iznad severnega Oceana. Stikanje in mešanje tako različno toplih zračnih mas je dalo obilno netiva za hude vremenske konflikte; prožile so se močne nevihte in silni nalivi, zlasti ob gorovjih, in končno je subpolarni dotok toliko shladil ozračje, da smo dobili prav temeljit padec temperature. Nizko dol še pod 1400—1500 je v Alpah zapadel sneg ter nas spomnil, da jih bomo s polno pravico odeslej zopet imenovali snežnike; v toku sobote se je vremenski preobrat z zvedritvijo in vseobčo ohladiitvijo zaključil. Za odhajajočo depresijo je pritisnil od jugozapada višji arčni tlak in pod njegovim vplivom se je brž pričelo zopet jasneti.

Toda na Oceanu že gospoduje nova depresija ter se premika proti vzhodu. Predi naglimi vremenskimi spremembami potemtakem še nismo varni.

Sokol

Proslava jezdnega odseka Ljubljanskega Sokola

Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola, ki proslavi danes svoj srebrni jubilej, opozarja sokolsko članstvo in občinstvo na naslednje današnje prireditve: Ob pol 9. gre povorka sokolske konjenice skozi mesto, ob pol 12. bo v telovadnici Narodnega doma slavnostni občni zbor, ob pol 15. priredi godba Sokola I. Tabor promenade koncert na letnem telovadišču v Tivoliju, nakar sledi točno ob 15. javni nastop jezdnih odsekov Sokola Ljubljana III, Vič in Ljubljanskega Sokola. Kakor smo že poročali, bo nastop jezdnih odsekov nekaj izrednega, zato ponovno vabimo k obilnemu posetu. Drevi ob pol 20. bo v zgornjih prostorih Kazine družabni večer s plesom. Vso prireditve ima jezdni odsek v lastni režiji ter bo vse posetnike zadovoljil z izborno pijačo in jedajočo po izredno nizkih in solidnih cenah. Pri družabnem večeru bo sodelovala godba Sokola I. Bratsko vabimo vse Sokolstvo iz Ljubljane in okolice, kakor tudi ostalo občinstvo, da v čim večjem številu poseti vse prireditve jubileja.

Sprevod jezdnih odsekov bo točno ob pol 9. po naslednjih ulicah: iz artiljerijske vojašnice po Tyrševi cesti, Masarykovi, Resljevi, Kopitarjevi, čez Krekov in Vodnikov trg, Pred Skofijo, Mestni in Stari trg, Sv. Jakoba trg, čez Graben, po Emonski cesti, Rimski cesti, Bleiweisovi čez Knafljevo ulico in v Selenburgovo mimo pošte po Aleksandrov cesti mimo Narodnega doma na letno telovadišče, kjer bodo skušnje. Opozorjamo občinstvo na sprevid in ga pozivamo, da pozdravi in obsuje sokolske jezdece s cvetjem.

Lutkovno gledališče Sokola I. na Taboru otvori danes sezono z izvirno igro »Martin Krpan«, ki jo je po Levstiku za lutkovni oder priredil br. Jakob Spicar. S to predstavbo bo zaključek 14 dnevnega lutkovskega tečaja, ki se je vršil v okviru odra in je dal temu nov kader mladim in navdušenim lutkarjem, ki bodo s to predstavbo pokazali svoje znanje. V predigri »Jurče se vrne s podčitnice«² pa nam bo Jurče predstavil Dolgega, širokega in Bistrokega, ki bodo nastopili v prihodnji igri ter zadivili vsi: male in velike. Pripraviijo se še »Robin-son Crusoe«, »Jurče gre na Triglav«, »Her-ber, izgnani princ«² in še cela vrsta drugih. Predstava se prične ob 16. V odmorih svira znani »Ajaks«²-band. Stare in mlade prijatelje lutk vabi k posetu odbor.

Ljubljanski Sokol ponovno opozarja na današnjo proslavo 25letnice družnega jezdnega odseka ter vabi svoje članstvo na slavnostni občni zbor, ki bo točno ob pol 12. v društveni telovadni dvorani v Narodnem domu. Popoldne ob 15. bo na letnem telovadišču v Tivoliju javni nastop jezdnega odseka s sodelovanjem jezdnih odsekov bratskih društev Ljubljana III, Vič, zvečer ob pol 20. pa bo v vseh zgornjih prostorih »Zvezde«² družabni večer s plesom. Na obe prireditvi vabimo in pozivamo svoje članstvo, kakor tudi članstvo ostalih ljubljanskih in okoliških društev, da se jih udeleži v čim večjem številu. Društvo se udeleži nadalje po odposlanstvu s praporom svečanosti blagoslovitve zastave ljubljanske strelske družine ter vabimo svoje članstvo, da se pridruži tudi temu odposlanstvu v čim večjem številu. Zbirališče članstva v kroju bo na letnem telovadišču Sokola II. na Prulah danes ob 9. uri. — Vse ostalo članstvo pa vlijud. — Ne pozivamo, da prisostuje v civilni obleki z znakom mitinga Narodne obrane, ki se bo vršil pod geslom »Svoji k svojim, danes ob pol 11. v unioński dvorani.

Prostozidarji in angleški Jurij

Zveza angleških prostozidarskih lož je vrotirala 250 funtov šterlingov za svatbeno darilo princu Juriju. Ta obdaj je že jako star. Še večji znesek pa določijo, kadar prevzame Waleski princ, t. j. prestolonaslednik, angleški prestol. To darilo pa je hkratu poslovitno, ker prestolonaslednik neha biti član lože v hipu, ko postane kralj. Na Angleškem so vsi princ člandi framažonskih lož.

J. Miščinski:

Zlata dežela

Barcelona 1933. Okoli poldneva mi je prišel po cesti nasproti nekdo moje vrste. Nemec ali Čeh, sem presodil.

»Halo! Odkod?«² sem ga ogovoril po nemško.

»Servus! Iz Španije. V Marseille grem. In ti?«

»V Barcelono. Kako je kaj dole?«

Pogledal je naokrog. »Tamle je senca,«² je rekel. »Sediva, se bova v miru pomenila. Ali imaš kaj zvečenja?«

S potrim srcem sem mu odstopil svojo železno rezervo — kos slanice.

»V Andorri, pravijo, je revolucija. Ali si je vredno ogledati?«

»Skoda čevljev!«² je zamomljaj iz polnih ust. »Pastirji so se stegli, drugega nič. Rajši se drži kar glavne ceste.

Teh par sto kilometrov do španske meje je boš kmalu odpravil. saj je dosti avtomobilov. Čez mejo prideš brez nadaljnjega. Ponoči greš zgoraj nad cesto po skalah in te ne bo nihče videl.

V Španiji pa itak nihče ne vpraša za papirje. Saj nimaš vizuma, kajne da ne?«

»Imam ga,«² sem priznal.

»Skoda denarja!«² me je učil naprej.

»Torej, ko si preko meje, je z avtomobilu konec. Enostavno te ne vzamejo s seboj. Pa to nič ne moti. Greš lahko z vlakom, saj nič ne stane. Sedeš v brzovlak, pride sprevodnik in zahteva listek. Ti napraviš obraz, kakor da prvič poslušas človeško govorico, on pa, da nikar ne zameri, da se brez listka ne smeš voziti in da moraš na prvi postaji izstopiti. Nobene žal besede ti ne reče in nikakih sitnosti nimas. Do prve postaje je lahko sto kilometrov — dva dni pešhoje. Tam izstopiš, počakaš prihodnji vlak in se na isti način pelješ naprej. Zaradi tega te nihče ne preganja. V dveh dneh si v Madridu.«

»In Barcelona?«

»Lepa. Vino je poceni in policija prijazna. Pa bikoborbo pojdi gledat. Spasna zadeva.«

Začula sva brenenje avtomobila.

»Bom šel počasi naprej,«² se je poslovil. »Dobro se imej! Stopil je na sredo ceste in dvignil roko. Avto se je ustavil.

»Monsieur, vzemite me malo s seboj, strašno sem truden,«² sem ga slišal.

Gospod v avtomobilu mu je odprl vrata in pomignil še meni.

»Hvala!«² sem rekel. »Imam nasprotno smer. Srečno vožnjo!«

Odpeljala sta se proti Marseilleu, jaz

pa sem še naprej sedel v senci, dokler ni privozil pripraven avto in me popeljal skoro do meje. Bila je krasna vožnja ob morju, skozi nasade mandljevih dreves, čez napol posušene struge, porasle s cvetočimi oleandri.

Druge jutro sem po cesti, ki vodi čez skrajni južni obronek Pirenejev, prešel v Španijo. Na meji ni bilo žive duše. Po dobri uri hoje sem dospel v prvo vas in povprašal po obmejni stražnici. Pokazali so mi prijazno hišico in na vrhu za njo sem našel zbrano celokupno posadko obmejne straže, počivajočo v viseh mrežah. Z globokim vzdihom se je službojuči dvignil in mi šel v urad vidirat potni list. Potem pa je šel potrkal na sveženj, ki sem ga nosil na hrbtu in vprašal: »Kaj je to?«

»Harmonika,«² sem dejal.

V hipu se mu je obraz zjasnil, peljal me je nazaj na vrt, posadil na klop in sklical vso obmejno stražo, češ, muziko sem vam preskrbel. Pridržali so me pri kosilu in obljubili sem moral, da se nazaj greda spet oglasim.

Sreča zadnjih dni pa s tem še ni bila pri kraju. Komaj sem se poslovil od čuvarjev meje, sem že pri bencinski črpalki naletel na zabavno vozilo. Ki sem ga spoznal za avto le po tem, da je njega lastnik, prijazen starejši Du-

Sedaj zamorete tudi Vi z lahkoto na enem filmu snemati 36 prekrasnih slik z novim

KODAK - „RETINA“

fotoparatom

Praktičen, enostaven, precizna izdelava in pa izredno nizka cena

Din 1.590.—

Oglejte si ta aparat brezobvezno pri fototrgovcu in se razgovorite z njim glede odplačil na obroke.

Iz življenja na deželi

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes v nedeljo 7. oktobra ob 15.15 in 20.15 stoočstotni češki zvočni film »Pasjeglavci«. Za dodatek nov Foxov zvočni tehnik.

KOČEVJE. Prejšnji petek dopoldne je vznemirila kočevske meščane sirena, ki je naznanjala ogenj. Gorela je mala baraka, »Vila Janez«. Gasilci so kmalu prihiteli k požaru, pa niso imeli kaj gasiti, ker je med tem pogorelo vse do tal in je ostalo samo kamenito ognjišče še na pogorišču. — 5. oktobra se je priključilo kočevsko električno omrežje na banovinsko električno. Zadnje dni so meščani prav pridno zamenjavali žarnice, ker dosedanje, več ne odgovarjajo. Tako je slednjič tudi Kočevje dobilo boljše razsvetljavo, ker dosedanja je bila včasih precej hudomušna in je bilo vse mesto ali posamezni deli mesta večkrat v egiptovski temi. — V trgovini Rom so razstavljene nagrade za tri najboljše strelce tukajšnje Strelske družine. To nedeljo bodo tu nagradne strelske tekme. — Pred kratkim sta zapustila kočevsko gimnazijo prof. Nace Voštar, ki je odšel na humanistično gimnazijo v Maribor, in prof. Maks Stanonik, ki je odšel v Ljubljano. Oba gg. profesorja sta bila med mladino in prebivalstvom zelo priljubljena. Želimo jima na novih mestih mnogo uspeha. Na gimnazijo pa je bil na novo nameščen suplent Anton Opeka. — Višji razredi gimnazije so napravili 3. oktobra celodnevne ekskurzije. Nekateri so šli na Gorenjsko, drugi pa so obiskali bližnjo Belo Krajino. ZALEC. Prostovoljna gasilska četa priredi danes 7. t. m. ob pol 3. popoldne veliko javno tombolo na dvorišču pivovarne gospoda Pikla. Glavnih dobitkov je 12, ne pa 8, kakor je na plakatih pomotoma navedeno, in sicer kot 9: opeka, umetna gnojila, sanke in obdelana koža. Vsi dobitki dosego vrednost tombolskih kart. Prireditelji bo pri pogrnjenih mizah in je za vsakovrstno jed in pijačo v obilni meri preskrbljeno. Udeležite se tombole v obilnem številu ter poizkusite srečo.

Postani in ostani član „Vodnikove družbe“

Samo
Ilustrirana slovenska revija
„Življenje in svet“
vam nudi
tedensko
pouka in zabave
v besedi in sliki
za 2 Din
Uprava: Ljubljana, Knafjeva ul. 6

NOVOST! NOVOST!

Patentirana
lestva
z likalno pripravo —
Zelo poceni — Cenik
franko

TRIBUNA
F. B. L. Ljubljana
Karlovška cesta 4

STANKO PESJAK

Kranj

izdeluje in popravlja vse vrste
tehnic. decimalnih, balančnih in
modernih nagibnih.

Couch zofe

otomane, modroce in vse tapetniške
izdelke izvršuje tapetnik

VIKTOR TONEJC

Kranj

Zahtevajte ponudbe — Delo solidno
Cene nizke — Sprejme tudi popravila

OGLEJTE

moje izdelke na obrtni razstavi!

Priporoča se domača
tvrdba

Anton Kos

strojno mizarstvo

Klanc pri Kranju

Izdeluje moderne opreme stanovanj
in vsa stavbna dela

Izdelava solidna. Cene zmerne.

Zahvala.

Zahvaljujem se g. dr. I. Baj-
žlji, zdravniku v Ljubljani, Dal-
matinova ulica št. 3, ki mi je
brez vsake operacije popolnoma
odstranil krčne žile in mi ozdravil
flus na nogi.

Grosuplje, dne 6. oktobra 1934.

Františka Janežič,
Grosuplje št. 12

Zalostnega srca naznanjamo sorod-
nikom in prijateljem, da je naša sr-
čno ljubljen mama in stara mama,
gospa

FRANČIŠKA HOČEVAR
roj. Peterlin

danes ob 7. uri zvečer po daljši mu-
čni bolezni, previdena s sv. zakramen-
ti, v starosti 73 let, mirno zaspala.
Pogreb nepozabne pokojnice se vrši
v nedeljo 7. oktobra t. l. ob 4. uri
popoldne iz hiše žalosti, štepanja vas
53, na pokopališče k Božjemu grobu.

Štepanja vas, dne 5. oktobra 1934.

Žalujejo ostali.

GOSTILNIČARJI!

Nudite gostom najsijajnejše jugoslovensko
BERMET-VINO

Črnilo iz Fruške gore.
V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja
B. MARINKOV,
Sremski Karlovci, Fruška gora.

LASTNIKI VRTOV!

Največjo izbiro stoja za cvetje (Blüten-
standen) in rastline za kamnite skupine
(Steingartenpflanzen)

vam nudi edino specialno vrtnarstvo
»PERENVTE«, ar. vrt. Pavao Ungar, Za-
greb, Vlaška ulica 85. Zahtevajte ilustrirani
cenik! Načrti in uravnava modernih vrtov.

Čitajte Jutrove male oglase, ki imajo uspeh

Leopold Zupan

usnjarna — Kranj

izdeluje za čevljarje in sedlarje vse potrebno usnje, zlasti pa
krupone (tri vrste), vratove in krajevne.

Mazano usnje.

Vse ročno delo.

Wendling Jurij

splošno mizarstvo — zaloga pohištva

K R A N J

Po naročilu izdeluje najmodernejše opreme.

Patentirali smo izdelavo garantirano
nepremočljivega HUBERTUS-SUKNA
Ker nikomur ne prodajamo Hubertus-
sukna, dobe se samo pri nas vsem znani

HUBERTUSI

KATERIH NEPREMOČLJIVO SUKNO IZDELUJEMO PO PATENTU ŠT.
7644/31

Prosimo pazite!

Samo
s patentnim zaščitnim znakom naznačeni
HUBERTUSI so pravi

Tivar Hubertusi
iz garantirano nepremočljivega sukna

TIVAR OBLEKE

Marcelle Tinayre:

Upornica

Roman

V »Ženskem svetu« je gospodična Bonova urejala rubriko »Do-
brodelna prizadevanja«. Skrivali so jo v temnem prostoru, kjer je
ni mogla opaziti nobena naročnica. Spoštovali in potrebovali so
jo, a kazali je niso. Njena neelegantnost je bila madež.

V tretjem nadstropju so se odprla vrata, in pokazal se je kos
ateljierja: nepostlana postelja, na kateri je ležal mlad mož; majhno
temnolaso žensko, ki je v sami srajci in kratkem spodnjem krilu z
vrčem v roki pravkar stopilo na hodnik, da bi pri vodovodu natočilo
vode. Ta zanikarna slika je užalila gospodično Bonovo. Z globo-
kim sočutjem je pogledala dekle, z globokim zaničevanjem mla-
dega človeka. Nato se je vzpela v četrto nadstropje.

Tam zgornj je že pet tednov stanovala Jozana.

»Nisem še nardel,« je rekla Jozana, ko je sprejela prijateljico v
temni obednici, iz katere si je bila napravila predsobje... »Ne,
nikar tja noter, tam je kuhinja; majhna je in grda, a saj je skoraj
nikoli ne uporabljam. V restoranu jem. To je bolj pripravnost in
manj žalostno. Pojdiva... Tole je vse hkratu, salon in spalnica,
in tale svetli, prijazni prostor je moja toaletna soba. Pozneje bo
tu stanoval moj sinko.«

Odgurnila je tenčično zaveso, ki je visela z medenega droga
pred edinim oknom. Gospodična Bonova je občudovala razgled na
nabrežja Seine, od Novega mostu do mostu Sv. Mihaela, zelenkasto
Seino z mnogosteyilnimi čolni, drevesa, ki so se sklanjala nad
reko, mogočno justično palačo na oni strani in bele stopnice pred
njenim vhom. Na levi so bile višnjeve strehe Louvra, na desni
cerkev Naše gospe, ki je sivo štrlela v sivi zrak.

»Zelo lepo je tukaj,« je s polovično hvalo rekla stara gospo-
dična, »samo prehrupno: ti omnibusi in ti parniki. Znotraj mi je
bolj po godu kakor zunaj.«

Sedla je na nizki divan, ki je hkratu nadomestoval Jozani po-
steljo. Soba je bila visoka in dolga, s stenskimi omarami iz belo

24

popleskanega lesa. Gladka nežnozelen tapeta je pokrivala stene.
Dva slamnata stola, pisalna miza, polica za knjige, črviv predalnik
iz rožnega lesa, bakrena skledica z višnjevkastim osatom, rumena
kameninasta vaza, v kateri se je blestel šopek mesečnih vijolic s
svojimi srebrnimi lističi, fotografije in nekaj odlitkov iz mavca,
vse to je razveseljevalo oko z oblikami, barvami in preprostimi,
mičnimi slikami.

»Videti je, da stanuje tu ženska,« je rekla gospodična Bonova,
ki nikakor ni bila neumna. »Bila sem pri Floryjevki, ki stanuje
sama kakor vi. Nu, pri Floryjevki človek vzle belim stenam in
pohištvo in čipkastim zavesam in igračkam čuti moškega.«

»Mislim da!« se je zasmejala Jozana.

Nadela si je klobuk, majhno, čisto novo čepico iz črne svilene
tenčice. Gospodična Bonova je nekam začudena vprašala:

»Mar ne nosite več žalne koprene?«

»Ne morem je nositi, Foucart ne mara... Veste, nekam pre-
malo... onega se mu zdim... skratka, ne tako šik' kakor Flory-
jevka, in v mojem poklicu človeku ni dovoljeno, da bi bil žalosten
na pogled.«

Nagrbnila je čelo in stisnila dolgo, črnoglavo klobučno iglo
z zobmi.

»Torej! Ondan me je dal naš šef, gospod Izidor Foucart, po-
klicati: »Valentinčica, pravi, zakaj družabne oblike ogovora nikoli
ne uporablja, vem, kaj se spodobi, in spoštujem vašo čustva, a
taka dolga žalna koprena se res ne ujema z vašim poslom. Jaz se
kakopak uprem... Nočem vas žaliti, reče nato, saj ste zelo lju-
bezni in pridni; ali, razumeti morate... Ljudje, ki hodite k
njim zaradi svojih člankov, imajo navadno dosti razloga, da so
zadovoljni... Ta je gospod, ki je njegova drama dosegla uspeh,
oni človekoljub, ki je dobil odlikovanje; ali gre pa za zalo žensko,
ki je, kakor toliko drugih, spisala majhen roman... Vaša žalna
koprena je ljudem neprijetna... Tako reč vrže senco na ves
interview. Ljudje se proti vam ne upajo biti veseli; ne upajo se
vam brenkati vseh tistih razposajenosti, ki jih govorijo s Flory-
jevko in ki zabavajo bralke... In kadar pridete k žalostnim lju-
dem, k vdovam velikih mož, ali celo k ljudem, ki so se ponesrečili

pri kaki katastrofi, je še huje. Žalna koprena se jim zdi kakor
namigavanje; domišljajo si, da »Ženski svet« nalašč pošilja vas...
Človek ne sme biti nikoli netakten... Naj se zgodi kar se hoče,
Parizani moramo zmerom ostati... Kot prijatelj vam svetujem,
Valentinčica... Poizkusite si sestaviti diskretno žalno obleko,
tako, da ne bo bodla v oči... svilen mušljin je na primer zelo
primeren, a vendar ne diši po pogrebu...«

»Saj tudi jaz žalujem,« je prostodušno dejala gospodična Bo-
nova, »... za papanom... pa se me Foucart še nikoli ni lotil.«

Jozana si je pritrdila snežnobeli platneni ovrtnik in črno
ovratnico, si privezala kopreno, oblekla jopico in vzela boo. Go-
spodična Bonova jo je ogledovala:

»Kako mladi ste še!... Res mi je žal, da ne nosite več dolge
koprene.«

»Ker se mi je bolje prilagala?«

»O ne!... A nekaj resnega vam je dajala, nekaj strogega!...
Zdelo se mi je, kakor da bi vam bila v npravnstveno varstvo...«

»Zoper vsiljivost?... O, dragica, če bi vedeli!«

»Skomignila je z rameni. Sinje oči so ji potemtele.

»Edino resnično varstvo je v nas samih... In jaz ga imam v
tem čustvu nezaupanja in zaničevanja... ki me navdaja do
moških... do vseh moških!... Jaz, prijateljica, sem si osvojila
prostost. Uživam jo... Biti sama, neodvisna, vzgajati sina in ne
marati za nikogar. To je skoraj že sreča... Tako, zdaj sem nardel.
Prosim...«

Zenski sta šli zajtrkat k Marietti v Dantonovi ulici.

Mariette si je bila kot modelka nekaj prihranila in je imela
zdaj majhen, po ceni restorant, ki so ga obiskovali dijaki, tužke,
siromašni učenjaki in učitelji, pred vsem pa mnogo učencev aka-
demije umetnosti. Neki arhitekt je bil okrasil obednico v malce
norveškem slogu s svetlim, zlikanim lesom, bleščočim majoličnim
tlakom in zverženimi medenimi lestenci. Rdečkastkast namiz-
niki so dajali mizam prijazno lice. Strežajke so bile kaj zale v
svojih belih predpasničkih in metuljastih čipkastih čepcih. Gostje
so se po petem ali šestem obedu seznanili drug z drugim, si izbrali
določen kotichek in tvorili majhne družbe...

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le. ce zantevate od Oglasnega oddelka Jutra Din 3.— v znamkah. odgovor. priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismo obenem s naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11842, nicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

Zahtevajte

Perma-Tex

original ameriški gum...
5 letno jamstvo.

Službo dobi

Jeseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Iščemo zbiralec naročil! Tudi tako, ki se prodajo iz trgovine in pekarni. Posrednik: Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor! 166-1

Nakupovalec-manipulant

popolnoma verziran v lesni stroki, mlat, samet, vojašine prost, in priprave dobre rodbine se leta proči letim dohodkom za vodstvo samostojne nakupovalnice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ment-pulaz«. 25023-1

Delavko

na veritih (Kettnermeche-ten), ki dela delavko, pr-vo vrstna mod. dobi takoj službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ment-pulaz«. 25023-1

Izložbeni aranžer

manufakture, modne in ga-lanterijske stroke, vse v vseh poslovalnicah. Pro-vo vrstna mod. dobi takoj službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ment-pulaz«. 25023-1

Natakarico

mlajša mod. večno sloven-ščina in nemščina jezika, sprejemam. 1000 Din. kave-rija je po polovici v gotovini ali knjižnici. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ment-pulaz«. 30169-1

Natakarica

šedne zunanost in pri-kaži dobi službo in go-vo vrstna mod. dobi takoj službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ment-pulaz«. 30169-1

Raznašatke jajc

sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ment-pulaz«. 30169-1

Brivskega pomoč.

na lastno obrtjo, šedne, vseh poslovalnicah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ment-pulaz«. 30169-1

Pošten fant

vojašine prost, zmožen vseh domačih del, v sta-rosti 25 do 35 let, se sprejme proči dobi plači. Ponudbe pod »Zmožen« na ogl. odd. Jutra. 30073-1

G. Th. Rotman:

Peter Plavec

in Janko Riavec potujeta

okoli sveta

94

»Podaj mi vedro z lepom, da ga na vrhu

še nekoliko bolj namažeš!« je rekel Jan-ko. Peter je pridržal vedro kvišku, ne pa-že na to, da je pri tem teptal po pravkar namazani lehi, ki je ležala na tleh. Janko se je naglil kar moči daleč v stran, da bi dosegel vedro; no, zgrabil ga je... a jom-mene, kako težko je bilo... o, o, pomagajte! Pomagajte! Ali se je svet podiral?

Vajenci-ke

Jeseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Deklica

pridna in poštena bi se rada izučila v ingovir-stvu. 15 let, ima 3 me-šanske kote. — Fran-cka Tavdar, Orla Metodova 7, Jelenice. 30267-44

Vajence

ki se namerjajo izučiti in imajo srednjšolsko iz-obražbo, sprejemajo v de-ja. Ponudbe z navedbo starosti in bolake izobraz-be pošljite na oglas. odd. Jutra pod »Nadareni ri-sere«. 30186-44

Vajenec

z 2 razr. srednje šole išče mesto v strojni ali avtomobilni obr-ti. Naslov: — Dornik, Ljubljana, Igriska 3. 30438-44

Trgovski vajenec

z 2 letno učno prak-so želi nadaljevati svojo učno dobo v trg. meš-baga kjer koli. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 30462-44

Vajenca

pridnega, mestnih star-šev sprejemam. Franc Bar sinova d. z. o. z., Ljubljana, Cankarjeva nabrežje 3, tel. 2407. 30463-44

Vajenca

sprejemam takoj. Alojz J. Sovine, mesar, Ce-lje. 30503-44

Fant

iz boljše kmečke hiše, močan in zdrav, se že-li izučiti v trgovini me-šanega blaga. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 30499-44

Podiral se ni svet, ampak lestvica, naj-
brže zato, ker se je Janko tako daleč na-
nagnil. Janko se je spetoma ujel za leste-
nec in ga ni več izpustil, kar je stalo se-
dem, ko se je vedro z lepom nemilo povez-
tem, Petruku na glavo. Ubogih detek je za-
copolal kakor riba; ne, toliko močnika je
bilo pa kar preveč!

Gospodično

snažno, zaravo posteno,

za primerno izobrazbo in

znanjem nekoliko siva-
nja in ročnega dela,iščem k 2 letnemu obr-
ku. Ponudbe na oglasni

odd. Jutra pod Otrk.

30163-1

Dobro kuharico

ki bi opravljala tudi

druga hišna dela, sprej-
me družina treh oseb.

Prednost imajo tiste, ki

znajo vsaj za silo tudi

šivati. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 30382-1

Briv. pomočnika

dobrega in solidnega

sprejme takoj M. Me-
žanova, Bled. 30409-1

Šiviljo

samoostojno, ki zna sa-
ma krojiti in

vaeniko

sprejme krznar Kenk,

Ljubljana, Zidovska uli-
ca 3. 30430-1

Bančni uradnik

išče zaradi osamovo-
litve vestnega trgovsko

naoblaščenega tovariša

z isto željo, ki ima za-
to že kake možnosti inizgledu, a mu primanj-
kuje kapitala. Na razpo-
lago približno 30.000

dinarjev. — Ponudbe

eventualno s predlo-
go na ogl. odd. Jutrapod »Viribus uni-
tis«. 30433-1

Blagajničarko

s 4000 gotovine iščem.

Ponudbe na ogl. oddel-

ek Jutra pod »Aeli-
na«. 30434-1

Izurnen opletilo

za nogovnice sprejemam

takoj. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 30480-1

Natakarica

mlajša, pridna, poštena,

do bi službo takoj ali s

15. oktobrom. Ponudbe na

oglas. odd. Jutra pod »1000

Din«. 30490-1

Poročna žena

ki zna dobro posredovati

dobro mesto hišnice.

Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 30512-1

Izurnen opletilo

sprejme za stalno K. Sosa,

Mestni trg 18. 30511-1

2 krojni pomočnika

sprejme takoj L. Knol,

Litija. 30485-1

Praktikanta(ino)

za pisarno in trgovsko

delo sprejemam. Na-
slov v vseh posloval-
nicah Jutra. 30486-1

Kdor poloti

4000 Din

kavetije, dobi službo.

Ponudbe na ogl. oddel-

ek Jutra pod »Po-
polna garancija«. 30490-1

Gospodično

distingvirano, ki govori

nemško in francosko, iščem

k devetletnemu deklu za

popolneno. Ponudbe z na-
vedbo zahtev na ogl. odd.Jutra pod »Vesel zra-
čaj«. 30530-1

Natakarica

z malo kavčijo, izborna

in poštena, lepa oseba,

zmožna perfektno slo-
venščine in nemščine,

vsega znanja, stara do

26 let, se sprejme. —

Predstaviti se je osebo

ali pa poslati sliko. —

Restavracija »Slone«,

Emerski, Maribor. 30496-1

Vajenci-ke

Jeseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Deklica

pridna in poštena bi se rada izučila v ingovir-stvu. 15 let, ima 3 me-šanske kote. — Fran-cka Tavdar, Orla Metodova 7, Jelenice. 30267-44

Vajence

ki se namerjajo izučiti in imajo srednjšolsko iz-obražbo, sprejemajo v de-ja. Ponudbe z navedbo starosti in bolake izobraz-be pošljite na oglas. odd. Jutra pod »Nadareni ri-sere«. 30186-44

Vajenec

z 2 razr. srednje šole išče mesto v strojni ali avtomobilni obr-ti. Naslov: — Dornik, Ljubljana, Igriska 3. 30438-44

Trgovski vajenec

z 2 letno učno prak-so želi nadaljevati svojo učno dobo v trg. meš-baga kjer koli. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 30462-44

Vajenca

pridnega, mestnih star-šev sprejemam. Franc Bar sinova d. z. o. z., Ljubljana, Cankarjeva nabrežje 3, tel. 2407. 30463-44

Vajenca

sprejemam takoj. Alojz J. Sovine, mesar, Ce-lje. 30503-44

Fant

iz boljše kmečke hiše, močan in zdrav, se že-li izučiti v trgovini me-šanega blaga. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 30499-44

Podiral se ni svet, ampak lestvica, naj-
brže zato, ker se je Janko tako daleč na-
nagnil. Janko se je spetoma ujel za leste-
nec in ga ni več izpustil, kar je stalo se-
dem, ko se je vedro z lepom nemilo povez-
tem, Petruku na glavo. Ubogih detek je za-
copolal kakor riba; ne, toliko močnika je
bilo pa kar preveč!

Službe išče

Jeseda 50 par za besedo

Din 2.— za šifro ali da-
janje naslovov 3 Din. Naj-
manjši znesek 17 Din

Prodajalka

večja trgovine mešanega

blaga, z večletnimi sprej-
mami, poštena, želi men-
jati mesto. Cenjene dopiena ogl. odd. Jutra pod »Samo-
ostojna«. 30492-2

Kmečki fant

mlad, z dobriimi sprej-
mami, želi dobiti službo ali-
ga. Vajen je vsakega dela.

Janko Beribak, Gubčeva

ulica št. 23, Ljubljana 7.

30091-2

Šivilja

gre želi na dom za dnev-
no plačo 15 Din. Naslov v

vseh poslovalnicah Jutra.

30092-2

Blondinka

vseokrožno, delavna, inte-
ligentna in ekonomna želi

znati. Prednost: uradno,

uveljavljeno. Dopolni na oglasni

odd. Jutra pod »Zna-
čaj«. 30175-2

12 mladih mlazarskih

pomočnikov

neki začetnikov, išče služ-
bo kjer koli. Naslov v vseh

poslovalnicah Jutra. 30183-2

Natakarico

simpatično, 20—25 let sta-
ro, iščem. Prednost imajoone, ki so vsakega dela. Na-
slov v vseh poslovalnicah

Jutra. 30294-2

1000 Din

dam tistemu, ki mi pre-
da steno službo izro-
čeno kulinarije. Vajen je

vseh poslovalnicah Jutra.

30295-2

Šivilja

izurnena v šivarni pletenih

ali trikotnih, vseina, po-
stena, posel nametava. Na-
slov v vseh poslovalnicah

Jutra. 30292-2

Kot gospodinja

želim službo pri staršem

gospodu ali gospo. Naslov

v vseh poslovalnicah Jutra.

30293-2

Dobra kuharica

zmožna kmetijske in meš-
tanske kuhinje, kakor tudi

vseh gospodinskih del —

išče primerno zaposlitev.

Ponudbe na ogl. Jutra

pod »Znan-
silva«. 30291-2

Kuharica —

gospodinja

išče službo k samostoj-
nemu gospodu. Sla bi

tudi k orožnikom ali k

finančni kontroli. —

Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 30419-2

Pek. pomočnik

starejši, išče službo in

samoostojno vo-
diti obrt. Razpolaga s

tozadavno koncesijo. —

Ponudbe na ogl. oddel-

ek Jutra pod »Pek-
le«. 30414-2

Otroška vrtnarica

diplomirana, obvlada slo-
venški, serbohrvaški in

nemški jezik, išče službo v

otroškem vrta ali kot

vzgojiteljica. Ponudbe na

oglas. odd. Jutra pod »Vr-
tnarica«. 30443-2

Skladiščnik

5000 Din kavčije zmo-
žen išče službo. Cenje-
ne ponudbe na oglasni

odd. Jutra pod »18654«.

30456-2

Prinosa šivilja

se priporoča na dom.

Zabjak 6, II. nadstropje

30457-2

Trgovec

oče treh otrok brez ma-
tere prosi službo. Po-
nudbe na ogl. oddel-

ek Jutra pod »Nujno«. 30479-2

Iščem službo

patnika ali pomočnega ku-
rara. Posreduje na posla-
vanje v Mariboru pod »Tre-
zen«. 30494-2

Mlado dekle

želi službo k majhni dr-
žini kot sobarica. Zna tudikuhati. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 30486-2

Gospodična

išče službo pri majhni dr-
žini kot sobarica. Zna tu-
di kuhati. Naslov v vseh

poslovalnicah Jutra. 30494-2

Dekle srednjih let

pridna in poštena, ki

zna malo kuhati in

opravljati vsa hišna de-
la. želi službo takoj ali s15. oktobrom. Najraj-
ši v Novem Sadu. Po-
nudbe pod »Zdrava« na

oglas. odd. Jutra. 30484-2

Izvrstna delavka

perzijskih preprog in dr-

Petsob. stanovanje
v Mariboru, popolnoma
prenovljeno, s vseh kom-
fortom oddam. Naslov v
podružnici »Jutra« Mar-
ibor. 24036-31

Enosob. stanovanje
priljubljeno, oddam s
novembrom. Naslov
poslani na ogled oddel-
ek »Jutra« pod št. 10
»Vila«-4. 30347-21

Trisob. stanovanje
komfortno, oddam s 1. no-
vembrom v Posavski ul.
2. 7/L. 30379-31

Enosob. stanovanje
oddam v Verovškovi ul.
3. 30387-21

Sobo in kuhinjo
oddam v Zg. Šiški 12. —
Kosovo. 30388-21

Dvosob. stanovanje
lepo, solčno, s vsemi
priljubljenimi oddam z
novembrom boljši stran-
ki. Postojnska ul. 20. —
30412-21

Stanovanje
5 do 6 sobno v centru
mestnega oddam.
Ponudbe na ogled oddel-
ek »Jutra« pod št. 10
»Vila«-4. 30406-21

Dve stanovanji
3 sobno in 2 sobno, s
kopalnico v bližini ban-
ske uprave oddam. Pon-
udbe na ogled oddel-
ek »Jutra« pod »Novem-
ber«. 30408-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje, shram-
ba, klet, sadni in zel-
enjadni vrt, takoj oddam.
Naslov v vseh posloval-
nicah »Jutra«. 30404-21

Enosob. stanovanje
priljubljeno in dobro
parkirano, kabine, pri-
tuljke oddam. Nas-
lov v vseh posloval-
nicah »Jutra«. 30403-21

Enosob. stanovanje
s pritlikami oddam.
Polize v mešani
Kovačič, Tyrševa 22. —
30461-21

Dvosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Trisob. stanovanje
pripravno za pisarne ali
boljši ateleje v mešani
Kovačič, Tyrševa 22. —
30461-21

Dvosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo oddam tak-
oj. Polize v mešani
Kovačič, Tyrševa 22. —
30461-21

Več stanovanj
oddam Realiteta
Grašek, Gledališka 4. —
30377-31

Enosob. stanovanje
oddam v pritlikah za no-
vember. Vsemu tudi me-
do ali priljubljeno na
stanovanje s uporabo Ste-
diške 313A, Kosovo po-
lje 158. 30500-21

Enosob. stanovanje
oddam odlični družini. Na-
slov v vseh posloval-
nicah »Jutra«. 30507-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Dvosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Stanovanje
5 do 6 sobno v centru
mestnega oddam.
Ponudbe na ogled oddel-
ek »Jutra« pod št. 10
»Vila«-4. 30406-21

Dve stanovanji
3 sobno in 2 sobno, s
kopalnico v bližini ban-
ske uprave oddam. Pon-
udbe na ogled oddel-
ek »Jutra« pod »Novem-
ber«. 30408-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje, shram-
ba, klet, sadni in zel-
enjadni vrt, takoj oddam.
Naslov v vseh posloval-
nicah »Jutra«. 30404-21

Enosob. stanovanje
priljubljeno in dobro
parkirano, kabine, pri-
tuljke oddam. Nas-
lov v vseh posloval-
nicah »Jutra«. 30403-21

Enosob. stanovanje
s pritlikami oddam.
Polize v mešani
Kovačič, Tyrševa 22. —
30461-21

Dvosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Trisob. stanovanje
pripravno za pisarne ali
boljši ateleje v mešani
Kovačič, Tyrševa 22. —
30461-21

Dvosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo oddam tak-
oj. Polize v mešani
Kovačič, Tyrševa 22. —
30461-21

Več stanovanj
oddam Realiteta
Grašek, Gledališka 4. —
30377-31

Enosob. stanovanje
oddam v pritlikah za no-
vember. Vsemu tudi me-
do ali priljubljeno na
stanovanje s uporabo Ste-
diške 313A, Kosovo po-
lje 158. 30500-21

Enosob. stanovanje
oddam odlični družini. Na-
slov v vseh posloval-
nicah »Jutra«. 30507-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v srednji me-
sti, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 30533-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam. Stančičeva 5,
Beograd. 30524-21

Stanovanja
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30525-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v bližini ka-
varne Evrope, Tyrševa ce-
ste, oddam. Ponudbe na
ogled oddel. »Jutra«
pod »Novem-ber«. 30528-21

Enosob. stanovanje
isto in solčno, s pri-
tuljnimi oddam s 1.
novembrom. — Moste,
Predovičeva ulica 12. —
30458-21

Dve stanovanji
dvo- in trisobno odda-
va november. Tribuš,
Glince, Tržaška 6, tele-
fon 2605. 30467-21

Prodaj
otre, kitaro in manjšo
harmoniko. Naslov v tra-
di na Krakovom trgu.
30367-35

Dvoje starih gosti
(ene dunajske in ene
južno - tirolske) po-
ceni prodam. Naslov v
vseh poslovalnicah »Ju-
tra«. 30413-23

Prazno sobo
veliko, oddam Sv. Pe-
tra c. 2/II. Kajfer. 30417-23

Sobo
lepo opremljeno, blizu
kolodvora, takoj oddam
boljšemu gospodu. —
Buffet pri grozdju. Ko-
lodvorska ulica 41. —
30435-23

Sobo
separirano z 1 ali 2 po-
steljama oddam. Naslov
v vseh poslovalnicah »Ju-
tra«. 30441-23

Opremljeno sobo
prazno, čisto, telefon,
kopalnica v hiši, takoj
oddam eni ali dvema
osebama. Aleksandrova
7/II. levo. 30442-23

Poceni prenočišče
v novo renoviranem ho-
telu »Soba«. 30423-23

2 prazni sobi
event, kuhinje, tel. —
Beneda 1 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din. 30464-23

Sobo
prazno ali opremljeno,
s posebnim vzhodom,
elektriko, takoj oddam.
M. Ravtar, Stari trg 19.
30476-23

Prazno sobo
oddam dami v vili bli-
zu centra. Naslov v
vseh poslovalnicah »Ju-
tra«. 30474-23

Sobico
separirano, čisto, s elektri-
ko, oddam v centru na
Emonke cesti 8/L. —
30488-23

Opremljeno sobo
s ali brez okence oddam.
Jančeva ulica 12. —
30514-23

Sobo
oddam. Poljanška cesta 18.
II. nad., desno. 30510-23

Opremljeno sobico
mahljno in preprosto
oddam v Hriški ulici
29/II. levo. 30470-23

Opremljeno sobo
s 2 posteljama (elektri-
ko) takoj oddam poleg
dramske gledališča.
Naslov v vseh posloval-
nicah »Jutra«. 30468-23

Sobo
separirano takoj oddam
Križevniška ulica 7/III.
desno. 30469-23

Sobo
lepo, solčno, parket, elek-
trika, in sobico takoj od-
dam. Naslov v vseh po-
slovalnicah »Jutra«. 30527-23

Dopisi
Beneda 2 Din davek 2 Din
za štiro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din. 30512-27

Gospodična
iz dobre hiše želi spomni-
ti di. uradnika, starega
36-45 let. Samo reče po-
nudbe s sliko, ki se vrne,
za ogled oddel. »Jutra«
pod »Srednje naključje«. 30507-27

Kateri gospod
bi posodil simpatični go-
spodični 500 Din. Ponud-
be na ogled oddel. »Jutra«
pod »Vidna prijateljica«. 30512-24

Katera gospa
mehča, simpatična, v za-
konu nečestna, bi hotela
spoznati letosnjega gos-
poda v svojo skupno raz-
vedrila. Ponudbe na pod-
»Jutra« v Mariboru pod
»Zimski kotiček«. 30512-24

Gospodična!
Jsem je doba najlepše
ljubavni, zato želim spo-
znati se z Vami. Dopisne
na ogled oddel. »Jutra«
pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
udbe na ogled oddel. »Ju-
tra« pod »Srednje naključje«. 30507-27

Gospodična
želi spoznati boljšega go-
spoda od 45 let star. —
Ugovorimo imenovanju. Pon-
ud

Najodličnejši strokovnjaki

za tehniko kurjave potrjujejo, da so specialne, trajno goreče

dvo-
rovne **„REKORD“** peči

najpopolneje rešile vprašanje kurjenja z domačim premogom.

Izdelek

tovarne peči, štedilnikov in emajla.

„Zephir“ d. d. Subotica

Zahtevajte brezplačne prospekte!

Samoprodaja za Ljubljano:

Jos. Zalta & Co., Dunajska c. 9.

Za Celje: D. Rakusch.

Za Maribor: Železnina Lotz.

Za Ptuj: Anton Brenčič.

Pri teh so skladišča vzorcev prvovrstnih »Elite« in »Eva« štedilnikov iz iste tovarne.

Tovarna **POHIŠTVA**

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

KONJSKA STRUNA

(Rosshaar)

„ŽIMA“

Žimo za žimnice (madrace) najboljšje kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri trdnosti

FRANCO JEŠE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju. Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

LEPE GRUDI

čvrste in normalne polnosti dosežete v 4 do 5 tednih pri

NERAZVITI GRUDI

ali kadar prsa usahnejo zaradi bolezni ali otroške postelje z zunanjo uporabo garniture »JOLIFEMME« po prof. dr. med. Bieru. Pri tem se ne okrepe telo in boki. Naraven, popolnoma uspešen in znanstveno neškodljiv preparat 133 Din.

PRI MLAHAVIH IN MEKIH preth zadobite s preparatom »JUNO« (po silajni omeni in priporočili dr. med. Funkeja in dr. med. H. Mayerja) zopet elastičnost in čvrstost. Garnitura 70 Din. — Originale SCHRÖDER-SCHENKE razpošilja »OMNIA«, oddelek 13. Zagreb, Gunduličeva 81.

Poština pri plačilu v naprej 7 Din, po povzetju 14 Din.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO ILUSTRIRANI CENIK!

PERJE

Kokoške, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavljajo se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4.

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

Zahvala.

Za premnoga izražena iskrena sočustva ob smrti gospe

GUŠTIN CECILJE

roj. FERJAN

se zahvaljujemo kar najprilicneje vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, vsem darovalcem krasnih vencev, šopkov in cvetja ter vsem, ki so v tako velikem in častnem številu spremili blago pokojnico k zadnjemu počitku.

Vsem prav iskrena zahvala!

Žaljujoča rodbina GUŠTIN in ostalo sorodstvo.

8202

Naznanilo.

Sporočam, da od dne 1. oktobra t. l. dalje nisem več v nobeni zvezi s Prvo slovensko zidarsko zadrugo, r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Zahvaljujem se vsem, s katerimi sem imel poslovne zveze kot poslovođa, oziroma gradbeni vodja in zastopnik imenovane tvrdke, za zaupanje in naklonjenost.

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1934.

Žigon Ivan,

konc. mestni stavbenik — poobl. graditelj.

MOŠKI!

Kadar ste popolnoma slabotni ali nerazpoloženi, vam pomore patentirano mehanično sredstvo »SALUS STANDARD«, ki ga je izumil zdravnik in čigar učinek so ugotovili mnogi zdravniki in zasebniki.

Edinstveno mehanično sredstvo »SALUS STANDARD« vam pomore zanesljivo tedaj, ko vam je to potrebno. Razpolagamo z veliko množino zahvalnic, overovljenih po javnih notarjih.

Nove prospekte »SALUS STANDARD« (za moško moč) razpošiljamo diskretno v zaprtih kuvertah brez vsakega naslova tvrdke ali vsebine proti 10.— Din v poštinih znamkah. (Katalog s slikami »Sola ljubezni«, ki vsebuje intimne pariške specialitete za polno življenje v zakonu, zanimive novosti, gumaste predmete, itd. Din 10.— v poštinih znamkah).

Zastopstvo »SALUS«, Zagreb 6, Ml. Samostanska 11.

Po vsej državi

raznaša poštar

SVILE
ŠTOFE
PLATNA

od

MODNA KUČA
La Parisienne
ZAGREB PRERADOVIČEV TRG

NA ZAHTEVO POŠLJEMO VZORCE BREZPLAČNO

Imitacije:

JAGNJE,
belo, rosa, svetlo modro, 115 cm. met. Din 115.—ŽREBE,
črno, sivo, rjavo, 115 cm. met. Din 120.—BREITSCHWANZ,
črno, rjavo, 115 cm. met. Din 130.—HERMELIN,
sivo, belo, rjavo, 115 cm. met. Din 170.—ANGORA,
črno, sivo, rjavo, 120 cm. met. Din 190.—PERSIJANER,
črno, 120 cm. met. Din 420.—

Stranke izven Zagreba naj zahtevajo vzorce brezplačno na ogled.

Kastner & Ohler
Zagreb.

Zoper izpadanje las in prhljaj,

ne napravi mastnih las in ima prijeten duh. Priporočajo ga mnogi zdravniki. Prodajajo ga vse trgovine te stroke.

Zastopstvo: H. MAYER IN DRUG, Zagreb. 154

Moderna prvorazredna kavana

v ljubljanskem nebotičniku

se odda takoj v najem.

V poštah pride le prvovrsten strokovnjak, ki mora nuditi kapitalno jamstvo

Informacije pri direkciji Pokojniskoga zavoda za nameščenice v Ljubljani.

GLASBILA
Schneider
priznana
so od
umetnikov
kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA
F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN
ZAGREB, Nikoličeva ul. 10. c
Violine od Din 71.— naprej
Kitare 148.—
Mandoline 98.—
Harmonike 75.—
Hajsijske kitare,
kr. majstorične,
harmonike, trube,
saksofoni in t.d.
najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Patent Stopf Twist

dolgo pričakovana novost omogoča mašenje perila na šivalnem stroju brez aparata, skrajša delo enega dne na dobro uro, presestljiv uspeh, mesto krpe — krasna tkanina odlične strokovne ocene (ženska obrtna šola, gospodinske šole itd.) V inozemstvu milijoni komadov v uporabi. Vzorec s poštino Din 10. Pojasnila pri generalnem zastopstvu v Ljubljani, poštni predal šte. 81.

GOSPE — ako želite, da vam zobje naglo zadobijo bleščeče beli sijaj ...

Začnite jih sražiti s Kolynosom. Videli boste, kako hitro postanejo edinstveno beli in bleščeči.

Kolynos vam bo polepšal zobe, kakor ni v stanu tega napraviti noben drug proizvod. Prepričali se boste, v kako kratkem času bodo postali vaši zobje za nekoliko tonov bolj beli. Poskusite Kolynos počenši z današnjim dnevom!

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

LEPA PRILIKA ZA PREPRODAJALCE!

S prodajo »DIABLOTINA« zamorete na lahek način zaslužiti denar. Ta mala igračka se lahko povsod prodaja, zlasti v občevaranju z znanci. Obrnite se na samoprodajo »DIABLOTINA«, Zagreb, Gunduličeva ulica 21. 7981

Ali znate šteti do 15?

Da, toda znate li postaviti teh 15 števk »DIABLOTINA« v pravi vrstni red? Poskusite ob priliki! V mnogih deželah je postal »DIABLOTIN« že problem. Odrasli in otroci se trudijo v vsaki prosti minuti, da rešijo kako novo kombinacijo. Brezkončno se šteje možnosti. Ko se spoznate z »DIABLOTINOM«, boste nosili to stvarico vedno s seboj v žepu.

Ali mi je bilo tega treba!

NAROČILNICA.
za Umetniško propagando v Loli pri Zlatnem mostu
Naročam Pravi avtorizirani vzorci za Din 60.—, Poština in prevoznik — po prošnji — v 4 mis. obr. po 28.— Din.

Telefon 2059

Premog Kurbopakete
drva in koks
nudi
POGAČNIK
Bohoričeva ulica 5.

Krompir

dobavlja tudi v manjših količinah na dom

Gospodarska zveza
Dunajska cesta

PERJE

kg Din 7.—, 10.—, čohano 16.—, 24.—, 32.—, belo čohano, gosje s puhom kg Din 36.—, 48.—, 64.—, 84.—, beli puh 150.—, Blazine, polnjene 40x50 Din 10.—, 60x80 Din 27.—, 35.—, Pernice, polnjene 120x180 Din 90.—, 135.—, z rožnato ali modro angino. Vzorci brezplačno. Naročila preko 350.— Din pošljemo franko. Posteljne odeje, prvovrstne, poceni v veliki izbiri. Odpreda po povzetju. Ne odgovarjajoče blago zamenjamo ali vrnemo denar.

„POSTELJINA“ H. Weiss, Zagreb, Ilica 76.

Šolo ljubezni,

sreče in obojestranskega zadovoljstva imenujejo

»NOVI KATALOG ŠTEVILKA 3«

ki vsebuje: Pripomočke za polno življenje v zakonu (za moške in žene). Pariške gumaste novosti za intimno zakonsko življenje, diskretne potrebnosti za moderno damo in gospoda, zaščitna sredstva za gospe in gospode, interesantne pariške specialitete, pariške fotografije in druge razne predmete, ki so za vsak zakonski par nujno potrebni! Ta nad vse zanimivi katalog s številnimi slikami razpošiljamo diskretno v zaprti kuverti brez vsakega naslova tvrdke za 10.— Din. (Denar ali poštne znamke). Prospekt »SALUS STANDARD« (patentirano mehanično sredstvo, izumljeno po zdravniku, ki pomore zanesljivo tedaj, ko vam je to potrebno) razpošiljamo diskretno za 10 Din (poštne znamke ali denar) v dobro zaprti kuverti brez vsakega naslova.

Zastopstvo »Salus«, Zagreb 6, P. S. Samostanska ulica šte. 11.

Čitajte „Jutrove“ male oglase, ki imajo vedno uspeh!

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega dobrega soproga, očeta, deda, gospoda

Ignacij Mercina

smo prejeli toliko izrazov sočutja, da ni mogoče, da bi se vsakemu posebej zahvalili.

Iskreno se zahvaljujemo g. dr. Jenku za lajšanje v zadnjih dneh. Dalje se zahvaljujemo č. dom. duhovščini za spremstvo na zadnji poti. Iskrena hvala občinskemu zastopstvu, godbi »Polje«, prosvetnemu društvu, Bojevnikom, vsem gasilnim društvom, sadjarski podružnici, kolesarskemu društvu »Zarja«, tovarišem gostilničarjem za prekrasne vence. Posebna zahvala g. Avg. Jarcu za žalni govor ter vsem številnim, ki so pokojnika spremili na zadnji poti.

Bog povrni vsem! Blagega rajnega pa priporočamo v molitev.

Zg. Kašelj—Dev. Mar. v Polju, dne 6. oktobra 1934.

Žaljujoči ostali.

Zahvala.

V težkih trenutkih ob izgubi našega nenadomestljivega soproga, zlatega ateka in starega očeta, strica, svaka, tasta, gospoda

ALOJZIJA POGRUJCA

nam je bilo podanih toliko dokazov iskrenega sočutja, da se nam ni moči vsem dovolj zahvaliti. Posebej se zahvaljujemo č. duhovščini in konz. svetniku g. prof. Antonu Kolaricu za zadnje tolažbo. Primariju g. dr. Aleksandru Kuharju, ki mu je stal ljubeznivo ob strani za njegove dolge bolezni z večjo zdravniško pomočjo in z bodrilno besedo, naša najiskrenejša zahvala. Njegova rodbina in ostali sorodniki pa so nas podpirali v najtežjih trenutkih. Nadaljnja globoka zahvala šol. upravitelju na Hajdinu g. Ignacu Petje za prelepe poslovljene besede, učiteljskemu zboru s Hajdina, ki je prišel z deco spremit nekdanjega tovariša, in hajdinskemu krajevemu šolskemu odboru za venec. Prisrčna hvala g. pevcev za ganljive in pretresujoče žalostinke, g. županu in drugim gospodom, zastopnikom narodnih društev in stanovskim tovarišem in tovarišicam. Prav iskrena hvala njegovim stari prijateljem in znanecem iz Ptuja, Maribora in drugod, ki so prišli po zadnje slovo. Končno se zahvaljujemo darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, našemu podeželskemu ljstvu ter sploh vsem, ki so se pokojnika spomnili, ga spremili na njegovi zadnji poti in nam dali kakorkoli vedeti, da v teh dneh nismo bili sami. Vsem skupaj najlepša hvala.

Ptuj, dne 5. oktobra 1934.

Rodbina POGRUJCA.